

KOMMUNISTI

v. 1925

Heinä — elokuu

N:o 7—8

S. S. S. R:n perustuslaki

HEINÄKUUN 6 p:nä täyttyi kaksi vuotta Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton Perustuslain julkaisemisesta.

Lokakuun kumouksen tuloksena saattoivat tsaarihallituksen raskasta sortoa kärsineet kansat järjestää myös valtiomuotojansa. Muodostui vapaiden kansojen yhtymä Venäjän Sosialistinen Federatiivinen Neuvostotasavalta, Ukrainan ja Valko-Venäjän sosialistiset tasavallat sekä myöhemmin perustettujen Aserbeidshania, Armenian ja Grusian tasavaltojen yhtymä — Takakaukasian Sosialistinen Federatiivinen Neuvostotasavalta.

Viime mainittu liittotasavalta muodostui vasta vuoden 1922 lopulla. Veraten heikkona ja alttiina rosvovaltojen hyökkäyksille se kiiruhti samaan muiden Neuvostotasavaltojen tukea ja puolestaan ehdotti Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton muodostamista. Liiton muodostamisen tärkeystään ei voinut olla monta mielipidettä, ja niin Neuvostotasavaltojen Liiton ensimmäisessä edustajakokouksessa jouluk. 30 p:nä 1922 hyväksyttiin mainittujen tasavaltojen liittosopimus ja liiton muodostamisen julistuskirja. Siten muodostuneen liiton Perustuslain hyväksyi Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean toinen kokous heinäk. 6 p:nä 1923 ja lopullisesti vahvisti Liiton neuvostojen toinen edustajakokous.

Perustajina olleen neljän liittotasavallan lisäksi on Sosialististen Neuvostotasavallain Liittoon sen kolmas neuvostojen edustajakokous hyväksynyt Usbekien ja Turkmenien sosialistiset neuvostotasavallat.

Mitä varten, lähemmin määritellen, Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton — S. S. S. R. — perustettiin?

Siihen vastaa deklarationsi, Liiton muodostamisen julistuskirja seuraavasti:

”Sodan vuodet jättivät jälkeensä, tuhotut pelot, pysähtyneet tehtaat, hävitetyt tuotantovoimat ja loppuun käytetyt taloudelliset rahavarat, kaikki tämä sodan perinnöksi jättämä teki riittämättömäksi yksityisten tasavaltain ponnistukset taloudellisen rakennustyön alalla. Kansantalouden palauttaminen osoittautui mahdottomaksi tasavaltojen ollessa erillään.

Toisaalta kansainvälinen asema, epävarmuus ja uusien hyökkäyksien vaara tekevät välttämättömäksi neuvostotasavaltojen yhtenäisen rintaman muodostamisen kapitalistista piiritystä vastaan.

Lopuksi, itse neuvostotasavallan rakenne luokkaluonteeltaan internatsionaalinen, vie neuvostotasavallain työtätekeviä joukkoja yhtenäisen sosialistisen perheen muodostamisen tielle.

Kaikki nämä seikat käskevästi vaativat neuvostotasavallain yhtymään yhdeksi liittovaltioksi, joka kykenee takaamaan sekä ulkoisen turvan ja sisäisen taloudellisen edistymisen että myöskin kansojen kansallisen kehityksen vapauden”.

Liiton lyhyt olemassaolon aika on jo ehtinyt erinomaisesti osoittaa deklaratsiassa lausutut näkökohdat täydelleen oikeiksi. Yhteistoiminnalla korjautuivat sodan vuotten jälet nopeasti. Pelot, tehtaat, rahavarat, taloudellinen elämä eri aloilla on ei ainoastaan pääsemässä ennalleen mutta lupaa pian sivuuttaa sodan edelliset saavutukset ja neuvosto-

valtojen yhtenäinen rintama suhtautui voitonvarmana uitten hyökkäysten vaa-raan. Neuvostotasavallan rakenteen internatsionalinen luokkaluonne vie yhtenäisen sosialistisen perheen muodostamisen tielle muidenkin kuin neuvostovaltain työtätekeviä joukkoja.

Neuvostotasavaltojen liitto on monen monien kansallisuuksien yhtymä. Se on ainoa, jossa kansallisuuskysymys on ratkaistu oikein. Kaikissa kapitalistisissa maissa kansallisuuskysymys on kärjistynyt ja niiden vallassaolijat sortavat ei vain siirtomaiden värillisiä rotaja mutta myös emämaittensa vähemmistökansallisuuksia.

Neuvostoliitossa toteutetaan тов. Leninin ohjeita kansallisuuskysymyksessäkin. Päinvastoin kuin tsaarihallitus ja sen takana olleet kerrokset, opetti bolshevikien puolue Venäjän pääväestön proletariaattia omaksumaan veljeyden ja tasaarvoisuuden hengen kaikkia suurvenäläisten sortamia kansallisuuksia kohtaan. Tätä opetusta on puolue valtaan noustuaan myös itse tarkasti noudattanut. Leninin ohjeet sisältyy perustuslakiin, joka takaa tasaarvoisuuden sekä kansoille että kansallisuuksille. "Vain neuvostojen puitteissa, vain proletariaatin diktatuurin olosuhteissa, joka on piiriinsä sulkenut enemmistön väestöstä, osottautui mahdolliseksi kansallisen sarron perinpohjainen tuhoaminen, keskinäisen luottamuksen luominen ja kansojen veljellisen yhteistyöskentelyn perusteitten laskeminen", toteaa Liiton muodostamisen julistuskirja.

Kansallisuuksien etuuksien valvominen on taattu itse perustuslaissa, Liiton neuvostojen edustajakokousten väliajoihla korkeinta valtaa käyttävän Liiton toimeenpanevan keskuskomitean toisena osana toimivan Kansallisuuksien Neuvosto kautta. Kansallisuuksien Neuvosto muodostetaan liitto- ja autonoomisten neuvostotasavaltain edustajista viisi edustajaa kustakin, sekä Venäjän Federatiivisen Neuvostotasavallan autonoomisten alueitten edustajista, joita

Kansallisuuksien Neuvostoon kuuluu yksi kultakin alueelta.

Liiton Toimeenpaneva Keskuskomitea, parlamenttiniimitystä käyttääksemme, muodostuu kahdesta kamarista: Kansallisuuksien Neuvostosta ja Liitto-neuvostosta, jonka valitsee Liiton neuvostojen edustajakokous. Kummallakin on oma seitsenhenkilöinen puhemiehistönsä ja kummankin puhemiehistö kuuluu Toimeenp. Komitean puhemiehistöön. Lakiehdotukset saavat lainvoiman vasta sitten kun ne ovat hyväksytyt kummassakin neuvostossa ja julkaistu Liiton Tpkn nimessä. Jos jommankumman neuvoston tai Tpkn puhemiehistö tai jonkun liittotasavallan Tpk pitää tarpeellisenä, kutsutaan koolle Liiton Tpkn ylimääräinen kokous. Jos ilmenee erimielisyys Liittoneuvoston ja Kansallisuuksien Neuvoston välillä, käsitellään asia erikoisessa sovittelukomiteassa ja erimielisyyden jatkuessa kummankin neuvoston yhteisessä istunnossa sekä, ellei molempien enemmistö ole saapuvilla, jommankumman vaatiessa jätetään Liiton neuvostojen edustajakokouksen ratkaistavaksi.

Edellä osoitetut perustuslain säädökset osoittavat kansallisuuksien tasaarvoisuuden tulevan täysin huomioonotetuiksi. Porvarivalloissa on toinen kamari kapitalistien ja porvariston erikoisoikeuksien suojelijana. Neuvostovaltojen Liitossa toinen kamari, Kansallisuuksien Neuvosto, on vakuutena kansallisuussotaa vastaan. Se on järjestetty sitä varten ettei lainvoimaa saisi ainoakaan ehdotus joka loukkaa kansallisuuksien tasa-arvoisia oikeuksia.

Neuvostovaltojen Liitto on mahtava voima. Sen alue käsittää kuudennen osan maapallon kaikista maista. Pintaalalleen on vain Englanti kaikkine alusmaineen sitä laveampi ja väestömäärältään ainoastaan Kiina suurempi. Liittoon kuuluu sekä suuria että pieniä tasavaltoja. Neuvosto-Venäjän alueella asuu lähes sata miljoonaa ihmistä, Turkmenien tasavallassa ei täyteen yh-

tä miljoonaa. Mutta sekä suuret että pienet tasavallat ja niiden kansallisuudet käsittävät ja jo kokemuksesta tietävät parhaiden taloudellisesti ja henkisesti kehittyvänsä sekä suojelevansa itseänsä liitossa toistensa kanssa.

Sama tietoisuus ja pyrkimys leviää voimakkaana työtätekevien kerrosten keskuudessa Liiton ulkopuolellakin Kiinan vallankumouksen äskettäin kuollut johtaja Sun-Jat-Sen hänkin testamentissaan kehoitti kansaansa yhdessä Neuvostovaltojen Liiton kansojen kanssa taistelemaan imperialismia vastaan, koska ainoastaan sillä tavalla ovat saavutettavissa inhimilliset olosuhteet.

Sortamiensa kansojen ja kansallisuuksien pyrkimyksistä tietoisina sekä tietoisina Neuvostotasavaltojen Liiton voimasta ja nopeasta edelleen lujittumisesta ovat kapitalistit kiukuissaan. Kiukku on hyvin ymmärrettävissä. Vapaaehtoisesti he eivät ikinä voi luopua työtätekevien luokkien riistosta ja kan-

sallisuuksien sorrosta. Kansain itsemääräämisoikeutta ja kansallisuuksien tasa-arvoisuutta toteuttavat vain tyhjiillä sanoilla ja niillä toimenpiteillä, joilla nykyään avoimemmin käyttävät Kiinassa ja Marokossa.

Kypsyvä yleinen vallankumous on kuitenkin sillä asteella että ne, jotka Neuvostoliitolle hampaitaan kiristävät ja enimmäkseen uhkaavat myös enimmäkseen pelkäävät, ja niillä on pelkoon enimmäkseen syytä.

Neuvosto-Tasavaltojen Liiton perustuslain hyväksymispäivä on merkkipäivä. Silloin hyväksyttiin laki, joka vapaaehtoisuuden lujilla siteillä yhdistää enemmän kuin satamiljoonaisen monien monien kansallisuuksien joukon. Se on merkkipäivä myös sen takia että Liiton perustuslaki sopii taistelun päämääräksi kaikille, jotka pyrkivät kapitalismin sorrosta vapautumaan.

J. A. K o m u.

Heinäkuun päivät

H E I N Ä K U U N päivät v. 1917 ovat kunniaakkaimpia sivuja lokakuun vallankumouksen historiassa. Ne muodostavat kumouksellisen käännekohdan; josta lähtien työtätekevien joukkojen tietoinen taistelu neuvostojen vallan puolesta alkaa nopeasti kasvaa. Puolueemme taktiikka proletariaatin diktatuuriin puolesta saa heinäkuun jälkeen uuden suunnan. Lokakuun vallankumouksen oikein käsittämiseksi on välttämätöntä tietää, miten sitä valmisteltiin.

Tsaarin komento kaatui työläisten sotilaiden ja isänmaallisen kapitalismin yhteisestä rynnistyksestä. Omin keinoinsa toimien pyrkivät ne samaan päämäärään: kukistamaan läpeensä mädän vanhan hallitusjärjestelmän.

Tsarismin kukistumiseen päättyi työväen ja porvariston yhteinen taistelulinja. Vallankumouksen edelleen kehittyessä törmäsivät porvariston ja työväen edut yhä räikeimmin vastakkain. Luokkaetujen ristiriitaisuus vei taisteluun vallasta. "Ydinkysymyksenä jokaisessa vallankumouksessa on kysymys valasta valtiossa", sanoo toveri Lenin.

Hyvin järjestynyt ja taloudellisesti vahva porvaristo kaappasi vallankumouksen ensi päivinä vallan käsiinsä. Ensimmäinen hallitus edusti imperialistisen porvariston diktatuuria. Tämän diktatuuriin edut vaativat: vallankumouksellisen liikkeen pysäyttämistä, "järjestyksen palauttamista, työväen joukkojen saattamista samaan asemaan kuin ennen vallankumousta ja imperia-

listisen sodan jatkamista voittoisaan loppuun. Se oli porvarillisen hallituksen "vallankumouksellinen" ohjelma.

Mutta vallankumoukselliset työläis- ja sotilasmassat alkoivat vaistovaraisesti tämän diktatuurin vastapainoksi luoda omia taisteluelimiään, työväen ja sotilaiden neuvostoja. Nämä neuvostot olivat tosiasiaassa valta porvarishallituksen rinnalla. Neuvostojen vallan ohjelmana oli: imperialistisen sodan lopettaminen heti, työväenluokan taloudellinen ja poliittinen vapautuminen, kaiken luovuttaminen talonpojille jne.

On selvää, että kahden aivan vastakkaisia päämääriä tavoittelevan vallan rinnakkain olemassa olo on jatkuvasti mahdoton. Mutta meidän vallankouksemme erikoisuus onkin juuri siinä, että tätä kaksinvaltaa jatkuu kuukausimäärin, ja että nämä kaksi valtaa eivät törmänneet vastakkain heti vallankouksen ensi päivinä. Se johtui ensinnä siitä, että porvaristolla ei ollut keinoja työväenluokan nujertamiseen ja siksi sen täytyi peittää tosi-imperialistinen naamansa yleisdemokraattisella naamarilla.

Toisaalta työväki ja sen mukana kulkevat sotilaat eivät olleet kyllin hyvin järjestyneet avoimeen poliittiseen taisteluun, olivat kokemattomia, uskoivat vallankouksellisiin fraaseihin, tulivatpa ne miltä taholta tahansa, ja mikä pääasia, olivat menshevistis-es-erräläisten johtajain talutusnuorassa ja mensheviikkien ja eserrien johtamat neuvostot luovuttivat vapaaehtoisesti vallan porvaristolle. Työläiset ja sotilaat uskoivat, että väliaikainen hallitus "vallankouksen lapsi", tyydyttää kansan tarpeet.

Vain bolsheviikit käsittivät tilanteen oikein. Lenin heti osoitti, että tätä kaksinvallan tilaa ei voi kauan jatkua. Porvaristo tahtoo vapautua menshevistisenkin neuvoston holhouksesta, se paljastaa ehdottomasti imperialistisen työläisvastaisen olemuksensa ja siten sysää työväen ja talonpojat proletari-

atin diktatuurin tielle. Mutta bolsheviikit olivat neuvostoissa vähemmistönä. Joukot uskoivat että rauhallinen yhteistyö porvariston kanssa on mahdollista, niillä ei vielä ollut pyrkimystä valtaan, ne eivät käsittäneet, että taistelu vallasta on välttämätön.

Bolsheviikit paljastivat tuona aikana väliaikaisen hallituksen vastavallankouksellista luonnetta, selittivät joukoille, että on välttämätöntä ottaa kaikki valta neuvostoille. Tuona verrattain vapaana aikana pyrki puolueemme saamaan työtätekevät joukot maassa mukaansa, jotta niiden painostuksesta menshevistiset neuvostot saataisiin ottamaan valta käsiinsä.

Työläis- ja talonpoikaismassojen perusvaatimus oli imperialistisen sodan lopettaminen ja rauhan solmiminen. Neuvostojen kautta vaativat työläisjoukot tiukasti "omalta" väliaikaiselta hallitukseltaan nopeita toimenpiteitä siihen suuntaan. Mutta kysymys sodasta ja rauhasta oli juuri perusristiriitoja proletariaatin ja porvariston välillä. Juuri siksi oli porvaristo kaatanut Nikolain hallituksen, että se ei kyennyt sotaan jatkamaan. Vallankoumus merkitsi porvaristolle sitä, että se edelleen saattoi käyttää työväenjoukkoja sodan voittoisaan loppuun saattamiseksi. Ollen penkin ja seinän välissä luikerteli väliaikainen hallitus kuin niljakas käärme ja paljasti siten itsensä laajojen massojen silmissä.

Mitä teki väliaikainen hallitus sodan lopettamiseksi? Vapunpäivänä, ensimmäisenä jolloin Venäjän proletariaatti saattoi vapaasti viettää työväenluokan kansainvälisen solidaarisuuden päivää, lähettää väliaikainen hallitus liittovalloille nootin, jossa vakuutetaan, ettei liittovalloilla ole vähintäkään syytä ajatella, että Venäjällä tapahtunut kumous vaikuttaisi heikentävästi Venäjän merkitykseen liittolaisten yhteisessä taistelussa. "Aivan päinvastoin, koko kansan pyrkimys saattaa maailmansota ratkaisevaan voittoon on vain voimistunut. Väliaikainen hallitus . . . tu'e"

tarkoin noudattamaan sitoumuksia, jotka liittolaisiimme nähden on hyväksytyt". Entiset sitoumukset pysyvät voimassa, s.o. Venäjä hankkii tykin ruokaa liittolaisille, ei rauhaa, vaan sota "voittoisaan loppuun", valtauksista ja sotakorvauksista kieltäytymisen asemesta — takeita ja vakuu

Se oli taisteluhaaste demokraatialle ja neuvostoille. Se nostatti suuttumuksen myrskyn vallankumouksellisissa joukoissa. Työväki järjesti kokouksia tehtaissa ja toukok. 4 p:nä valtavan mielenosoituksen hallituksen politiikkaa vastaan. Lipuissa tunnuslauseet: "Kaikki valta neuvostoille", "Alas Miljukov", "Eläköön neuvostot".

Vastapainoksi yritti porvaristo mobilisoida omat joukkonsa ja lyödä työväen ennen kuin se ennättää järjestyä. Jo aikaisemmin oli porvarillinen sanomalehdistö syytänyt lokaa neuvostoja vastaan ja erikoisesti koettanut mustata bolsheviikkien johtajia. Silloin esiintyivät nuo tunnetut syytökset Leniniä, Sinovjevia ym. vastaan, että he muka ovat Saksan palkkaamia vakoilijoita. Kun työväen mielenosoituskulkuet liikkuvat keskikaupungilla, ilmestyivät kaduille väliaikaisen hallituksen voimat, Nevskin iltahienosto tunnuslauseineen: "eläköön väliaikainen hallitus", "Lenin vangittava". Provokatsioonitarcoituksessa hyökkäsivät nämä työväen kimppuun, riistivät lippuja ja ampuiivat työväen mielenosoittajia. Tästä sai piirin sotilaskomentaja kenraali Kornilov aiheen komentaa kaksi patteria tykistöä ampumaan työväkeä. Porvaristo tahtoi tykkitulella nujertaa nousevan proletariaatin. Se ei onnistunut, sillä sotaväki kieltäytyi täyttämästä määräystä ilman työväen ja sotilaiden edustajain neuvoston hyväksymistä.

Porvariston valta vapisi. Menshevikit ja eserrät ehättivät sille avuksi. Niiden johtamat neuvostot antoivat hallitukselle luottamuslauseen. Tosin oli kahden eniten nimensä pilanneen ministerin, Miljukovin ja Gutshkovin, erottava. Työväki ja sotilaat alkoivat

saada silmiään auki, näkivät, että bolsheviikit olivat olleet oikeassa.

Vaikka porvaristo selvisi ensimmäisestä valtakriisistä aika hyvin oli sen valta edelleen horjuva. Joukoissa ei sillä ollut mitään tukea, ja sitä saadaksesen päätti se ottaa porvarillisen diktatuurin valtioremmeihin muutamia neuvostopomoja. Muodostettiin ensimmäinen kokoomushallitus, jossa oli kuusi "sosialistia". Nyt saattoi porvaristo sosialistien turvin paremmin järjestää vastavallankumouksellista toimintaansa.

Tilanne maassa huononi. Suurkaupunkien ja armeijan muonitus kävi kriittilliseksi. Liikennevälineet rappeutuivat. Teollisuus pysähtyi enemmän kapitalistien sabotaasin, kuin rappion vuoksi.

Huikeista sotavoitoista huolimatta eivät tehtailijat suostuneet kohottamaan työpalkkoja edes sikäli kuin elämä kallistui. Sulkivat tehtaita ja valehtelivat lehdistään, että tuotanto supistuu siksi että työväki ei halua tehdä työtä.

Talonpoikauskysymys oli myös ratkaisematta. Ankarasti rangaistiin niitä, jotka vallankumouksellisesti anastivat kartanoherrain maita. Menshevikki Tseretelli riisui aseista työväen pinnaisen kaartin. "Sosialisti Kerenskin määräyksestä hajoitettiin mielialaltaan vallankumouksellisia sotilasosastoja. Neuvostojen kädet olivat sidotut: sen omat miehet istuivat ministeristössä.

Mutta vallankumoukselliset joukot alkoivat jo luopua "johtajistaan". Neuvoston uusintavaaleissa havaittiin että bolsheviikkien vaikutus kasvaa. Pietarin proletariaatti bolshevisoitui, sotaväki, jonka hartaimpana toivona oli rauha, mutta jolle Kerenski saarnasi uutta hyökkäystä, jolle oli luvattu poliittista vapautta, mutta jota edelleen komentivat vanhat tsaarin upseerit ja joista miehet joutuivat tyrmään, jos lukivat bolshevistisia lehtiä, tuli myötätuntoisemmaksi bolsheviikeille.

Tällaisen tilanteen vallitessa päätti puolueemme Keskuskomitea järjestää mielenosoituksen neuvostojen edustajakokouksen aikana, jotta vallankumouksellisten joukkojen esiintyminen painostaisi neuvostojen virallisia johtajia kiirehtimään vallan ottoa. Mielenosoitus oli aiottu kesäkuun 23 päiväksi, mutta hallituksessa olevien mensheviikkien uhkailujen tähden verenvuodatusta välttääkseen luovuttiin siitä. Maaseudulla oli näet vielä mensheviikeillä suuri kannatus, ja voitokasta vallankumousta varten oli maaseutu välttämättä mukaan saatava. Työväen mieliala oli kuitenkin sellainen, että eserrien ja mensheviikkien täytyi myöntyä mielenosoituksen järjestämiseen säilyttääkseen edes hitusen joukkojen luottamusta.

Mielenosoitus järjestettiin heinäkuun 1 päivänä. Koko vallankumouksellinen Pietari oli jalkeilla. Bolsheviikkien voitto ratkaiseva. Miltei kaikissa lipussa tunnuslauseet: "Alas kapitalistiministerit", "kaikki valta neuvostolle". Vain kolmessa lipussa oli tunnuslause väliaikaisen hallituksen puolesta, mutta nekään eivät pitkään liehuneet — työläiset ja sotilaat repivät ne.

Ikäänkuin vastaukseksi proletariaatin tahdon ilmaisuun alkoi mielenosoituspäivänä hallituksen lietsoma hyökkäys lounaisella rintamalla. Se oli isku vallankumousta vastaan. Hyökkäys oli tuomittu epäonnistumaan. Kaikille oli selviö, että armeija jo ennen vallankumousta oli taistelukyvytön. Hyökkäyksen epäonnistumiseen vikaikäiksi oli tehtävä bolsheviikit — niin olivat vastavallankumoukselliset suunnitelleet. Ja hyökkäyshetkestä alkaa vastavallankumous voimakkaasti nostaa päätään. Henkiin virkoaa vanha valtakunnanduuma, upseeri- ja kasakkakomiteat vaativat hallitusta häviyttämään neuvostot. Avoimesti yllytetään pogromeihin bolsheviikkejä vastaan.

Se kuohutti massoja. Puolueen oli tehtävä tiukasti työtä ohjatakseen tämän vastavallankumouksen provosoi-

man vaistovaraisen kumousryöpyyn tietoiseksi, järjestetyksi toiminnaksi. Puolueesta tuli — tov, Sinovjevin sanoja käyttäksemme — palokunta, jonka oli oltava aina sammuttamassa niitä kytöjä, joita porvaristo odotti syttyvän saadakseen aiheen iskeä. Mieliala oli niin täynnä räjähdysten tuntua, että pienikin kipinä saattoi sytyttää palon.

Heinäkuun 15 päivänä syntyi odottamatta hallituspula. Kadetit erosivat selittäen syyksi Ukrainan kanssa tehdyn autonomia-sopimuksen. Todellisenä syynä oli kuitenkin se, että he tahtoivat saada kätensä vapaiksi niin ilmeisesti edessä olevaa kumouksen ja vastakumouksen välistä taistelua varten.

Kun tieto hallituksen hajoamisesta oli ehtinyt tehtäisiin ja sotilaskasarmeihin, jätettiin tuossa paikassa työt, pidettiin kokouksia, joissa pohdittiin kysymystä vallan otosta. Eri tehtaisissä päätettiin lähteä kadulle painostamaan neuvostoa. Konekiväärirykmentti, Putilovin, Treugolnikin ja useiden muiden tehtaiden työväki saapui aseistettuna neuvostoon vaatien että valta oli heti otettava. Neuvoston mensheviikki- ja eserräläiset johtajat menivät sekaisin, heidän puheidensa sisältö oli voivottelua, maanittelua, uhkailua. Heitä tuskin viitsittiin kuunnella. Bolsheviikkejä kuunneltiin halusta. Vaikka liike oli syntynyt vaistovaraisesti, eikä puolueen kehoituksesta, yhtyivät bolsheviikit heti siihen pyrkien antamaan sille järjestetyn rauhallisen mielenosoituksen leiman. Puolueen puhujat kehoittivat joukkoja maltillisuuteen, ja varoittivat menemästä porvariston viritämään ansaan.

Liike paisui. 17 (4) päivänä saapuvat aseistetut kronstadtilaiset. Paitsi kasakkaosastoja ei ollut ainoatakaan sotajoukko-osastoa, joka olisi lähtenyt väliaikaista hallitusta puolustamaan. Puolue olisi helposti voinut ottaa valan. Mutta se ei siihen vielä pyrkinyt. Vielä ei tiedetty miten maaseutu vastaa. 17 p:nä mielenosoituksella vähin-

tään 500,000 henkeä. Vastavallankumous koetti kaikin keinoin provosoida työväkeä. Jo kolmannen päivän iltana ammuttiin rauhallisia mielenosoittajia katoilta ja ikkunoista. Menshevistinen neuvosto kutsui rintamalta kasakarykmentin työväkeä kurissa pitämään 4 päivänä antoi kenraali Polovtsev määräyksen sotatoimien alottamisesta mielenosoittajia vastaan. Mielenosoittajia ammuttiin eri puolilla kaupunkia. Järjestys säilyi silti. Puolue katsoi tällöin välttämättömäksi mielenosoituksen keskeyttämisen ja kehoitti työväkeä perääntymään järjestyksessä. Täten välttyi työväki tappiolta.

18:nneistä päivästä alkaa mitä julkein peittelemätön taantumus. Ensin hävitetään "Pravdan" kirjapaino, hakataan toimittajia. Mustasotnialaiset etsivät käsiinsä Leniniä. Väliaikainen hallitus on muka nyt yhtäkkiä saanut todisteet Leniniä, Sinovjevia ym. vastaan, että he ovat Saksan kätyreitä. "Sosialistinen" oikeusministeri Pereversev antaa määräyksen Leninin ja Sinovjevin vangitsemisesta. Kaikeksi onneksi ovat he ennättäneet painua maan alle niinkuin "vanhaan hyvään tsaristiseen ai-

kaan". Bolsheviikit yksi toisensa perästä napataan kiinni. Kamenjev, Lunatsharski, Trotski ym. teljetään Krestyyn. Työväen aseistariisumista johtaa mensheviikki Tseretelli. Kadetitkin saattavat nyt tulla hallitukseen. Moskovan neuvottelussa suunnitellaan vallankaappaus ja Kornilovin diktatuuri. Mensheviikki-eseriläinen blokki pettää yhä järkeämmin vallankumouksen asian. Taantumus riemuitsee.

Puolueelle käy selväksi, että tilanne on kypsä. Tällaisissa olosuhteissa ei saa aikailla. Valta on otettava. Jollei proletariaatti ota sitä, niin porvaristo ottaa sen. Kuvitelmat vallan valtaamisesta rauhallisin keinoin olivat nyt haihtuneet. Vallankumouksen armeija kasvoi. Neuvostojen uusintavaalit antoivat bolsheviikeille huomattavan enemmistön. Puolue alkoi varustautua proletariseen vallankumoukseen, varustautua lokakuuhun, voittoon. Heinäkuun päivät johtivat Venäjän proletariaatin lokakuun kynnykselle, kiirehtivät proletariaattia valtaan ja piirsivät nimensä maailman proletarisen vallankumouksen historiaan.

— "Jo Engels, joka yhdessä Marxin kanssa laski tieteellisen marxismen perusteet, s.o. sen opin, joka on johtanut puoluetamme herkeämättä ja erikoisesti vallankumousaikana — jo Engels määritteli talonpoikain jaottelun köyhiiin, keskivarakkaisiin ja suurtalonpoikiin. Ja verrattomasti suurimmassa osassa Euroopan maita vielä tälläkin hetkellä vastaa tämä jaottelu todelli-

suutta. Engels sanoi: "voi olla että kaikkialla ei suurtalonpoikiakaan ole väkivalloin masennettava". Ja että me olisimme jolloinkin soveltanut väkivaltaa keskivarakkaisiin talonpoikiin (köyhät ovat ystäviämme), — sitä ei yksikään järkevä sosialisti ole koskaan edes ajatellut". — Lenin puhuessaan työstä maaseudulla V.K.P:n 8:ssä edustajakokouksessa 1919.

— Kapitalistinen tuotantotapa kavaa uskonnon juuret, mutta aluksi se saa aikaan uskon kiillon kun ihmiset

eivät voi selittää itselleen mistä johtuu se mullistus jonka talousjärjestelmän muuttuminen oli aikaan saanut.

Kysymyksiä ja vastauksia

Tov. Stalinin puhe Sverdlovin yliopiston päättäjäsissä

MILLAISIN toimenpitein ja millaisin ehdoin täytyy edistää työväenluokan ja talonpojan liiton lujittamista proletariaatin diktatuurin vallitessa siinä tapauksessa, ettei länsimaiden proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous lähimpien 10—15 vuoden kuluessa tule SSSR:n tueksi?

Tämä kysymys sisältää kaikki kirjallisesti esittämämme kysymykset. Siksi on vastaukseni oleva vain yleisluontoinen eikä lainkaan tyhjentävä, sillä muutoin ei jäisi mitään sanottavaa vastaukseksi muihin kysymyksiin.

XIV:n puoluekonferenssimme päätökset antavat tyhjentävän vastauksen tähän kysymykseen. Niissä sanotaan, että liiton lujittamiseen perustavana taakana on oikea politiikka talonpoikaistoon nähden.

Mikä on oikea politiikka talonpoikaistoon nähden?

Se on sarja toimenpiteitä taloudellisella, hallinnollis-poliittisella ja kulttuurialalla.

Alamme talouden alalta.

Ennen kaikkea on hävitettävä sotakommunismiin jätteet maaseudulta. Edelleen on välttämätön oikea teollisuuden tuotteiden ja maatalouden tuotteiden hintapolitiikka, joka takaisi teollisuuden ja maatalouden nopean kasvun ja hävittäisi "sakset". Sitäpaitsi on välttämätöntä supistaa maatalousveron kokonaismäärää ja vähitellen siirtää maatalousvero valtion yleisbudjetista paikalliseen budjettiin. Miljoonaiset talonpoikausjoukot on liitettävä osuustoimintaan ennen kaikkea maataloudellisen ja luotto-osuustoiminnan linjalla—keino, jolla talonpoikaistalous sisällytetään yleiseen järjestelmään. Maaseudulle on saatava traktoreita, sillä niiden avulla saadaan aikaan maatalouden teknillinen vallankumous ja luodaan kulttuurikehoja maaseudulle. Ja vihdoin

on toteutettava sähköistämissuunnitelma keinona maaseudun lähentämiseksi kaupungin kanssa ja ristiriitojen hävittämiseksi niiden väliltä.

Siinä tie, jota puolueen on kuljettava, jos se tahtoo turvata kaupungin ja maaseudun liiton taloudellisella linjalla.

Oudolta saattaa näyttää maatalousveron siirtäminen paikalliseen budjettiin. Tosiasia kuitenkin on, että maatalousvero saa yhä enemmän paikallisen veron luonteen. Pari vuotta sitten oli maatalousvero valtion budjetin tärkeimpiä tuloartikloja. Nyt se on vain mitätön osa valtion budjetista. Valtion budjetti on nyt 2½ miljardia ruplaa, maatalousvero antaa tänä vuonna korkeintaan 260 milj. rpl., siitä 100 milj. rpl. paikalliseen budjettiin. Ja mitä enemmän valtion budjetti kasvaa, sitä pienemmäksi jää maatalousveron osuus siitä. Kaikista veroista on paikallisiin tarpeisiin sopivin juuri maatalousvero. Paikallinen budjetti tulee epäilemättä kasvamaan. Ja epäilemättä tulee se kasvamaan maatalousveron kustannuksella, joka on mahdollisimmassa määrin mukautettava paikallisiin oloihin. Se on sitäkin varmempaa, kun valtion tulojen painopiste siirtyy yhä enemmän tuloille valtion laitoksista, välillisillä veroilla jne.

Neuvostodemokratian istuttaminen kaupunkiin ja maaseudulle, neuvostojen elävöittäminen, valtiokoneiston yksinkertaistaminen, sen aiheuttamien kustannusten pienentäminen ja sen moraalien parantaminen, byrokratismien ja porvarillisen mädän karkoittaminen siitä, valtiokoneiston lähentäminen miljoonaisiin massoihin — siinä se tie, jota puolueen on kuljettava, jos se tahtoo hallinnollis-poliittisen rakennustyön alalla liittoa lujittaa.

Proletariaatin diktatuuri ei ole itsestarkoitus. Diktatuuri on keino, tie so-

sialismiin. Mitä on sosialismi? Sosialismi on siirtymistä proletariaatin diktatuurin yhteiskunnasta valtiottomaan yhteiskuntaan. Mutta jotta tämä siirtyminen tulisi toteutetuksi on välttämättä valmistettava valtiokoneiston uudistamista siihen suuntaan ja sillä tavoin, että tässä työssä tulee taatuksi diktatuurin yhteiskunnan muuttaminen valtiottomaksi yhteiskunnaksi, kommunistiseksi yhteiskunnaksi Tätä tarkoitusta palvelee neuvostojen elävöittämisen tunnussana, tunnussana neuvostodemokratian istuttamisesta kaupunkiin ja maaseudulle, tunnussana työväenluokan ja talonpoikaiston parhaiden aineksien vetämisestä välittömästi maata hallitsemaan. Kaiken tämän suorittaminen on mahdoton ilman että itse massat aina aktiivisesti auttavat valtiokoneistoa. Massojen aktiivinen, alituinen apu taas on mahdoton ilman että vedetään työväen ja talonpoikain parhaat ainekset hallintoelimiin, ilman että saadaan aikaan suora, välitön yhteys valtiokoneiston ja työtätekevien massojen syvien kerrosten välille.

Missä neuvostovallan valtiokoneisto eroaa porvarillisesta valtiokoneistosta? Ennen kaikkea siinä, että porvarillinen valtiokoneisto on massojen yläpuolella, jonka vuoksi se on eristetty väestöstä ja jo olemuksensa vuoksi vieras kansan massoille, kun taas neuvostovallan valtiokoneisto sulaa yhteen massojen kanssa sillä se ei voi eikä saa olla massojen yläpuolella, jos se tahtoo säilyttää itsensä neuvostovallan valtiokoneistona, sillä se ei voi olla vieras näille massoille, jos se todella tahtoo itseensä sisällyttää työtätekevien miljoonamassat. Siinä yksi neuvostovallan valtiokoneiston periaatteellinen erotus porvarillisesta valtiokoneistosta.

Eräät kommunistit ajattelevat, että muutama sata tuhatta puolueen jäsentä riittää hoitamaan suunnattoman suurta maata. Se on väärä käsitys. Lenin sisällytti valtiokoneistoon paitsi puolueen jäsenet myöskin ne miljoonan ääntä,

mitkä ennen lokakuun vallankumousta oli bolsheviikkien puolesta annettu, lausuen, että käsissämme on keino, jonka avulla voimme yhdellä iskulla kymmenkertaistuttaa valtiokoneistomme vetämällä työtätekevät valtion jokapäiväiseen hallintotyöhön.

Kuinka se käy tuo työtätekevien, köyhälistön vetäminen valtion jokapäiväiseen hallintotyöhön?

Se käy neuvostojen, talouselinten, työpaikkakomiteain, kulttuurilaitosten, puoluejärjestöjen, nuorisojärjestöjen, osuustoiminnallisten järjestöjen jne. ympärille syntyneiden alotekykyisten joukkojärjestöjen, komiteain, neuvottelujen ja edustajakokousten kautta. Niiden jokapäiväinen, huomaamaton työ muodostaa neuvostojen perustan, neuvostovaltion voiman lähteen. Ilman niitä ei neuvostovallan olemassa olo ja kehitys eikä suuren maan ohjaaminen olisi lainkaan ajateltavissa. Neuvostovallan valtiokoneisto ei muodostu yksistään neuvostoista. Se muodostuu neuvostoista plus kaikkien puolueettomien miljoonia käsittävistä järjestöistä ja puoluejärjestöistä, jotka sulattavat valtiokoneiston yhteen miljoonaisten massojen kanssa ja askel askeleelta hävittävät kaikki seinämät valtiokoneiston ja väestön väliltä.

Tällä tavoin on meidän yritettävä "kymmenkertaistuttaa" valtiokoneistomme, tehdä se työtätekevien miljoonajoukoille läheiseksi, karkoitettava siitä virkavallan jätteet, sulatettava se yhteen massojen kanssa ja siten valmistettava siirtymistä proletariaatin diktatuuri yhteiskunnasta valtiottomaan yhteiskuntaan, kommunistiseen yhteiskuntaan.

Tämä on neuvostojen elävöittämis- ja neuvostodemokratian istuttamistunnuksen ajatus ja merkitys. Nämä ovat liiton lujittamiseksi välttämättömät toimenpiteet puolueetyössä hallinnollis-taloudellisella alalla.

Toimenpiteet liiton lujittamiseksi kulttuurityön alalla ovat kaikille tunnetut

eivätkä kaipaa selityksiä. Tahtoisin tässä merkitä vain peruslinjan lähimmän ajan työstä tällä alalla. On valmistelua edellytyksiä yleisen alkeiskoulupakon toteuttamiselle koko maassa. Se on iso reformi. Sen toteuttaminen on suuri voitto ei vain kulttuurisella, vaan myöskin poliittisella ja taloudellisella rintamalla. Tämä reformi on maan vaurastumisen perusta. Mutta sen toteuttaminen maksaa satoja miljoonia. Siinä tarvitaan kokonainen armeija opettajia ja opettajattaria. Tämä reformi on meidän kuitenkin lähiaikoina toteutettava jos todella aiomme kohottaa maamme korkeammalle kulttuuritasolle.

Siinä vastaus ensimmäiseen kysymykseen.

II. Onko pelättävissä, että puolueemme kasvaa väärään suuntaan kapitalismin vakaantumisen yhteydessä, jos tuo vakaantuminen tulee kauan jatkumaan?

Onko meillä yleensä tällaisia vaaroja?

Tällaisia vaaroja, sekä mahdollisia että myöskin todella olevaisia vaaroja meillä epäilemättä on. Näitä vaaroja on meillä vakaantumisesta riippumatta. Vakaantuminen tekee ne vain tuntuvammiksi. Päävaaroja on käsittääkseni kolme:

a) maamme rakennustyön sosialistisen perspektiivin menettämisen vaara ja siihen liittyvä likvidaattori;

b) kansainvälisen vallankumouksen perspektiivin menettämisen vaara ja siihen liittyvä natsionalismi;

c) puolueen johtoaseman menettämisen vaara ja siihen liittyvä mahdollisuus, että puolue muuttuu valtiokoneiston lisäkkeeksi.

Ensimmäisen vaaran peruspiirteenä on se, ettei luoteta vallankumouksemme sisäisiin voimiin, ei luoteta työväen ja talonpoikain liiton kestävyYTEEN, ei uskota työväenluokan johtavaan merkitykseen tämän liiton sisällä, ei uskota "nepin Venäjän" voivan muuttua "sosialistiseksi Venäjäksi", ei uskota so-

sialistisen rakennustyön voittoon maassamme.

Tämä on likvidaattoriuden tie, sillä se vie lokakuun vallankumouksen perusteiden ja tarkoituserien likvidoimiseen, pyrkimykseen kehittää proletaarisesta valtiosta porvarillis-demokraattisen valtion.

Pohjana tällaisen "järjenteilan" syntymiselle puolueessamme on se, että uuden talouspolitiikan oloissa, sosialististen ja kapitalististen ainesten tiukasti taitellessa taloutemme sisällä on porvarillinen vaikutus puolueeseemme kasvanut. Kapitalistiset ainekset käyvät taistelua muillakin kuin talouden alalla. Ne yrittävät siirtää taistelun proletariaatin ideologian alalle, istuttaa puolueen vähemmän varmoihin aineksiin epäluottamusta sosialistiseen rakennustyöhön, saada epäluuloa suhtaantumaan sosialistisiin rakennustyöme perspektiiveihin. Eikä voi sanoa, että niiden yrittäet olisivat olleet tuloksettomia. Tiedetään, että v. 1923 Saksan vallankumouksen kynnyksellä osa opiskelevasta nuorisostamme oli valmis heittämään kirjat nurkkaan ja lähtemään Saksaan, selittäen, että vallankumoukselliselle ei ole Venäjällä enää mitään tekemistä Toiset peittävät likvidaattoriutensa "oppineella" "tuotantovoima-teorialla, toiset taas vasemmistolaisilla, hirveän vallankumouksilla fraaseilla maailman vallankumouksesta.

On olemassa vain yksi vaihtoehto: j o k o me käsitämme maamme maailmanvallankumouksen tukikohdaksi, meillä on, Leninin sanoja käyttäaksemme, kaikki ainekset rakeentaaksemme täydellisen sosialistisen yhteiskunnan ja silloin me voimme ja meidän täytyy rakentaa sosialistinen yhteiskunta, luottaen siihen, että kansantaloutemme kapitalistisista aineksista saadan täydellinen voitto; **taikka** emme pidä maamme maailman vallankumouksen tukikohtana, meillä ei ole aineksia sosialismin rakentamiseen, emme voi sosialistista yhteiskuntaa rakentaa, ja silloin,

jos sosialismin voitto muissa maissa väisty, on meidän tyydyttävä siihen, että kansantaloutemme kapitalistiset ainekset pääsevät voitolle, neuvostovalta rappeutuu, puolue turmeltuu.

Joko toinen taikka toinen.

Siksi epäusko rakennustyömme sosialistisiin mahdollisuuksiin vie likvidattoriuteen ja turmelukseen. Siksi on taistelu likvidattoriuden vaaraa vastaan puolueemme tämän päivän tehtävä, eritoten nyt, eritoten kapitalismin tilapäisen vakaantumisen aikana.

Toisen vaaran — kansainvälisen vallankumouksellisen perspektiivin menettämisen vaaran — pääpiirteinä on se, ettei luoteta kansainväliseen proletaarieseen vallankumoukseen, ei uskota sen voittoon, epäluottamuksella suhtaanutaan siirtomaiden kansalliseen vapausliikkeeseen, ei ymmärretä sitä, että ilman toisten maiden vallankumouksellisen liikkeen tukea ei maamme voi kestää maailman imperialismia vastaan, ei ymmärretä sitä, että sosialismin voitto yhdessä maassa ei voi olla lopullinen, sillä ei ole takeita interventsionia vastaan ennenkuin vallankumous on voitannut edes joissakin maissa; ei ymmärretä sitä kansainvälisyyden alkeellisinta vaatimusta, että sosialismin voitto yhdessä maassa ei ole itetarkoitus, vaan keino jonka avulla vallankumousta kaikissa maissa kehitetään ja tuetaan.

Se on natsionalismin ja turmeluksen tie, proletariaatin kansainvälisen politiikan täydellisen likvidoimisen tie, sillä miehet, joihin tuo tauti on tarttunut, pitävät maamme ei osana kokonaisuudesta, jota sanotaan maailman vallankumoukselliseksi liikkeeksi, vaan tuon liikkeen alkuna ja loppuna, ajattelevat, että maamme etujen vuoksi on uhrattava kaikkien maiden edut.

Onko tuettava Kiinan vapausliikettä? Miksi? Eikö se ole vaarallista? Eikö siinä jouduta riitoihin muiden maiden kanssa? Eikö olisi parempi sopia "vaikutusalueista" Kiinassa muiden johtavien maiden kanssa? Siitä olisi hyö-

tyä ja se olisi vaaratonta! Onko tuettava Saksan vapausliikettä? Kannattaako riskeerata? Eikö olisi parempi sopia Ententen kanssa Versaillesin sopimukseen nähden ja sitä tietä saada hyvitystä? Onko säilytettävä ystävälliset suhteet Turkin, Persian ja Afganistanin kanssa? Kannattako leikkiä tulella? Eikö ole edullisempaa uudelleen sopia joidenkin suurvaltojen kanssa "vaikutusalueista"? Jne jne.

Tällainen on uuden tyyppin natsionalistinen "mielentila", joka yrittää tuhota lokakuun vallankumouksen ulkopoliitiikan ja kasvattaa turmeluksen aineksia.

Kun likvidattoriuden vaarana on se, että porvarillinen vaikutus puolueeseen on kasvanut sisäpolitiikan linjalla, kansantaloutemme kapitalististen ja sosialististen aineksien taistelun linjalla, niin on tämän tien vaaran, natsionalismin vaaran lähteenä pidettävä sitä, että porvarillinen vaikutus puolueeseen on kasvanut ulkopoliitiikan linjalla, kapitalististen valtioiden proletariaatin diktatuurin valtiota vastaan käymän taistelun linjalla. Kapitalististen valtioiden painostus maamme vastaan on epäilemättä tavaton, ulkopoliitiikan alalla toimivat toverimme eivät aina kykene tätä painostusta kestämaan, epäilemättä vaarat ja vaikeudet useinkin synnyttävät halun astua vähemmän vastustuksen tielle, natsionalismin tielle.

Toisaalta on selvää, että vain johdonmukaisen internatsionalismin pohjalla, vain lokakuun vallankumouksen ulkopoliitiikan pohjalla voi ensimmäinen voittanut maa säilyttää itselleen maailman vallankumousliikkeen lipunkantajien aseman, että pienemmän vastustuksen ja natsionalismin tie ulkopoliitikassa on ensimmäisen voittaneen maan eristymisen ja rappeutumisen tie.

Siksi vie kansainvälisen vallankumouksellisen perspektiivin menettämisen natsionalismin ja turmeluksen vaaraan. Siksi on taistelu natsionalismin

vaaraa vastaan ulkopoliitikassa puolueen lähin tehtävä.

Kolmannen vaaran pääpiirteinä on se, ettei uskota puolueen sisäisiin voimiin, ei uskota puolueen voivan johtaa, että valtiokoneisto pyrkii puolueen johtamistyötä heikentämään, pyrkii vapautumaan siitä; ei ymmärretä sitä, että proletariaatin diktaturia ei voi olla ilman että puolue johtaa.

Tämä vaara lähestyy kolmelta puolelta:

Ensinnä: luokat, joita täytyy johtaa, ovat muuttuneet. Työläiset ja talonpojat eivät enää ole samoja kuin olivat sotakommunismmin aikana. Emme ole sodassa. Ei siis ole sota-ajan vaaroja, jotka vetävät työtätekeviä massoja puolueen ympärille. Proletariaatti on uudistunut ja kohonnut niin kulttuurisessa kuin aineellisessa suhteessa. Samoin talonpoikaisto. Kummankin luokan poliittinen aktiivisuus on kasvanut ja kasvaa edelleen. Johtaminen sota-ajan tavoin ei nyt käy. Nyt vaaditaan joustavuutta, nyt vaaditaan huomavaista suhtautumista työväen ja talonpoikain tarpeisiin, nyt on puolueen valittava työläisistä ja talonpojista parhaat. Nämä ehdot eivät ole heti täytettävissä. Siis epäsuhde puolueelle asetettujen vaatimusten ja puolueelle kunakin hetkenä olevien mahdollisuuksien välillä. Siitä myös vaara, että puolueen johtotyö heikkenee, vaara, että puolueen johtava asema menetetään.

Toiseksi: viime aikoina, taloudellisen nousun aikana on valtion ja yhteiskunnallinen järjestökoneisto suuresti kasvanut ja lujittunut. Trustit ja syndikaatit, kauppa- ja luottolaitokset, hallinnollis-poliittiset ja valistusjärjestöt, kaiken muotoiset osuuskunnat ovat suuresti kasvaneet, niiden palvelukseen on astunut satoja tuhansia uusia ihmisiä, etupäässä puolueettomia. Samalla kun näiden koneistot kasvavat, samalla kasvaa myös niiden voima ja ominaispaino. Ja mitä enemmän niiden merkitys kasvaa, sitä vahvemaksi

käy niiden painostus puoluetta vastaan, sitä sitkeämmin koettavat ne heikentää puolueen johtamistyötä, sitä voimakkaammin vastustavat ne puoluetta. Siksi on voimat niin jaettava ja johtavat henkilöt näissä koneistoissa niin sijoitettava, että puolueen johto tulee taatuksi. Sitä ei heti voida tehdä. Siinä valtiokoneiston puolueesta irrottamisen vaara.

Kolmanneksi: työ on käynyt vaikeammaksi ja erikoistunut. Tarkoiton nykyistä rakennustyötä. Eri työalat niin maaseudulla kuin kaupungissa ovat kehittyneet ja käyneet mutkikkaiksi. Samalla on johtamistyökin käynyt konkreettisemmaksi. Aikaisemmin totuttiin puhumaan johtamisesta "yleensä". Nyt puhuminen johtamisesta "yleensä" on pelkkää suukopua, sillä johtaminen "yleensä" ei ole mitään johtamista. Nyt täytyy johtamistyön olla konkreettista. Edesmennyt aika muokkasi kaikkietävän työntekijän tyyppin, jolla oli valmiina vastaus kaikkiin teorian ja käytännön kysymyksiin. Nyt täytyy tämän vanhan kaikki tietävän työntekijätyypin jättää paikkansa uudelle työntekijätyypille, joka tahtoo päästä selville asioista jollain määrättyllä työalalla. Voidakseen todella johtaa täytyy tuntea asia, täytyy kärsivällisesti, sitkeästi asiaa tutkia. Maaseudulla ei voi johtaa, jollei tunne maataloutta, jollei tunne osuustoimintaa, jollei ole selvillä hinta-politiikasta, jollei ole tutkinut välittömästi maaseutua koskevia lakeja. Kaupungissa ei voi johtaa, jollei tunne teollisuutta, jollei tunne työväen elämää, jollei ota huomioon työläisten tarpeita, jollei tunne osuustoimintaa, ammattiliittoja ja klubitoimintaa. Mutta tätä kaikkea ei ikävä kyllä voida yhdellä iskulla saavuttaa. Jotta puolueen johtotoiminta saataisiin vaaditulle tasolle on ensin kohotettava puolueetyöntekijäin ammattitaitoa. Nyt on työntekijäin taito asetettava ensitilalle. Mutta käden käänteessä ei puolueetyöntekijäin taito

ole kohotettavissa. Yhä vielä elävät puoluejärjestöissä työkeän komelelun tottumukset, ja sillä yritetään peittää tietämättömyys. Täten on selitettävissä se, että puolueen johtamistyö joskus muuttuu pelkäksi määräystulvaksi, tyhjäksi sanalliseksi "johtamiseksi", joista ei ole kenellekään minkäänlaista hyötyä. Ja tämä on vakavimpia puolueen johtamistyön heikkenemis- ja rappeutumis- vaaroja.

Tässä yleensä ne perusteet, joiden vuoksi puolueen johtotoiminnan menettämisen vaara vie puolueen rappeutumiseen ja turmeltumiseen.

Siksi on tiukka taistelu tätä vaaraa vastaan puolueemme lähin tehtävä.

III Miten voi käydä taistelua kulakkeja vastaan ilman että lietsoo luokkataistelua?

Kysymys ei ole oikein asetettu. Mistä luokkataistelusta on puhe? Jos on kysymys luokkataistelusta yleensä maaseudulla, niin sitä ei proletariaatti käy ainoastaan kulakkeja vastaan. Ristiriidat proletariaatin ja talonpoikaiston välillä — mitä ne muuta ovat kuin luokkataistelua? Eikö ole totta, että proletariaatti ja talonpoikaisto muodostavat nyt yhteiskuntamme kaksi pääluokkaa, että näiden luokkien välillä on ristiriitoja, jotka tosin ovat ratkaistavissa ja lopulta voitettavissa, mutta kuitenkin ristiriitoja, jotka aiheuttavat taistelua näiden kahden luokan välillä?

Jos pidetään silmällä suhteita kaupungin ja maaseudun välillä, proletariaatin ja talonpoikaiston välillä, on maassamme luokkataistelulla käsittääkseni kolme päärintamaa:

a) taistelurintama koko proletariaatin — valtion — ja talonpoikaiston välillä kysymyksessä rajahintojen säätämisestä teollisuuden ja maatalouden tuotteille, verokysymyksestä j.n.e.;

b) taistelurintama koko proletariaatin — valtion — ja talonpoikaiston välillä kysymyksessä maataloustuotteilla keinottelun estämisestä, raskaimman

verotaakin säilyttämisestä kulakkien kannettavaksi jne;

c) taistelurintama maaseudun köyhälistön, etupäässä palkkatyöläisten ja kulakkien välillä.

Nämä rintamat ovat erilaiset sekä ominaispainoonsa että niillä käytävän taistelun laatuun nähden. Siksi täytyy olla erilainen myöskin meidän suhteemme luokkataistelun muotoihin näillä rintamilla.

Ensimmäinen rintama. Proletariaatti — valtio — ottaen huomioon teollisuutemme heikkouden ja sen, että lainojen saanti sitä varten on mahdoton, on päättänyt sarjan toimenpiteitä, jotka suojelevat teollisuutemme ulkomaiselta kilpailulta ja edistävät teollisuutemme kehitystä koko kansantaloutemme, myöskin maatalouden eduksi. Näitä toimenpiteitä ovat: ulkomaankaupan monopoli, maatalousvero, maataloustuotteiden hankintain valtiolliset muodot, suunnitelmallisuus koko kansantalouden kehittämisessä. Kaikki teollisuuden pääalojen, liikenteen, ja luoton kansallistuttamisen pohjalla. Tiedätte, että nämä toimenpiteet ovat vieneet siihen, mihin niiden pitikin viedä, s.o. niillä rajoitettiin teollisuustuotteiden hintojen alenemista ja maatalouden tuotteiden hintojen kohoamista. Toisaalta on selvää, että talonpoikaisto kokonaisuudessaan tahtoo saada teollisuuden tuotteet mahdollisimman halvalla, sikäli kuin se teollisuuden tuotteita ostaa, ja myydä omat tuotteensa mahdollisimman kalliilla hinnalla. Samoin talonpoikaisto tahtoo, ettei maatalousveroa lainkaan olisi tai että se olisi mahdollisimman pieni.

Siinä onkin pohja taistelulle proletariaatin ja talonpoikaiston välillä.

Voiko valtio yleensä luopua edellä mainituista perustavista toimenpiteistä? Ei voi. Sillä näistä toimenpiteistä luopuminen veisi nyt teollisuutemme rappiolle, veisi proletariaattimme rappiolle, muuttaisi maamme kapitalistisesti kehittyneiden maiden agraariseksi

siirtomaaksi, tuhoaisi koko vallankumouksemme.

Olisiko koko talonpoikaiston etujen mukaista näiden valtiomme perustavien toimenpiteiden tuhoaminen? Ei olisi. Sillä niiden tuhoaminen nyt merkitsisi kapitalistisen kehitystien voittoa, sen kautta muutamien harvojen rikastuessa. Eikä talonpoikaisto luonnollisesti omaa kurjistumistaan tahdo. Siinä onkin pohja liitolle proletariaatin ja talonpoikaiston välillä.

Merkitseekö tämä, että teollisuusehmemme, monopoliin nojaten, voivat mielin määrin korottaa teollisuustuotteiden hintoja talonpoikaismassojen ja itse teollisuudenkin vahingoksi? Ei. Tällainen politiikka vahingoittaisi juuri teollisuutta. Siitä taistelumme työn tuottavuisuuden kohottamisen puolesta. Tiedätte, että tämä taistelu on ollut menestyksellistä.

Merkitseekö tämä sitä, että hankintaelimemme, monopoli asemansa turvin voivat leikitellen alentaa maatalouden tuotteiden hintoja koko kansantaloutemme vahingoksi? Ei. Tällainen politiikka olisi tuhoisaa itse teollisuudelle, sillä se ensinnäkin vaikeuttaisi työväen varustamista maatalouden tuotteilla, toiseksi rappeuttaisi ja saattaisi epäajestykseen teollisuutemme sisäiset markkinat. Siksi taistelemme n.k. "saksia" vastaan. Tiedätte, että tämäkin taistelu on jo antanut hyviä tuloksia.

Merkitseekö tämä lopuksi sitä, että paikalliset tai keskuselimemme, nojaten asetukseen maatalousverosta ja hyväkseen käyttäen veronkanto-oikeuttaan, saavat mennä niin pitkälle, että tyhjentävät vähävaraisten veronmaksajien aitat ja ottavat katotkin heidän kodeistaan? Ei. Tällainen politiikka hävittäisi talonpojista kaiken luottamuksen proletariaattiin, valtioon. Siitä puol. viimeaikaiset toimenpiteet maatalousveron supistamiseksi, tälle verolle enemmän paikallisen luonteen antamiseksi, verokoneiston järjestämiseksi

si yleensä, siellä täällä veronkannossa esiintyneiden väärinkäytösten poistamiseksi. Tiedätte, että nämä toimenpiteet ovat jo antaneet toivottuja tuloksia.

Maamme proletariaatin ja talonpoikaiston edut ovat siis peruskysymyksissä yhteiset, kummankin edut vaativat, että kansantaloutemme sosialistinen kehitystie voittaa. Siitä työväenluokan ja talonpoikaiston liitto. Mutta juoksevilla kysymyksissä ovat työväenluokan ja talonpoikaiston edut usein ristiriidassa keskenään. Siitä taistelu työväen ja talonpoikain liiton sisällä, taistelu, jonka kärjen taittaa etujen yhteisyys ja joka on tyyten taukoava tulevaisuudessa, kun työväki ja talonpoikaisto lakkaavat olemasta luokkia, kun niistä tulee luokattoman yhteiskunnan työntekijöitä. Edelleen on meillä keinot näiden ristiriitain ratkaisemiseksi työväenluokan ja talonpoikaiston välillä säilyttämällä työväen ja talonpoikain liitto kumpaisenkin liittolaisen eduksi. Olemme näitä keinoja jo menestyksellä käyttäneet nepit vaikeissa oloissa, kapitalismin tilapäisesti vakaantuessa.

Seuraako tästä että meidän täytyy lietsoa luokkataistelua tällä rintamalla? Ei. Päinvastoin. Tästä seuraa vain se, että meidän täytyy kaikin voimin lieventää taistelua tällä rintamalla. säännöstellä sitä sopimuksilla ja molemmanpuolisilla myönnytyksillä ja etemme missään tapauksessa saa päättää taistelua kehittymään räikeisiin muotoihin, yhteentörmäykseen saakka. Ja sen me kyllä estämme. Meillä on siihen kaikki mahdollisuudet. Sillä etujen yhteisyys on voimakkaampi ja syvempi kuin etujen ristiriitaisuus.

Kuten näette, ei luokkataistelun lietsomistunus lainkaan sovi taisteluun tällä rintamalla.

Toinen rintama. Toimivina henkilöinä proletariaatti (neuvostovaltio) ja kulakit. Kun valtio tahtoo antaa maatalousverolle selvästi tuloveron luon-

teen, säilyttää se suurimman verotaa-kan kulakkien kannettavaksi. Kulakit vastaavat tähän käyttämällä kaikki voimansa ja vaikutusvaltansa maaseudulla säilyttääkseen verokuorman keskivarakkaiden ja köyhien kannettavaksi.

Taistellen elämän kallistumista vastaan ja pyrkien säilyttämään työpalkkojen vakavuuden, valtio yrittää toteuttaa taloudellisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on oikeudenmukaisien hintojen säätäminen maatalouden tuotteille, hintojen, jotka täysin vastaavat talonpoikaistalouden etuja. Vastaukseksi tähän ostavat kulakit tuotteet köyhiltä ja keskivarakkailta, keräävät taaksensa suuria varastoja eivätkä päästä niitä markkinoille, jotta hinnat kohoaisivat, ja sitten kiskovat huimia keinotteluvoittoja.

Tästä luokkataistelu tällä rintamalla omituisine, enemmän tai vähemmän peitettyine muotoineen.

Saatta näyttää kuin olisi luokkataistelun lietsomistunnus aivan paikallaan taistelussa tällä rintamalla. Niin ei lainkaan ole. Meidän täytyy ja me voimme tälläkin rintamalla selvittää luokkataistelua lietsomatta.

Me voimme ja meidän täytyy elävöittää neuvostot, valloittaa puolellemme keskivarakkaat ja järjestää köyhät neuvostoihin sisällä, jotta saisimme talonpoikaiston päämassan verotaakkaa huojuennetuksi ja verotaakan tosiaan siirrettyksi kulakkien kannettavaksi. Tiedätte, että tähän suuntaan on jo toimitettu ja saatu suotuisia tuloksia.

Me voimme ja meidän täytyy pitää valtion käsissä riittävät elintarvevarastot voidaksemme painostaa elintarve-markkinoita silloin kun se on tarpeen, pitää hinnat työväen joukoille siedettävällä tasolla ja siten murtaaksemme kulakkien keinottelun. Tiedätte, että tähän tarkoitukseen on tänä vuonna käytetty useampia kymmeniä miljoonia puutia viljaa. Tiedätte myös, että olemme saaneet täysin tyydyttäviä tuloksia, pidimme viljan hinnat alhaisina, pa-

kotimme pa useilla alueilla kulakit päästämään markkinoille vanhat viljavara-
rastonsa.

Luokkataistelun lietsominen ei tässä tietenkään riipu yksistään meistä. On mahdollista, että eräissä tapauksissa kulakit itse alkavat lietsoma luokkataistelua, yrittävät antaa sille bandiittiliikkeen tai kapinan muodon. Mutta silloin ei luokkataistelun lietsomisen tunnus enää ole meidän tunnuksenaamme, vaan kulakkien, siis vastavallankumouksen tunnuksena. Epäilemättä saavat kulakit siinä tapauksessa selkänahassaan kokea tämän neuvostovaltaa vastaan tähdätyn tunnuksena kaikki varjopuoleet.

Kuten näette, ei luokkataistelun lietsomisen tunnus kelpaa tälle toisellekaan rintamalle.

Kolmas rintama. Toimivina henkilöinä kaksi voimaa: maalaisköyhälistö, ennenkaikkea palkkatyöläiset ja kulakit. Valtio on tässä muodollisesti syrjässä. Rintama suppeampi kuin edelliset. Toisaalta on luokkataistelu tällä rintamalla aivan ilmeinen ja avoin, sen sijaan että se edellisillä rintamilla oli enemmän tai vähemmän maskeerattu.

Tässä on kysymys kulakki-yrittäjien harjottamasta pakollisesta tai puolopakollista suoranaisestä riistämisestä. Sen vuoksi emme voi tässä harjoittaa taistelun lieventämis- ja lauhduttamispolitiikkaa. Tehtävänä meillä tässä on järjestää köyhälistön taistelu ja johtaa sitä kulakkeja vastaan.

Eikö se merkitse sitä, että me samalla ryhdymme lietsomaan luokkataistelua? Ei, sitä se ei merkitse. Taistelun lietsominen ei ole pelkästään taistelun järjestämistä ja johtamista. Taistelun lietsominen on samalla luokkataistelun keinotekoisista kiihdyttämistä ja tarkoituksellista paisuttamista. Ovatko nuo keinotekoiset toimenpiteet tarpeellisia nyt, kun meillä on proletariaatin diktaattori ja kun puolue ja ammatilliset järjestöt toimivat meillä täysin vapaasti? Eivät tietenkään.

Siksi ei luokkataistelun lietsomistunus kelpaa tälle kolmannellekaan rintamalla.

Niinkuin nähdään, ei kysymys luokkataistelun lietsomisesta maaseudulla ole mikään yksinkertainen, vaikka se ensi silmäyksellä saattaisi siltä näyttää.

IV. Työväen ja talonpoikain hallitus todella vaiko agitaattorisena tunnuslauseena? Mitä tällainen kysymys merkitsee? Tämän mukaan voisi puolue antaa sellisiakin tunnussanoja, jotka eivät vastaa todellisuutta, vaan palvelevat vain jotain viekasta manööveria, jota tässä jostain selittämättömästä syystä nimitetään "agitatsiooniksi". Tämän mukaan voisi siis puolue antaa sellisiakin tunnussanoja, joilla ei ole mitään tieteellistä perustetta. Onko se totta? Eipä tietenkään. Sellainen puolue häviäisi lyhyen ajan kuluttua aivan kuin saippuakupla. Puolueemme ei olisi proletariaatin puolue, joka harjoittaa tieteellistä politiikkaa, vaan se olisi vain pelkkää vaahtoa poliittisten tapausten pinnalla.

Hallituksemme on luonteeltaan, ohjelmansa ja taktiikkansa puolesta työväen hallitus, proletaarinen, kommunistinen hallitus. Mitään kieroja tulkin-
taa tai epäilyksiä ei siihen nähden saa olla. Hallituksellamme ei voi yhtäaikaan olla kahta ohjelmaa, proletaarista ja jotain muuta. Sen ohjelma ja sen

käytännöllinen työ on proletaarista, kommunistista, ja tässä mielessä on hallituksemme epäilemättä proletaarinen, kommunistinen hallitus.

Merkitseekö tämä sitä, että hallituksemme ei ole samalla työväen ja talonpoikain hallitus? Ei, sitä se ei merkitse. Ollen ohjelmansa ja toimintansa puolesta proletaarinen, on hallituksemme samalla työväen ja talonpoikain hallitus. Miksi? Siksi, että talonpoikaiston päämassan perusedut täydelleen lankeavat yhteen proletariaatin etujen kanssa. Siksi, että talonpoikain edut saavat tämän vuoksi täydellisen ilmaisonsa proletariaatin ohjelmassa, neuvostohallituksen ohjelmassa. Siksi, että neuvostohallitus nojaa työväen ja talonpoikain liittoon, joka rakentuu näiden luokkien perusetujen yhteisyyteen. Siksi, että hallituselimiin, neuvostoihin kuuluu paitsi työväkeä, myöskin talonpoikia, jotka taistelevat yhteistä vihollista vastaan ja rakentavat uutta elämää yhdessä työväen kanssa, työväen johtamassa.

Sentähden ei työväen tunnussana ole pelkkä "agitaattorinen" tunnuslause vaan sosialistisen proletariaatin vallankumouksellinen tunnuslause, joka on saanut tieteellisen perustelunsa kommunismin ohjelmassa.

(Jatkoa seuraavassa numerossa)

„Kommunistin“ myöhästymisen johdosta

On ikävällä todettava, että "Kommunisti" ei ole saattanut ilmestyä määrällisessä määrässä. Tämä numero, joka nyt ilmestyy 64-sivuisena kaksoisnumerona, on ylenmäärin myöhästynyt kirjapainovaikeuksien takia. Tulipalo tuhosi osan latomoa, tehden sen joksikin aikaa työkyvyttömäksi. On kuitenkin olemassa toiveita siitä että "Kommu-

nisti" piakkoin saadaan ilmestymään säännöllisesti.

Toivomme tilaajien hyväntahtoisella kärsivällisyydellä suhtautuvan tähän viivästymiseen, jonka poistaminen on tähän asti kohdannut voittamattomia vaikeuksia.

Toimitus.

Leningradin ujestin suomenkielinen talonpoikaiskonferenssi

H EINÄKUUN 5 ja 6 p:nä pidettiin Leningradissa Leningradin ujestin kihlakunnan suomenkielisten talonpoikain konferenssi. Osanottajia oli noin 100, yleensä elämää kokenutta väkeä. Sitä todistaa se, että edustajain keski-ikä oli yli 39 vuotta. Naisiakin oli mukana muutamia.

Konferenssin esityslistalla oli kolme asiaa: 1) alustus aiheesta kansallisuuskysymys ja S.S.S.R:n perustuslaki, 2) selostus S.S.S.R:n 3:nnesta neuvosto kongressista ja 3) ujestin toimeenpantavan komitean selostus

Kun konferenssi kokoontui Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton perustuslain säätämisen toisena vuosipäivänä, ja kun konferenssi oli suomenkielisten talonpoikain niin sen keskeiseksi kysymykseksi tuli päiväjärjestyksen ensimmäinen kysymys eli kansallisuuskysymys ja peruslaki.

Konferenssin osanottajat käsittelivät kysymystä vakavalla asiallisuudella. Kuvaavana seikkana tuli esille se, että kansallisuuskysymystä käsiteltäessä useissa puheenvuoroissa puhuttiin väestön taloudellisista asioista ja esitettiin sitä vastaavia tarpeita. Tämä on puhuva todiste siitä, että Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liittoon kuuluvien eri kielisten kansojen elämälle eivät ole painavia kysymykset muodollis-oikeudellisista kansallisista saavutuksista, koska liiton perustuslaki takaa kaikille työtätekeville kielestä ja kansallisuudesta riippumatta yhtäläisen elämisoikeuden ja rikoksena kieltää kaikellaiset etuoikeudet kansallisella pohjalla. Kansallisista erikoisuuksista jotka vaativat tyydytystensä, on siis jäänyt vain k i e l i, kanssakäymisen välineenä.

Leningradin läänin noin 200-tuhatifisella suomenkielisellä talonpoikaissäestöllä on kansallisuuskysymys vain

tässä merkityksessä mielenkiinnon esi-
neenä: heidän keskinäinen kansalais-
ten ja yhteiskunnallisten valtiolaitosten
välinen kanssakäymisensä tulee olla
mahdollista myös suomenkielellä.

Inkeriläisen talonpoikaiston edusta-
jat tajusivat aivan täydellisesti, että
kahdeksantena vuotena Lokakuun suu-
resta proletariaatin ja talonpoikaiston
suorittamasta vallankumouksesta, S.S.
S.R:n perustuslain toisena vuosipäivä-
nä ei ole historiallisesti oikea aika Neu-
vostovallassa puhua porvarillisen de-
mokratian laajentamisesta, sillä S.S.S.
R:n perustuslakeihin sisältyy kansojen
itsemääräämisoikeus aina eroamiseen
ja kansallisen valtion muodostamiseen
saakka. Tsaari-Venäjän hajottamises-
sa proletaarinen vallankumous vei jo
päätökseen kansojen eroamis-
prosessin, ja jatkaa nyt työtänsä:
kansojen yhdistämistä. Tode-
llinen yhdistyminen, liitto, on mah-
dollinen vain täysin yhdenvertaisten
kesken, ja yhdenvertaisuutta ei voi olla
alistajan ja alistetun välillä, samoin
kuin riistetty ei voi olla tasa-arvoinen
riistäjän kanssa.

"Kehittyvä kapitalismi tuntee kaksi
historiallista pyrkimysuuntaa kansal-
lisuuskysymyksessä. Ensimmäinen osa
kansallisen elämän ja kansallisuusliik-
keiden herääminen, taistelu kaikkinais-
ta kansallisuussortoa vastaan, kansal-
listen valtioiden muodostuminen. Toi-
nen on kaikkinaisten yhteyksien ke-
hittyminen kansojen kesken, kansallisten
raja-aitojen särkyminen, pääoman,
yleensä taloudellisen elämän, politiikan,
tieteen y.m. kansainvälisen yhteyden
svntvminen. Molemmat tendenssit o-
vat kapitalismin maailmanlaki. Ensi-
mäinen vallitsee kapitalistisen kehityk-
sen alussa, toinen on ominainen kypsy-
neelle kapitalismille, joka kulkee "so-
sialistiseksi yhteiskunnaksi" muuttu-
mistaan kohti. — Lenin.

Näin siis näemme, että kapitalismi, varsinkin sen kypsytynyt aste, imperia- lismi, luo kansojen yhdistymisen kai- kenpuolisia edellytyksiä, mutta toteut- taa se niitä voi vain alistustietä, riiston ja orjuutuksen kautta. Kapitalistinen järjestelmä, missä toisen riistosta ja voitosta hyötyminen on elämän kiiho- tin, johtaa kansatkin näkemään hyvin- vointinsa toisen kansan alistamisessa ja hyväkseen käytössä. Tässä suh- teessa imperialismi käyttää kaikki maa- ilman eri osissa tarjolla olevat keinot: feodalismia, henkijorjuuden, rosvouk- sen ja palkkaorjuuden. Alistaminen, sorto, orjuutus on sen kansojen yhdis- tämiskeino. Kansojen vapaan maail- man luomisen sijasta se rakentaa kan- soiden vankilan.

Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto on kansojen perhe. Sen valtio- kenteen perustana on työtätekevään diktatuuri riistäjäluokkia kohtaan, mut- ta mitä laajin demokratia työssä tasa- arvoisten kesken. Sentähden sen kan- soiden keskuudessa muodollisten kansal- listen tunnuksien tavoittelu, menettää merkityksensä, kaikki sen sijaan pyrki- vät rakentamaan talouttansa. Kun kon- ferenssissa esitettiin mielipide, joka pohjasi ajatukseen inkeriläisten muo- dollis-oikeudellisten oikeuksien laajen- tamisesta, niin ei se saanut myötämie- listä vastakaikua, vaan sitä vastoin osotettiin mitä kärsimyksiä tällaiset Suomeen nojatut puuhut ovat vuosien kuluessa Inkerin kansalle aiheuttaneet. Myös vakuutettiin, että aikakauslehti "Inkerin" joka Suomessa ilmestyen as- kartelee Inkerin "vapauttamisasialla", "takana on vain pari kolme nulikkaa, joilla ei ole oikeutta puhua inkeriläis- ten nimessä".

Konferenssi oli puolueettomain tal- lonpoikain konferenssi. Mutta kun siellä esitettiin ajatuksia, jotka mer- kitsevät sitä, että inkeriläisen talon- poikaiston fulisi olla puolueettoman myös Sosialististen Neuvostotasavalto- jen Liiton valtioon nähden, niin selväs-

ti lausuttiin, että siinä suhteessa ollaan täysin puolueväkeä, S.S.S.R:n rei- luja kansalaisia ja valmiita taisteluun sen puolesta. Siis tässä mielessä on raja puoluejäsenten ja puolueettomien työläisvaltion kansalaisten väliltä täy- sin kadonnut. Tämä on hyvä painaa mieleensä kaikkien Neuvostotasavalto- en Liiton kansojen "vapauttajain", et- teivät arvioisi voimia väärin.

Esitettiin myös sellaista mielipidettä, ettei Suomessa olevain inkeriläisten poli- tikoitsijain ja täällä olevain Inkerin uuden elämän rakentajain välillä ole sa- nottavaa eroa periaatteessa eikä käy- tännössä. Tätä vastaan osotettiin pe- riaatteellisena erona se, että Suomessa olijat haluavat pystyttää porvaril- lisen järjestelmän, kun tällä- läiset sitä vastoin rakentavat so- sialismia, ja siitä johtuen käytän- nöllisenä äärimmäisenä eroavaisuute- na ovat Suomessa olijat olleet ase kä- dessä Neuvostovaltaa vas- taan, kun täällä ovat olleet rin- tamalla Neuvostovaltan puo- lesta. Siis eroavaisuus on suurin mi- tä voi olla.

Tämän periaatteellisen käsittelyn jäl- keen esitettiin konferenssille suunnitel- ma suomenkielisen väestön kielellisten oikeuksien laajentamisesta Leningradin ujestissa. Siinä oli tärkeintä se, että yksi kunta, Kuivainen, jossa väestön enemmistö on suomenkielinen, on heti järjestettävä sisäisessä elämässään toiminnan kaikilla aloilla kaksikielise- nä. Siis myöskin suomenkielellä on oleva oikeus ja mahdollisuus ajaa asi- oitansa taloudellisissa sekä valituissa että nimitetyissä neuvostolaitoksissa kuin myös oikeudessa. Viimemainitus- sa tarkoituksessa on perustettava suo- menkielinen kansanoikeus, joka toimii suomenkielisen väestön keskuudessa siirtymäpaikasta toiseen. Leningradin ujestin hallintoelimiin on myös niille osastoille, jotka ovat väestön kanssa tekemisissä, varattava kaksikielisiä toimitsijoita.

Konferenssi oli täysin tietoinen siitä että nämätkin käytännölliset toimenpiteet asettavat tavattomasti kasvavia sekä yleis- että erikoistiedollisia vaatimuksia itsellensä talonpoikaistolle, vaativat siltä entistään moninkertaisessa määrässä itsetoimintaa, omintakeista työtä. Tämän vuoksi kehoitettiin poistamaan mielistä arkuuttava ja painostava orjan perintö, tsaarivallan ylläpitämä ja suosima tietämättömyys ja uskonnon verhoon kätkeyty henkinen pimeys, jonka nytkin vielä todettiin olevan vakavana esteenä Inkerin kansan omakielisen kulttuurikehityksen tiellä.

Muitten päätöslauselmaansa ohella konferenssi päätti myös tervehtiä Suomen talonpoikaistoa kehoituksella karistaa pois kapitalismin ies ja joudut-

taa osaltansa maailman Neuvostovaljan luomista. Samoin hyväksyttiin sellainen tervehdys Suomessa oleville inkeriläisille, että lakkaisivat kapitalismin palkkalaisten narrina juoksemasta.

Tämä konferenssi oli ensimmäinen laatuansa. Asiallisuudellaan ja täysin lujalla neuvostovaltaisella hengellään se oli historiallisen merkityksensä arvoinen. Konferenssi oli myös yksi todiste siitä miten joustava Neuvostovalta on laajojen joukkojen elämään vetämisessä ja miten avara sen demokratia työtätekeviin nähden. Se antoi myös esimerkin inkeriläisen väestön itsehallinnollisista puitteista joita tulevaisuudessa sopii syventää ja laajentaa.

Teemu T:lä

Maatalousluoton tehtävät ja järjestämismuodot

Maatalouteemme merkitys ja tila.

VALTIOimme väestöstä on 4/5 maanviljelijöitä taikka maanviljelyksestä riippuvaisia. Heidän hyvinvointinsa on koko liittomme hyvinvointi. Heidän puutteensa heikentää koko valtiomme rahoitusta asemaa. Tulo- ja menoarvomme perustuu 2/3 joko suoranaisesti tai välillisesti talonpoikaistolta saaduille veroille.

Ulkomaankauppamme nykyään suurin piirtein pohjautuu samoihin lähteisiin kuin ennen sotaa. V. 1913 maataloustuotteiden vienti laskettiin 1 miljardiksi ruplaksi ja vietyjen tehdastuotteiden arvo oli 76,3 milj. ruplaa. V. 1921—22 maataloustuotteiden vienti oli 96 % koko viennistä.

Myös tehtaittemme kehitys riippuu talonpoikaiston hyvinvoinnista sillä talonpoika on pääkuluttaja. Kuta enemmän rahaa talonpojalla on sitä suurempi on hänen ostokykynsä ja sitä nopeampi teollisuutemme kehitys,

sillä ilman kulutusta ei teollisuus voi kehittyä.

Jotta saataisiin käsitys talonpoikauskysymyksestä liittossamme, verratkaamme talonpoikaiston ja kaupungiston suhdetta kapitalistimaissa ja meillä. Ennen sotaa 100 asukasta kohti oli Englannissa 12 taloutta, Saksassa 32, Yhdysvalloissa 47 ja meillä 75. Nykyään on tämä suhde vielä suurempi. V. 1920 oli liittossamme talonpoikia 84,2 % ja kaupunkiväestöä 15,8 %.

Saadaksemme täyden kuvan siitä työstä, joka on maatalousluoton edessä, on meidän tutkittava maatalouteemme nykyistä tilaa. Tsaarin ajan sorto esti sen kehitystä ja sotavuodet eivät liioin helpolla päästäneet talonpoikaa. Työvoiman ja hevosten sekä karjan kulutus sodassa vähensi viljeltyä maata melkein puolella. Maatalouden entiselleen palauttaminen ja edelleen kehittäminen niin kuin liittovaltioimme suunnitelmiin kuuluu, vaatii suuria ra-

hamääriä. Näitten rahavarojen hankkimiseksi valtiomme toimii suunnitelman mukaisesti.

Vallankumous otti maan pohtalta ja antoi sen maattomalle ja täten suuresti lisäsi keskivarakkaiden talonpoikien lukua. Siinä valtiomme tehtävä, nostaa köyhää keskivarakkaaksi ja kohottaa keskivarakkaan taloudellista asemaa. Tämä työ on jo kantanut hedelmiä. Viljelty maa-ala, joka v. 1921 verrattuna vuoteen 1916 oli vain 65 % oli jo v. 1924 89 % ja desjatinoissa v. 1913 97,8 milj. desj. ja v. 1922 67,9 milj. desj. ja v. 1924 87,0 milj. desj.

Paitsi viljelysalan lisäystä on meidän myös muutettava maatalouden luonnetta. Talous, joka v. 1922 toimi vain oman tarpeensa tyydyttämiseksi, on saatava tuottamaan markkinoita varten. Tuotteen laatua on muutettava. Se kysyy talonpojalta työtä ja varoja, mutta sen hyöty on suurempi. Osaksi tässä on jo onnistuttu, mutta paljon on vielä tehtävä. V. 1915 oli maataloustemme tuotannon arvo noin 7,509 milj. ruplaa, mutta 1924 vain 4,974 milj. On vielä lisättävä 35 % ennen kuin ollaan vuoden 1915 tasolla. Koska tämä työ kapitalistimaissakin vaatii apua köyhemmälle talonpojalle, sitä suurempi on avuntarve meidän nykyisissä oloissamme. Sen tähden Työläis-talonpoikaisvaltio järjesti maatalousluoton, joka valtiomme käsissä on paras ase talonpojan aseman parantamiseksi.

Maatalousluoton elimet

Vasta päästyämme lujaan rahakantaan voitiin järjestää luotto-elimiä maaseudulle. V. 1922 marraskuussa ilmestyi tshervontsi ja saman vuoden joulukuun 21 p. annettiin asetus Maatalousyhdistysten perustamisesta ja valtion osuudeksi myönnettiin 20 milj. ruplaa näitten peruspääomaan.

Yhdistysten toiminnan elpyessä ilmeni tarve luoda niille johtava elin, niin eri tasavaltojen kuin koko liittovaltamme mittakaavassa. Tämä siksi,

että voitaisiin yhdenmukaistuttaa luoton kautta annettava apu asianomaisten Maa-asiain Kansankomisariaattien tekemien suunnitelmien kanssa. Keskus-maatalouspankin luominen taas oli välttämätön antaakseen tarpeeksi lujuutta koko järjestelmälle. Pankkitoiminta sinänsä vaatii lujaa keskusta ja vain sen perustamisen jälkeen voidaan siirtyä laajaan säästö- ja talletustoimintaan maaseudulla.

Toisen liitto-edustajakokouksen päätöksen mukaisesti perustettiin 9 p. heinäkuuta 1924 S.S.S.R:n Keskus-Maatalouspankki. Se on perustettu osakeyhtiön muotoon. Perustajina olivat liittomme Raha-asiain Kansankomisariaatti, Venäjän, Ukrainan ja Valko-Venäjän tasavaltojen Maa-asiain Kansankomisariaatit sekä Taka-Kaukasian tasavaltojen Kansankomisariaattien edustajat ja Yleisvenäläinen Maatalousosuuskuntien Liitto.

Ennen Keskuspankin perustamista oli jo marraskuussa perustettu Ukrainan ja Valko-Venäjän tasavaltojen pankit, huhtik. 1924 perustettiin Taka-Kaukasian maatalouspankki ja helmikuussa 1925 vahvistettiin Ven. Sos. Fed. Neuvostotasavallan Maatalouspankin säännöt. Viimeksi mainitun toimintaa hoitaa sopimuksen pohjalla Keskusmaatalouspankki.

Usbekistanin ja Turkmenistanin tasavaltojen perustamisen kautta Keski-Aasian luottoyhdistys on muutettu pankiksi ja silloin tasavaltojen pankkien perustaminen on loppuun suoritettu.

Alue- ja läänien maatalousluotto-yhdistysten järjestäminen ei vielä ole loppuun suoritettu. Niitä oli huhtikuussa 1925 koko liitossa 55, joista V.S.F.N.T:ssa 40, U.S.N.T:ssa 9, T-K. S.N.T:ssa 4 ja V.S.N.T:ssa 2. On välttämätöntä luoda useamman alueyhdistyksen alueelle useampia lääni- tai piiriyhdistyksiä suuren alueyhdistyksen tilalle. Alueyhdistys säilytetään vain siellä missä sen rajat yhtyvät hal-

linnollisten rajain kanssa. Useilla alue- ja lääniluotto-yhdistyksillä on asioimistoja tai osastoja ja on näitä liitossamme kaikkiaan 100.

Osakeyhtiö-muotoon ovat perustetut myös tasavaltojen pankit ja läänien maatalousluotto-yhdistykset sillä erotuksella, että tasavaltojen pankeissa peruspääoma muodostuu varoista, joita ovat luovuttaneet Liittovaltio ja paikalliset valtioelimet, taloudelliset elimet ja osuusjärjestöt. Osuus pääomassa on liittovaltion varoja noin 60—80 %. Maatalousluottoyhdistyksissä pääomaosuuden antaa myös talonpoika ostaessaan talonpoikaisuuden. Näissä maatalousluottoyhdistyksissä useasti Liittovaltain osuus on pienempi kuin 50 %.

Koko luottotoimintansa suorittaa Keskuspankki tasavaltojen pankkien ja luotto-yhdistysten kautta. Tasavaltojen pankit taas luottoyhdistysten kautta. Jakaessaan varoja talonpoikaistolle käyttävät luotto-yhdistykset osuuskuntia välittäjinä. Osuuskuntia on 4 eri muotoa. Tammik. 1 p. 1925 eri muotoja oli seuraavasti:

Luotto-osuuskuntia	1790
Maatalousosuuskuntia luotto-	
toimilla	4679
Kulutusosuuskuntien luotto-	
sastoja	838
Muita osuuskuntia	557

Näistä oli V.S.F.N.T:n alueella 6470; U.S.N.T:n 1739; T.S.N.T:n 196 ja V.S.N.T:n alueella 155. Yleinen luku 7864 on vielä liian pieni, muodostettu verkko ei riitä tyydyttämään talonpoikaista. Epätasaisesti on verkko jaettu, taloudet osuuskunnan piirissä vaihtelevat V.S.F.N.T:n alueella 358—10,000. Pienet varat kehoittavat kumminkin pidättyväisyyteen verkon laajentamisessa.

Verkon laajetessa nousee myös jäsenluku. Lokak. 1 p. 1924 oli keskimäärin 213 jäsentä osuuskuntaa kohti. Tammik. 1 p. 1925 oli luku noussut 275:een. V. 1916 oli luku 682. Yhtä

tärkeä kuin jäsenluku on jäsenistön kokoonpano. Ennen sotaa jäsenistön muodostivat keskivarakkaat ja pohatat. Köyhä vain harvoin pääsi jäseneksi. Nykyään varakkaat muodostavat noin 2—6 % jäsenluvusta ja köyhät noin 30 %.

Maatalousluoton varat

Keskuspankilla oli toukok. 1 p. 1925 varoja 108 miljoonaa ruplaa. Tämä ei ole tarpeisiin nähden paljon, mutta jos otamme huomioon, että 1 p. lokak. 1924 oli vain 35 milj., niin täytynee myöntää, että ne ovat suuresti karttuneet. V. 1925—26 suunnitellaan varojen lisäystä vielä noin 100 miljoonalla ruplalla, joka summa edellytetään saatavan Liiton tulo- ja menoarviosta.

Nykyiset varat on kokoonpantu seuraavista eristä: pääoma ja vararahasto 39,800,000 rpl., erikoistarkoituksia varten (varat ovat valtion antamia erilaisiin maanviljelystarkoituksiin ja voidaan vain niihin käyttää) 14,800,000 rpl., lainattu valtiopankilta 42,707,000 rpl., säästöt ja juoksevat filit 4,757,000 rpl., erilaiset varat 5,936,000 rpl.

Tasavaltojen maatalouspankeilla oli 1 p. toukok. 1925 varoja seuraavasti:

Omat varat ..	8,440,204 rpl.	14,6 %
Lainatut varat	33,827,293 "	58,5 "
Talletukset ..	2,341,142 "	4,1 "
Erilaiset varat	13,148,950 "	22,8 "

Yhteensä 57,757,589 rpl. 100 %

Omien varojen summassa on Liiton Maa-asiain Kansankomisariaatin ja Valtiopankin osakeosuutta 3,382,134 rpl., paikallisia osakkeita 5,058,070 rpl.

Maatalousluottoyhdistysten varat olivat toukok. 1 p. 1925:

Omat varat ..	49,810,056 rpl.	28,3 %
Laina-varat ..	91,036,978 "	51,6 %
Talletetut varat	12,111,693 "	6,9 %
Erilaiset varat ..	23,241,648 "	15,8 %

Yhteensä 176,200,375 rp

Omat varat ovat pääasiassa: pääoma 37,323,771 eli 21,1 % joka jakaantuu seuraavasti:

Neuv. Liiton Maa-as. Kansankom. ja valt. pankki 14,709,590 rpl.
Paikallislaitokset 14,546,833 ”
Talonpoikaisosuudet .. 7,767,248 ”

Jos vertaamme aikaa ennen sotaa, niin näemme, että tammik. 1 p. 1915 oli pienluoton järjestöllä varoja 900 milj. rpl. ja luottolaitosten omat varat 173 milj. Valtion varat siis 13% ja paikalliset 87% ja nykyään melkein päinvastoin. Sentähden päätehtävä on saada kartutetuksi talletuksia vaikka kuinka pienissä erissä.

Maatalousluotto-toiminta.

Keskuspankki antaa luottoa seuraavilla perusteilla.

1. Maatalousluoton tulee auttaa talonpoikaa tyydyttämään taloutensa työvälinetarvetta (juhtia, koneita, siemeniä).

2. Maatalousluoton tulee edistää talonpoikaistalouden siirtoa tavaratalouteen ja siksi on lainattava ei vaan tuotantoa vaan myös tuotteen jalostamista ja myyntiä varten.

3. Maatalousluoton tulee auttaa talonpoikaa nostamaan maatalouden tuotavaisuutta avustamalla siirtoa monivuoroviljelykseen, erikoislajituotantoon, karjatalouteen j.n.e.

4. Maatalousluoton tulee auttaa maanjakoa sekä myös uutisviljelystä kastelun sekä suonkuivauksen kautta.

5. Luotto tulee suunnata etupäässä vähävaraisten ja keskivarakkaiden talousien avuksi niiden pyrkiessä laajentamaan talouttaan sekä avustaa talonpoikia osuuspyrinnöissä.

Heti toimintansa ensi päivästä Keskuspankki kiinnitti huomiota korkeaan korkoon, jota luotto-yhdistykset ja osuuskunnat perivät lainaajilta, ollen se paikatellen 2% kuukaudessa ja enemmän. Keskuspankki asetti vaatimuksena, että pitkäaikaiset lainat annettaisiin talonpojille korkeintaan 8

prosentilla vuodeksi ja lyhytaikaiset 12 prosentilla vuodeksi.

Tämän vaatimuksen kehittämiseksi Keskuspankki laati seuraavan korkotaulukon:

	Pitkäaikaiset lainat:	Lyhytaikaiset lainat:
Keskuspankki ottaa yhdistyksiltä	5 %	7—8 %
Luottoyhdistykset ottavat osuuskunnilta	6 %	9—10 %
Osuuskunnat ottavat talonpojilta	8 %	10—12 %

Nämä korkomäärät herättävät vastutusta maaseudulla, mutta nykyään niitä noudatetaan melkein kaikkialla.

Keskuspankin antamista varoista joutuu yksityistalonpojalle luottona varustuksiin ja maanjakoon noin 80% koko summasta. Luotto maataloustuotteiden jalostamiseen ja myyntiin menee kommuuneihin ja kollektiiveille. Suuren osan ottaa luotto tuotantoliikkeen rakennuksiin.

Huolimatta siitä, että maatalousluotto on oleva tuotantoa varten, ovat osuuskunnat antaneet lainoja tuottamattomiinkin tarkoituksiin, tosin perin vähän.

Keskimääräinen luotto on 28 rpl. ja on siis vain lisälaina lainaajan omiin varoihin.

Keskuspankki asettaa päämääräkseen luoton saattamisen vähävaraisten ja keskivarakkaiden käytettäväksi. Saatujen tilastojen mukaan on lainoja annettu:

vähävaraisille	67,2%
keskivarakkaille	29,4%
varakkaille	3,4%

Maatalousluoton tehtävät.

Maatalousluoton tärkeimpiä tehtäviä on avustaa talonpoikaiston liittyämistä osuuskuntiin ja erikoisesti auttaa luotto-osuuskuntien kasvua.

Talonpoikaistalous esittää nykyään ko'vo joukon tarpeita, joita ensikädessä maatalousluoton on tyydytettävä.

Talonpoika tarvitsee työjuhtia siementä, koneita ja työvälineitä, oikean maanjaon, maan parannusta, tuotteen- ja jalostusta, edullista tuotteen myyntiä, varojen tulopuolensa lisäämiseksi taloudessaan ja maataloudellista lukutaitoa.

Tärkein on työjuhtatarpeen tyydyttäminen. Sen voi köyhä tyydyttää vain luotto-osuuskunnan kautta. V. 1916 oli hevosta kohden kyntöä 2,9 desj. ja v. 1924 oli 3,4 desj.

Jos voisimme tyydyttää hevostarpeen, niin työkalustosta on vielä huutavampi puute. Vuotuinen kuoletus auroista on 500,000 kpl., mutta tilauksista päättäen talonpoika voi ostaa vain 400,000 kpl. ja tehtaamme suunnittelevat valmistaa vain 360,000 kpl. Samaten kylvökoneet; tarve 87,000 tilaus 24,000 ja valmistus 20,000 kpl. Sitä paitsi on hinta sodan edellistä hintaa 30% korkeampi ja välinekulut viljapuutaa kohti 60% enempi kuin ennen sotaa.

Työvälineistä köyhtyminen ajaa köyhimmän talonpoikaiston lainaamaan kalustoa usein hyvin epäedullisesti. Siksi maatalousluoton pitää antaa köyhälle ja keskivarakkaalle tilaisuus saada edullisesti tarvittavat työvälineet. Tämä käy päinsä järjesämällä kone-osuuskuntia, maankäyttöosuuskuntia ja luotto-osuuskuntia.

Suuri on talonpojalla hyvän siemenen tarve. Sota hävitti siemenvarastot. On hankittava puhdistuskoneet. Kolmivuoro-viljelyksestä päästäkseen on talonpojan saatava heinäsiemeniä jne. Luotto-osuuskunnan on kaikkea hänelle toimitettava. Edistääkseen monivuoro-viljelystä on sekasarkaisuus poistettava. Siitä maanjako. Siihen ei talonpoika pysty ilman luottoa.

Saadakseen paremman maan on usein siirryttävä mäeltä suolle. Kivi- ja vaustöihin tarvitaan suuret varat. Niitä voi vain luotto-osuuskunta antaa ja vain talonpoikain yhtymille.

Kun on saatu parempi maa ja parempi karja lisääntyy maidon tuotanto

y.m. Varoja tarvitaan voin ja juuston valmistukseen sekä pellavan muokkaukseen. Vaaditaan meijeri-yhtymiä sekä jalostusyhtymiä.

Tuotteiden edullinen myynti nousee nyt eteen. Tämä on tärkeä kysymys. Kaikki se valistustyö, jonka teemme kylissä, jotta talonpoika siirtyisi edullisempaan tavaratuotantoon, jää kuiville niin kauan kuin emme voi edullisesti järjestää tavaran myyntiä. Vasta silloin kun talonpoika voi olla varma määrättyistä hinnoista voi hän olla vakuutettu uusiin muotoihin siirtymisen edullisuudesta. Tähän on siis maatalousluoton kannattajien huomionsa kiinnitettävä. Toimintamuoto: laina tavaraa vastaan hintojen vakiintumista odotellen, myynti välityspalkkiota vastaan. Kiinteään kauppaan ostoa on luotto-osuuskuntien vältettävä.

Luotto-osuuskuntien järjestäminen.

Perusjärjestöinä luoton välittämiseksi talonpoikaistolle ovat osuuskunnat ja maatalousosuuskunnat luotto-oikeuksilla. Jos verrataan, kumpi muoto on tarkoituksenmukaisempi, niin näemme, että luotto-osuuskunnissa lainat ovat 51,9% taseesta ja maatalousosuuskuntien 19,5% ja tämän takia on ensin mainitut edullisemmat.

Jos vielä tarkastetaan kumpaan talonpoika voi paremmin luottaa ja kumpaan hän siis suuremmassa määrässä tuo säästönsä, niin tässä kai hänen ajatuksensa kulkee näin: "meijän mushikka" ei osaa tehdä kauppa ja tappio on mahdollinen. Tehdessään valintaansa häntä tukevat tiedot maatalousosuusliittojen heikosta tilasta ja siis tältä kannalta katsoen asettaa puhtaan luotto-osuuskunnan etualalle. Tilasto osoittaa, että kun maatalousosuuskunnissa säästöt lisääntyvät 30% lisääntyvät ne luotto-osuuskunnissa 442%.

Luotto-osuuskuntia järjestettäessä olisi otettava huomioon seuraavia kohtia:

1. Jäseneksi pääsyn tulee olla täysin vapaan ja täysin mahdollinen koko ta-

lonpoikaistolle. Jäsenmaksun tulee olla tarpeeksi suuren taatakseen osuuskunnan kehityksen, mutta samalla se ei kuitenkaan saa olla ylivoimainen keskiarvakkaille. Riippuen paikallisista ehdoista voidaan katsoa sopivaksi 5—10 rpl. Ainakin 5 rpl. olisi pidettävä alimpana rajana ja vähävaraisille myönnettäväksi maksuajan pitennystä.

2. Äärettömän tärkeätä on, että taataan osanottajien enemmistö luotto-osuuskunnissa keskiarvakkaille ja köyhemmille talonpojille. Keinona tähän voi olla, paitsi pitennys jäsenmaksujen maksamisessa aina kahteen vuoteen ilman korkoa, myös jäsenmaksun maksaminen keskinäis-avustuskomiteain avulla.

3. Erikoista huomiota kiinnitettävä alueen parhaimpien talouksien, entisten puna-armeijalaisten ja työläisten ja kyläkehittyneistön (intelligensin) vetämiseen jäseniksi.

4. Jäseneksi ottamisen tulee tapahtua asianomaisia muodollisuuksia käyttäen: vaaditaan jäseneksi pääsyyntö ja yleisen kokouksen siihen valtuuttaman hallinnon päätös. Tämä siksi, että sääntöjen edellyttämä lisämaksuvelvollisuus ulottuisi myös uuteen jäseneseen.

5. On välttämätöntä saada kaikki jäsenet ottamaan elävää osaa osuuskunnan toimintaan, useasti pidettävä jäsenien yleisiä kokouksia, joissa käsitellään kaikki esiinnousevat kysymykset ja välttämättä laajasti hyvissä ajoin ilmoitettava jäsenille yleisen kokouksen aika. Selostuksien kokouksissa tulee olla selvät ja ymmärrettävät kaikille jäsenille. Toivottavaa on liiton tai luottovhdistyksen ohjaajan osanotto kokoukseen.

6. Hallinnon kokoonpanoon on kiinnitettävä erikoista huomiota. Sen valinta yleisessä kokouksessa on tärkein hetki osuuskunnan elämässä. Jokainen esitetty ehdokas on arvoisempi kaikkein puolin. Ehdokkaiden toimintakykyyn ja luottamukseen joukkojen keskuudessa sekä heidän

kantaansa neuvostoelimien politiikkaan nähden maaseudulla on kiinnitettävä erikoista huomiota. Ei mitenkään saa päästää hallintoon kulakkiainesta ja sellaisia, joihin talonpojat eivät luota.

7. Hallinnon työ on jaettava hallinnon jäsenten kesken. Tärkeimmät kysymykset käsiteltävä hallinnon kokouksessa. Kaikki päätökset kirjoitettava pöytäkirjaan.

8. Neuvoston ja tilintarkastajain tulee valvoa hallinnon työtä ja yhdessä hallinnon kanssa selvittää ja poistaa kaikki osuuskunnan huomattavat puutteet. Erimielisyyksien sattuessa jonkun kysymyksen suhteen neuvoston, tilintarkastajain ja hallinnon välillä on asia aina siirrettävä yleiselle kokoukselle.

Luottovarojen lisäys säästöjen kautta.

Tärkeimpiä kohtia maatalousluoton alalla on varojen keräys itseltään väestöltä säästöjen muodossa. Edellä on huomautettu, miten nykyään suhde valtion ja talonpoikaiston varojen osuudessa maatalousluottoon on päinvastainen kuin ennen sotaa.

Tämä on poikkeuksellinen sodan ja nälän tuhojen seuraus. Se on ohimenevä epäkohta ja kaikki huomio on kiinnitettävä itsensä talonpoikaiston säästöpanojen kartuttamiseen siten laajentaaksen tuotantoa maataloudessa. Liiton ensimmäisessä maatalousluoton edustajakokouksessa Kansankomisarien neuvoston puheenjohtaja Rykov oikein osoitti, että nykyhetkellä rahallisen avustuksen lisääminen talonpoikaistolle lisää veroja, jotka ovat valtion tulojen suurin osa. Jokaisen talonpoijan on tämä tiedettävä, sillä hän kärsii enimmänsä suurista veroista ja eniten niistä valittaa. Muistaen tämän hänen tulee tietää, että jokainen kopeekka, jonka hän sijoittaa säästöön, luotto-osuuskuntaan, vahvistaa osuuskuntaa ja samalla hänen omaa hyvinvointiansa. Tätä talonpoikain säästöjen koostamiseen, kuinka pieniä ne sitten ovatkin, on nykyään voimat kohdistet-

tava. Kymmenkopeekkaistakaan ei saa ylenkatsoa.

Huomaavainen suhtautuminen talonpojan säästöön, miten pieni se sitten lieneekin, voi suuresti auttaa tätä työtä. Talonpoika ei saa pelätä tuoda kopeekkaansa, jonka hän on hiellään ansainnut, osuuskunnan huostaan. Hänen tulee tietää, että suhtautuminen häneen ei muutu, että sadan tai kymmenen ruplan säästöönpano ei tee hänestä kulakkaa osuuskunnan toimitsijain silmissä, ei pakoita poistamaan hänen nimeään vähävaraisten tai keskivarakkaiden luettelosta. Osuuskuntien toimitsijain tulee ymmärtää, että keskivarakkaan talonpojan hiellä ansaitun säästön ja kulakin pullean rahakukkaron välillä ei ole mitään yhteistä. Elleivät he tätä käsitä, pysy suhde säästöistä kuolleen kirjaimena kierto-kirjeessä "dielon" kansissa.

Toisena tärkeänä ehtona on kasvat-
taa talonpoikain keskuudessa luottamusta osuuskuntaan. Talonpoian on pidettävä luotto-osuuskuntaa omana järjestönään, jonka hallintoon hän koettaa saada hyvät tutut musikat ja yhteys tähän elimeen hänellä tulee olla pysyväisesti eikä vaan lainaa saadesaan.

Vetää talonpoikaa osuuskunnan harastuspiiriin, siinä suuri askel hänen luottamuksensa vahvistamiseksi osuuskuntaan. Hänen tulee siihen täysin tietoisesti suhtautua ja kaikki epäselvät kysymykset on hänelle selvitettävä, niiden joukossa myös kysymys ennen sotaa sijoitettujen säästöjen menettämisestä. On selvitettävä mistä johtui rahamme arvon aleneminen. Sodan hävittämä taloutemme toiselta puolen ja luokkasota riistäjiä vastaan toiselta puolen ovat ne perusteet joilla asia voidaan selittää ja tietoinen talonpoika helposti käsittää maatalousluoton tärkeyden kun se selvästi ja oikein hänelle selostetaan. Tällaisen selostuksen jälkeen hänelle myös selviää miksi ei säästöjen menetyks voi toistua ja että

neuvostorahamerkin muuttuminen lujaan ruplaan toiselta ja yhä jatkuva vaurastuminen kaikilla taloutemme aloilla toiselta puolen ovat takeena säästöjen takaisin maksamiselle.

Tarvitaan vain huomaava ja järkevä suhtautuminen asiaan ja se on puoli askelta menestymiseen. Talonpoika helposti tajuaa milloin osuuskunta on oikein järjestetty ja milloin se ei epäilyttävillä kauppahommilla rasita toimintaansa ja aseta vaaranalaiseksi säästöönpanijain varoja.

Miten käytettävä luottoa tyydyttääkseen maatalouden tarpeet

Luoton oikea käyttö on vielä monessa luotto-osuuskunnassa juttu, jota ei ole täysin selvitetty. Toistaiseksi ei vielä yksin talonpoikaiston vaan vieläpä osuuskuntien toimisijainkin käsityksissä luotto on joku hyväntekeväisyysmuoto. Ei käsitetä sen määräperäisyyttä eikä sitä, että luotto on oleva tarkasti laskettu ja voimakas vipusien talouden kohottamisessa.

Maatalousluotto on ensiksi järjestetty palvelemaan koko talonpoikaiston tarvetta. Valtiomme laski, että vain kohottamalla koko taloutemme voimme lähteä kohottamaan sen yksityisiä jäseniä. Luotto on siis ensikädessä oleva järkiperäinen. Oikein käytettynä se on nostava taloutemme ajan vaatimalle tasolle.

Maatalousluotto nykyoloissa ei saa olla sokeata, tasapuolista varojen jakoa, vaan siitä on tehtävä elävä väline johtamaan ja vahvistamaan talonpoikaistaloutta. Siksi sen on perustuttava tehtyihin suunnitelmiin maatalouden nostamiseksi ja tällaisen suunnitelman toteuttaminen osuuskunnan puolesta yhdessä alempien maatalouseliimien kanssa tekee koko luoton eläväksi. Luotto-osuuskunnan on sentähden tutkittava kaikki alueensa tarpeet. Sen on tiedettävä niistä toimenpiteistä, joihin ryhdyvään paikkakunnalla talouden kohottamiseksi. Sen tähden luot-

ton käyttö kulutustarkoituksiin on ehdottomasti väärin. Vasta sitten voi Paavo syödä ja elää paremmin kun pelto ojitetuna antaa paremman sadon.

Samaten on väärin yhä ja yhä laajentaa osuuskunnan tehtäviä. Ei voida yhdellä kertaa tyydyttää kaikkia maatalouden tarpeita. Osuuskunnalla ei ole oikeutta ripotella varojaan, vaan sen on käännettävä huomio suurimpaan puutteeseen. On täytettävä vaikka vaan pari tarvetta, mutta ne niin, että lainan takaisin saanti on taattu. Jos varoja on 2,000 rpl. ei saa antaa alkulainoja esim. 5 eri suonkuivausyritykseen, joihin talonpoika, vaikka kuinka kiristäsi nälkävyötä, tarvitsee 5,000 rpl. On annettava laina vain kahteen sellaiseen yritykseen jotka jälkemmin antavat tuloksia ja vasta sitten kun nämä palauttavat lainansa, annetaan toisiin yrityksiin. Samoin, jos katsotaan että paikkakunnalla on siirryttävä maatalouteen, niin ei saa ripotella varoja kaikenlaisiin, vaan on lainattava vain yrityksiin, jotka edistävät tätä tarkoitusta.

Kumminkin on varottava äärimmäistä kaavamaisuutta. Esim. on päätetty ryhtyä koneellistuttamaan maataloutta. Talonpojalta kuolee hevonen. Hänelle on laina annettava, vaikka hän ei sillä hankikaan konetta. Ohjeena olkoon: talonpoika on nostettava jaloilleen ja pidettävä jaloillaan.

Asian oikea järjestäminen vaatii säännöllistä varojen kiertokulkua. Ilman varoja ei voida taloutta nostattaa. Lainojen ajallaan takaisin maksu, siinä varojen säännöllisen kiertokulun ehto. On muistettava, että osuuskunta käyttää varoja, joita se on saanut ehdolla palauttaa ne takaisin määräajalla. Jos jäsenet eivät maksa ajallaan ei osuuskuntakaan voi suorittaa sitoumuksiaan ja se johtaa siihen, että osuuskunta ei pitkään aikaan saa uutta lainaa. Lotta tässä ei tapahtuisi rikkomuksia, on lainaa annettaessa ja otettaessa tarkoituspunnittava milloin voidaan maksaa. Ei

vaan siten, että 6 kk. perästä voin maksaa, vaan olisi osoitettava, että talvelltukinajossa voin ansaita noin paljon keväällä uitossa noin paljon, eukko maidolla tuon, kalalla saadaan tuo ja syksyllä tuosta vasikasta noin paljon. Tämä näin tarkkaan siksi, että monasti lainan ottaja näkee niin ruusuisena esim. sen avun, jonka hänelle hevonen tuo ja usein unohtaa valjaat, reet ja kärriyt pois laskuistaan. Lainan antajan — toimitsijan — on huomaavaisesti selitellen tutkittava tulolähde ja summa ja arvosteltava ne ja sen mukaan on määrättävä maksuaika. Toiselta puolen on muistettava, että liian pitkä laina-aika on väärä toisia lainan tarvitsijoita kohtaan ja jos saaja voidaan laskea varakkaimpien joukkoon, on suorastaan rikos myöntää hänelle pitkä laina-aika, jos hän kiristämällä voi suorittaa lyhemmissä ajassa.

Kun osuuskunta anoo lainaa luottoyhdistykseltä on sen myös tarkasti harkittava mitkä maksuajat voivat tyydyttää jäsenien tarpeita, eikä vain hyvän sovun takia tyydyttävä millaisiin ehtoihin tahansa.

Kun ei voida kaikkia lainan tarvitsijoita tyydyttää, on lainananto etupäässä kohdistettava köyhimpiin ja keski-varakkaisiin. Maattomat saakoot luottoa yhtymällä artteleihin, työosuuskuntiin tai maakommuuneihin.

Täysin kielletävä olisi tapa viedä kirjoihin uusia lainoja, joita ei todella ole saatu, vaan jotka ovat uusia nimityksiä vanhoille veloille. Nämä uudistukset estävät rahan kiertoa ja saattavat maksajan monasti epäluotettavien velkamiesten joukkoon.

Maksuajan pidentämistä, ikävä kyllä, usein vielä tapahtuu. Milloin sitä voidaan puolustaa, esim. hevosen tai karjan kuollessa, hallan sattuessa j.n.e., mutta tällöinkin olisi ainakin joku osa lankeavasta summasta maksettava.

Täten siis lainat on:

1) annettava määrättyyn tarkoituk-

seen yleisen maatalouden kohottamis-suunnitelman mukaisesti;

2) annettava sellaisessa määrässä, että talonpoika, joka sen saa, todella voi valmiiksi suorittaa aikomansa yrityksen; ja

3) aikanaan maksettava takaisin.

Luoton halventaminen.

Maatalousluoton tulee olla mahdollinen talonpoikaiston laajoille joukoille. Suurikorkoinen luotto voi johtaa, ei talouden nousuun vaan heikontumiseen.

Ennen sotaa luotto-osuuskunnat tavallisesti ottivat 12% vuodessa, suuremmissa osuuskunnissa korko oli alentunut 10 prosenttiin ja joskus alemmaksikin. Tavallisesti, kuta suuremmat varat ja etenkin omat varat, sitä halvempi korko, sillä säästöille ja lainoille aina maksetaan korko ja usein suurikin, mutta omat varat ovat korottomat.

Paitsi varojen suuruutta, ovat menot suurena tekijänä. Ennen sotaa työskenteli hallinto monissa osuuskunnissa ilman palkkaa ja vain kirjanpitäjä sai hieman korvausta. Sivistystarkoituksiin j.n.e. annettiin vasta voittoa jakaessa. Yleiset menot olivat $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ yleisituloista. Ja menoista $\frac{1}{3}$ oli hallintomenoja $\frac{2}{3}$ oli toimintamenoja (korkoa lainoille). Keskimääräiset menot olivat 1923 yhtä jäsentä kohti:

hallintamenot1 rpl. 38 kop.
toimintamenot3 " 53 "

yhhteensä 4 rpl. 91 kop.

Monin paikoin menot ovat nykyään suuremmat. Ne on saatava alenemaan.

Osuuskunnille lainoja annettaessa 6 ja 10 prosentilla yhdistykset vaativat, että osuuskunta ei ottaisi enempää kuin 8—12 pros. Kahdeksan prosenttia yli vuodeksi otetuista lainoista ja 12 pros. vuoteen saakka.

1. Varat, joita osuuskunta saa, on käytettävä ainoastan siihen tarkoitukseen, johon se on ne saanut. Kiellettava lainat kulutustarkoituksiin häihin,

hautajaisiin) ja myös järjestöille, jotka eivät koske maataloutta (koulut, sairaalat) sekä osuuskunnan itsensä harjoittamaan kauppaan tai tuotantoon.

2. Hallinnon, neuvoston ja tilintarkastajain on valvottava, että lainan ottajat käyttävät varat siihen tarkoitukseen, johon he niitä ovat saaneet. Tämä valvonta ei saa rajoittua kyselyihin, vaan paikan päällä tutkimisiin. Samalla myös todennettava missä määrin laina on edistänyt maataloutta.

3. Takaisinmaksu-ajan on perustuttava talouden mahdollisuuksiin. Suurempaa lainaa on maksettava erissä. Ellei lainaa makseta tai lainan takeena ollut omaisuus palautetaan (esim. saatu hevonen aura j.n.e.) sovinnolla jolloin arvon alenemisesta sovitaan, on velkakirja esitettävä kansanoikeudelle, joka antaa uloshakumääräyksen. Uloshaku on kumminkin toimitettava harkiten ja on siitä hallinnon joka kerta erikseen päätettävä.

4. Perusteena lainan annossa tulee olla luottamus lainaajaan, hänen taloudellisiin kykyihinsä ja haluunsa käyttää laina oikein ja maksaa ajallaan. Usein sattuu, että osuuskunta antaa lainoja ainoastaan varakkaimmille. Tämä johtuu liiallisesta varovaisuudesta, sillä maksukyky ei riipu yksin omaisuudesta vaan suuresti taloudellisuudesta. On myös saatava keskinäiset avustuskomiteat takamaan köyhemmälle. Paitsi että lainan saajaa takaa pari kansalaista, on lainatessa koetettava järjestää takeeksi joko lainattu tavara (hevonen, lehmä, aura j.n.e.) tai rahoilla hankittu omaisuus.

5. Lainoja annettaessa on pidettävä silmällä köyhempien etuja. Toivottava olisi, että hallinto kutsuisi neuvotteluun edustajia puoluesoluista, nuorisokollektiivista ja keskinäisestä avustuskomiteasta. Hallinto kumminkin ratkaisee ja vastaa.

6. On tärkeää, että lainatessa heti tehdään velkakirja hvväksytyin kaavan mukaan ilman muutoksia ja että siihen

tarkasti kaikki osittaiset maksut merkitään. Kirjanpito on tarkalleen hoidettava ja asiakirjojen oltava kunnossa.

Kauppa- ja välitystoiminta

1. Kaupallisen puolen luotto-osuuskunnissa tulee rajoittua yksinomaan jäsenien tilauksien täyttämiseen heidän laskuunsa. Lainaa varten saatuja varoja ei tähän saa käyttää.

2. Paras välitystoimintamuoto on taelaina- (pantti-) toiminnan muoto talonpoikaistavaran markkinoille toimittamiseksi (merkki). Esim. jäsen antaa lainan takeeksi viljaa, jonka arvosta laina muodostaa $\frac{3}{4}$. Osuuskunta hankkii ostajan ja saatuaan rahat antaa talonpojille velkakirjan ja ylijäämän rahassa. Hninnassa osuuskunta ottaa vastaan pätevät tilaukset auroille, äkeille j.n.e., hankkii tavaran ja luovuttaessaan sen ottaa velkakirjan maksamatta jääneelle erälle, hankittu esine takana.

3. Kulutustavaroitten hankinta olisi kiellettävä.

4. Välitystoiminta niin menekki- kuin hankinta-alallakin olisi tehtävä liiton kautta.

Suunnitelmallisuus

Niin vaikeaa kuin se onkin on nyt jo aika jokaisessa luotto-osuuskunnassa aloittaa vuosineljännessuunnitelman teko. Siihen on otettava tulot ja sen jälkeen menot. Luottoyhdistykseltä

on kysyttävä paljonko se voisi antaa vuosineljänneksen aikana lainoja. Tämä suunnitelma antaa hallinnolle päämäärän vissin jäsenmäärän hankinnassa ulkona olevien lainojen perimisessä ja ohjeet minne varat on kohdistettava. Ensi kerralla voi sattuua, että rakennetaan ilmiainnoja, mutta pian osataan oikeaan.

Yllä on lyhyesti esitetty maatalousluotto liittomme alueella, sen tarve, varat ja puutteet. Tulokoon vielä mainittua, että suomenkielistä kirjallisuutta tällä alalla täysin puuttuu. Suomessa löytyy jonkunlaista, mutta se ei ole suositeltavaa. Pahin puute on kirjanpitotekniikan alalla. Venäjänkielillä löytyy hyviäkin käsikirjoja ja luottopolitiikkaa selostavia koko joukko. Suurin osa tästäkin kirjoituksesta on otettu eräästä sellaisesta.

Toivottavaa olisi että Kirjan hallinto ryhtyisi neuvotteluihin Luoteisen Alueen luottoyhdistyksen kanssa ja jos siellä ei löydy voimia joilla olisi aikaa sopivan käsikirjan tekoon niin sitten Keskuspankin kanssa. Joku näistä hankkii tekstin ja yhdessä Karjalan luottoyhdistyksen kanssa antaa varat, joka tekisi hinnan sopivaksi — 1:50—2:00 rpl. kpl. Tällainen kirja on tuiki tarpeellinen ja vain sen avulla saadaan kansanomaistettua maatalousluotto Inkerin ja Karialan talonpoikien sekä Muurmannin kalastajien keskuudessa.

A. U s e n i u s.

— "Puhdas kansanvalta" on, ei vain taitamaton lause, jossa ilmenee niin hyvin luokkien taistelun kuin valtion olemuksenkin ymmärtämättömyyttä, mutta se on kolmasti tyhjä lause, sillä kommunistisessa yhteiskunnassa tulee kansanvalta, uudestisyntytyään ja tavaksi muuttuessaan kuolemaan vähitellen, mutta koskaan ei se tule "puhtaaksi kansanvallaksi". — Lenin.

— "Puhdas kansanvalta" on työväestöä pettävän liberaalin valheellinen lause. Historia tuntee porvarillisen kansanvallan, joka tulee feodaalisen tilalle sekä proletaarisen kansanvallan joka tulee porvarillisen tilalle. — Lenin.

— Ei voida puhua "puhtaasta kansanvallasta" niin kauvan kuin on olemassa luokkia, vaan ainoastaan luokkakansanvallasta. — Lenin.

Kominternin puolueiden bolshevisoisesta

Lyhennyssuomennos tov. O. V. Kuusisen puheesta Laajennetun Toimeenpanevan Komitean kokouksessa maaliskuu—huhtikuulla

TOVERIT, bolshevisoiminen on mielestäni kiinteässä yhteydessä kommunistipuolueiden johtokysymyksen, ja ylipäänsä oikean kommunistisen johtamisen kanssa neljältä eri näkökannalta katsottuna. Ensiksi, sanan ahtaimmassa merkityksessä merkitsee bolshevisoiminen Kommunistisen puolueen oikeaa johtamista; toiseksi, työtätekevien joukkojen oikeaa johtamista; kolmanneksi, proletaarisen vallankumouksen reservijoukkojen oikeaa johtamista; neljänneksi, oikeaa taistelujohtoa proletaarisen vallankumouksen vihollisia vastaan. Kaikki tämä yhteensä on sitä, mitä me tavallisesti tarkoitamme käsitteellä Kommunistisen Puolueen osuus ja luonne.

Tämän o. tov. Sinovjev sanonut jo II:n kongressin päätöslauselmassa ja on nyt sitä bolshevisoimisteeseissään edelleen kehittänyt ja konkretisoinut. Koskettelen tässä vain paria mielestäni tärkeää kohtaa.

Kaikkein tärkeintä on tietenkin johdon järjestäminen. Toverit, pyydän teidän kuvittelemaan mielessänne vasemmistososialistista puoluetta, joka samalla vakavasti uskoo olevansa kommunistinen puolue. Tällainen puolue voi tehdä paljon hyvää. Se voi joillakin aloilla käydä tarmokkaasti luokkataistelua porvaristoa vastaan. Ei sen tarvitse väittämättömästi mennä porvarilliseen hallitukseen. Kaytskykin jo ennen vanhaan määritteli kantansa osanotosta porvarillisiin hallituksiin. Sen ei tarvitse tehdä mitään suuria opportunistisia virheitä, se karttaa niitä, on varovainen, se tekee oikeastaan kaikki moitteettomasti, ei vaan yhtä: se ei tee mitään valmistautuakseen vallankumoukselliseen taisteluun. Siltä puuttuu jotain, jotain hyvin tärkeää. Se ei ole vielä bolshevisoitu. Puuttuu bolshe-

vismia. Olisi helppo kuvitella vastakkainen esimerkki: vallankumouksellinen tai kommunistinen joukko (lahko), jolta puuttuu bolshevismin luonne.

Meidän tunnuslauseemme: bolshevisoiminen! on taistelutunnus opportunistista suuntaa vastaan, mutta ei suinkaan hyödyllistä lahkolaisuutta vastaan. Lahkolaisuus on opportunistin vastakkainen, mutta ei suinkaan oikea suunta. Niinhyvin lahkolaisuus kuin opportunistikin kulkevat samaa linjaa, mutta vain eri suuntiin. Leniniläisyyden linja kulkee tykkäänään eri suuntaan.

Toverit, te tiedätte, että ilmenee myös näiden molempien syrjäpyrintöjen mekaanisia yhdistelmiä. Trotskilaisuus on myöskin sellainen.

Voidaan sanoa, että linja on toista ja käytännöllinen organisaattorin toteuttamaan toista. Tshekkiläisessä komisionissa pari päivää sitten sanoi toveri Kreibich, että ei oikea suunta yksin ole autuaaksi tekevä keino, vaan ovat kysymystä toteuttaessa myöskin oikeat medootit oleelliset ja tärkeät. Kyllä, mutta ei saa unohtaa yhtä: ensin pitää olla oikea suunta. Ilman tätä edellytystä ei koko jaarittelu oikeasta toteuttamisesta ole minkään arvoinen. Ja juuri tässä mielessä on toveri Kreibich syntiin langennut. Luen tässä muutamia sitaatteja tov. Kreibichin ja Thalheimerin artikkeleista, mitä he sanovat V:n Kongressin yhteisrintama taktiikkaa sekä työväen ja talonpoikain hallitusta koskevista päätöksistä. Toveri Thalheimer kirjoittaa:

"Puhdistettua yhteisrintamataktiikkaa" — (joka hänen mielestään "ei mihinkään kelpaa") — "vaivaa samallinen kaksinaisuus, samallinen sisäinen ristiriita. Tahtoa mobilisoida joukot ja puoluerajan sisältä käsin

liittää ne organisatoorisesti yhteen, ilman että yhteistä toimintaa todellisenä mahdollisuutena on silmien edessä — se synnyttää sellaisen sisäisen ristiriidan, että asia jää kokonaan mielikuvitteluksi. Ja jos minä samaan aikaan kun vetoan yhteisiin taisteluihin, lausun toivomuksen, että kumppani ei missään tapauksessa ottaisi, eikä voisi-kaan ottaa osaa taisteluihin, niin minä itse katkaisen kärjen vetoomiseltani, annan vetoomiselleni sellaisen sisällön, jolla vaikutan, että hän ei sitä ota vakavalta kannalta.”

Niinkuin huomaatte, toveri Thalheimerille on pääasia se, että saadaan aikaan yhteinen toiminta sosialidemokraattien, ei ainoastaan joukkojen, vaan myöskin johtajain kanssa. Tämä on yhteirintamataktiikassa hänen strateginen päämääränsä. Mutta tämä on mielestäni opportunismia. Hän ottaa sosialidemokratit myöskin johtajat, ja juuri ennen kaikkea johtajat kumppaneiksi, aivan kuin korttipelissä. Hän tahtoo nämä kumppanit voittaa yhteisten taistelujen puolelle. Me tahdomme voittaa joukot yhteisiin taisteluihin, mutta ne kumppanit, sosialidemokratian johtajat, ne me tahdomme kaikissa taisteluissa ainoastaan lyödä, eikä puolellemme voittaa. Tietenkin otamme huomioon sen mahdollisuuden, että nekin, sosialidemokratian johtajat, tulevat taisteluissa mukaan, mutta yhteisrintamataisteluissa taistelemme me aina heitä vastaan, paljastamme ja lyöme heidät.

Sama on havaittavissa työväen ja talonpoikain hallitustunnuksen nähdessä. Toveri Kreibirh kirjoittaa:

”Työväennallitus on joko proletariaatin diktatuuria, jossa tapauksessa, sen 7-vuotisen toteuttamisen jälkeen Venäjällä ja sen jälkeen kun Korimunistinen Internationale on 5 vuotta harjoittanut propagandaa, me emme tarvitse sille mitään salanimeä, tai jos se ei vielä ole diktatuuria, niin silloin se on kynnys, askel, tai jotain sentapaista diktatuuriin, ei salanimi, eikä nimeänsä vastaava-kaan.”

Hän ei ymmärrä ollenkaan tämän tunnuslauseen merkitystä. Hänen mielestään se on vain joko yhteinen hallitus sosialidemokratien kanssa, taikka ei mitään. Hän ei ymmärrä, että me tahdomme tällä tunnuslauseella loihkia joukkojen eteen valtakysymyksen. Meille on tämä tunnuslause ainoastaan salanimi proletariaatin diktatuurille, eikä mitään muuta. Mutta joukoille, kehittymättömille joukoille se ei sitä vielä ole. Nämä joukot eivät vielä ymmärrä, eivät ole kypsät taistelemaan proletariaatin diktatuurin puolesta, ja sentähden tarvitaan tämä tunnuslause.

Minä pelkään, että ammatillisessa kysymyksessäkin Thalheimer ja Kreibich, vaikkakin he sanovat, että se oli ainoa kysymys, jossa V Kongressi teki oikean päätöksen, tämän oikean päätöksen ymmärtävät väärin, ja että he sen hylkäävät opportunistisena. He panevat pääpainon siihen, että saavutettaisiin ammatillisen järjestön yhtenäisyys. Tietysti me otamme tämänkin mahdollisuuden todellisenä mahdollisuutena huomioon, vieläpä minä luulen, että se yhtenäisyys saavutetaankin. Mutta onko meidän taktiikkamme siinäkin tapauksessa väärä, vaikka emme sitä yhtenäisyyttä saavuttaisikaan? Eipä suinkaan. Tälläkin tunnuslauseella tahdomme me vieroittaa joukot amsdertamilaisista johtajistaan, ja koetaan heitä vallankumouksellistuttaa. Tämä täytyy olla meidän päämäärämme.

Bolshevisoiminen ei ole mikään uusi tehtävä. Mehän tiedämme, että meidän monet osostomme ovat jo ennestään tämän alkaneet; emme kylläkään ole kovin laajasti, vaan kuitenkin jotakin olemme jo bolshevisoimisesta ymmärtäneet. Enintä osaa ja tärkeintä emme vielä ole käsittäneet, tai emme vielä ole sitä toteuttaneet.

Ennen kaikkea on meidän osastojemme keskitettävä kuntonsa tärkeimpään. Bolshevistinen voimien keskitämistapa on vielä useissa puolueissam-

me hyvin heikko. Samoin kamppailujen johtaminen. Yhä vieläkin ilmenee melkein kaikissa joukkopuolueissa johdon taholta jossain määrin vanhaa perässälaahustamista; ne eivät pidä huolta puolueen johtamisesta, kunhan vaan vätystelevät. Meidän puolueemme ovat osanneet hyvin huonosti bolshevistisella tavalla lähestyä joukkoja. Tässä asiassa he tekevät käytännössä virheit sellaisia virheitä, jotta opportunistit voivat niitä käyttää hyväkseen, näennäisesti osoittamalla, että "teidän suuntanne on väärä". Toverimme tekevät usein taktillisia virheitä, esim. jossakin tapauksissa menevät niinkin pitkälle, että esiintyvät puoleen ulkopuolella olevien joukkojen keskuudessa kometelemalla, aivan kuin puolueen jäsenen keskuudessa, ikäänkuin sielläkin voisi vedota puoluekuriin. Täytyy tässä mainita, että meidän teoreetikkojemme pitäisi enemmän kuin tällään asti valmistella perusteita käytännöllisen työmme kehitykselle, eikä tyytyä selittelemään ainoastaan historiallisen materialismin käsitteitä.

Mikä mielestäni on tärkeintä, ja jota me tähän asti olemme hyvin vähän ymmärtäneet, on **jokapäiväisen työn järjestäminen joukkojen keskuudessa**. Tätä järjestämistä oppiaksemme on välttämätöntä laajentaa ja kehittää puolueittemme johtavia kaadereja. Me tarvitsemme kaikissa kapitalistisissa maissa uusia ja yhä **uusia organisaattoreita, jotka on vedettävä työpai-koilta työväen keskuudesta**.

Tämä organisaattorinen kouluuttaminen on mitä kiinteimmässä yhteydessä solutyön kanssa. Tietenkään ei tätä tehtävää saa käsittää niin, että meidän on ensin kouluutettava joukko organisaattoreita, joita sitten lähetetään solutyöhön. Molemmat tehtävät ovat luonnollisesti suoritettava samaan aikaan. Juuri solutyössä kehittyi organisaattoreita: soluorganisaattoreita, fraktio-organisaattoreita, ryhmänjohtajia jne. Jos solun johdossa on hyvä

organisaattori, niin mitä hän tekee? Hän esim. valitsee sopivan toverin, joka aluksi tekee sanomalehtityötä; mahdollisesti tämä toveri aluksi tekee itse työpaikkalehden, kirjoittaa muutamia työläiskirjeitä oikeaan sanomalehteen, levittää tätä, sitten keskustelee muutamien toverien kanssa näistä asioista, ja sen jälkeen kun on saanut muutamia tovereita kootuksi, järjestää niille samanlaista työtä. Niinpian kuin tämä organisaattori on koonnut ympärilleen työryhmän "sanomalehtipalvelusta" varten, voivat tämän ryhmän jäsenet järjestää toisia ryhmiä. Siten työtä jaetaan eteenpäin ja kehitetään. Samalla tavalla panee toinen toveri alulle fraktiotyön ammatillisessa liikkeessä, kolmas ja neljäs suorittaa työtä naisten keskuudessa, tiedotus- ja yhteispalvelusta jne. Sanalla sanoen, niistä työläisistä, jotka tähän asti ovat olleet vain "sunnuntaikommunisteja", siitä syystä että emme ole osanneet järjestää heille työtä, täytyy meidän valita aktiivisimmat ainekset, kiinnittääksemme heidät puolueen johtaviin kaadereihin. Nämä kaaderit muodostavat sanan laajemmassa merkityksessä puoluejohdon sillä emme saa kuvitella, että puoluejohtona toimii vain Keskuskomitea. Puoluejohdon täytyy esiintyä joka solussa.

Tällä tavalla saadaan kehitetyksi uusi vallankumouksellinen toimintatyyppi. Tämä tehtävä on muutamien tovereiden mielestä käsittämätön. Toverit Thalheimer ja Kreibich eivät tässä tehtävässä näe mitään bolshevisoimista. He sanovat, että länsimaissa ovat puolueet hyvin erilaisista aineksista kokoonpannut, joka itsestään on oikea määritelmä, mutta tästä he vetävät johtopäätöksen, että sentähden bolshevisoiminen länsimaissa on tarpeetonta. Se käsitys on ehdottomasti väärä. Juuri sentähden tarvitaan sitä suuremmalla syyllä bolshevisoimista. Toverit Thalheimer ja Kreibich sanovat: nyt tahdotaan länsimaiden Kommunis-

tipuolueiden "vanha kaarti" syrjäyttää; nyt tahdotaan ne siltä särkeä, jotka ovat heidän työnsä tuloksia. Muuten nämä toverit vastustavat "venäläisiä menettelytapoja", mutta tässä kohdassa he sanovat kannattavansa venäläisiä menettelytapoja. He selittävät, että Venäjällä on aina pidetty tärkeänä johdon yhtäläisyyttä ja jatkuvaisuutta, ja sentähden olisi väärin ja huonoa, jos länsimaiden puolueissa alettaisiin alinomaan uusia johtoa. Tässä käsittävät nämä toverit tilanteen väärin. On totta, että Venäjällä on johto pidetty yhtäläisenä. Mutta ei olisi oikein muitta mutkitta sanoa, että sosialidemokraatit olivat vanhan Bolshevikki-Puolueen johdossa. Ne "socialidemokraatit", jotka Venäjällä olivat Bolshevikki-Puolueen johdossa, olivat aivan toista kuin länsimaiden socialidemokratit. He eivät olleet puol-menshevikkejä, päinvastoin he kävivät alinomaista taistelua menshevismiiä vastaan. Sitävastoin oli alkuaikoina länsimaiden kommunistien puolueiden johdossa useita sellaisia tovereita, jotka eivät vielä olleet tehneet täyttä pesäeroa socialidemokraattisista traditioista. Siksi ei vertaus tässä ole ollenkaan paikallaan. Toveri Kreibich ihmettelee, että häneltä vielä jotain muutakin vaaditaan, kuin että hän lupaa alistua. Jos on kysymys vallankumouksellisesta bolshevistisesta suunnasta, niin ei se riitä, että lupaa ainoastaan alistua: ja samalla kertoo edustaa aivan eri suuntaa. Kaikkein vähimmin sellainen vakuutus riittää, kun on kyseessä puoluejohto. Venäjällä löytyy joukko ihmisiä, jotka eivät ole ollenkaan vallankumouksellisia, mutta hekin alistuvat. Sellaisia ihmisiä käytetään "spesialisteina", mutta ei heitä valita puoluejohtoon.

On tärkeä kysymys, miten voisimme ne toverit, jotka ennen ovat olleet socialidemokraatteja, eivätkä vielääkään ole vallan puhtaita socialidemokraattisista traditioista, saattaa sellaiseen tilaan, että he "loisivat nahkansa" ja tulisivat

todellisiksi bolsheviikeiksi. Tällaista entisten socialidemokraattisten toimitsijain "nahanluomispropleemia" ei esiinny työläisissä. Heille se on helpompi, heitä auttaa luokkavaistonsa, edellyttäen tietenkin, että puoluejohto on luja ja varma. Sitävastoin johtaville tovereille, vanhoille toimitsijoille, tämä nahanluominen on parhaimmassakin tapauksessa hyvin vaikea. Mikä siinä auttaa? Mikä on se kohtuullinen tapa, jota me sellaisissa tapauksissa voimme käyttää, ja tuleekin käyttää? Tshekkiläisessä komisionissa on toveri Smeral sen suoraan osoittanut: Se on "hierominen". Muu ei auta. Se on joka päivä tarpeen. En minä tarkoita, että se olisi vain Toimeenpanevan Komitean taholta välttämätöntä; se on tarpeen oman puolueenkin taholta, proletariaatin taholta, ja vielä parempi jos tämän hieromisen toimittavat itse vallankumoukselliset tapahtumat. Se on varmin keino, jolla taotaan vallankumouksellisuutta toverien päähän. Ja se on välttämätöntä, jos mielittää socialidemokraattisista toimitsijoista saada bolshevikkeja.

Puolueesta eroittamista ei tietenkään ole pidettävä minään puoluejohdon vakinaisena menettelytapana. Mutta välistä se on välttämätön esim. sellaisessa tapauksessa kuin Tshekko-Slovakiasa oli Bubnikin asia. Siinä oli välttämätöntä puolueen pikainen päätävä toiminta. Mutta jos joku toveri syyttää, että me sitä vakinaisena tapana pidämme, niin se ei ole oikein. Niinkuin sota ei ole tuotantotapaa, niin ei puolueesta eroittaminenkaan ole mikään puoluejohdon vakinainen tapa.

Jos me puhumme puoluejohdon toimintatavoista — ja pitäähän meidän siitä puhuakin — niin on tässäkin kysymyksessä havaittavissa kaksi syrjäpyrintöä: yhdellä puolella opportunistinen katsantokanta, joka kannattaa muodollista puoluedemokratiaa ilman minkäänlaisia rajoituksia, jossa tapauksessa puolueen johtavat elimet

jäisivät vain joiksikin rekisterilaitoksiksi tai edustaviksi kanslioiiksi; toisella puolella lahkolaismainen vetoaminen pelkkään toimivaltaan, josta seuraa johdon eristäytneisyys. Vielä voi ilmetä kolmaskin tapaus: muodollisen demokratian mekaaninen soveltaminen puoluepiireihin "keskusvaltan" ollessa täydelleen kylläinen. Tästä oli meillä vuosi sitten selvä esimerkki vanhassa Ruotsin Kommunistisessa Puolueessa. Orgaaninen keskitys, johon meidän pitäisi pyrkiä, on aivan toista, kuin mihin opportunistit ja lahkolaiset tähtäävät. He luopuvat oikeasta vallankumouksellisesta johtamisesta ja puoluejoukkojen aktiivisesta tarmokkaasta valloittamisesta puolue-elimien kautta. Mutta bolshevisoiminen merkitsee puoluejohdon pysyväistä kehittämistä ja vahvistamista kaikessa puolue toiminnassa, se vaatii yhä vaan kiinteämpää johtoa, nimittäin viisasta johtoa.

Mitenkä saavutetaan tämä johdon kiinteyden kohoaminen? Ainoastaan koko puolueen jäsenistön aktivisoinnilla, ainoastaan sen perusteella että joka päivä jaetaan yhä suuremmalle ja suuremmalle puolueen jäsenjoukolle puoluettyä.

Puoluekurin ankaruuden määrä riippuu tietenkin taistelutilanteen kireydestä ja puolueen vallankumouksellisesta tasosta. Venäjällä oli puoluekurin ylläpidon muodot sotakommunismien aikana aivan toista kuin nykyisin. Skandinavian maiden puolueilla täytyy luonnollisesti ne muodot olla aivan toisellaiset kuin Saksan ja Puolan puolueilla. Mutta yhtä emme saa kuitenkaan unohtaa: korkeimmalle kehittyneinkään kommunistinen puolue ei saa laiminlyödä puolueen sisällä demokratian käyttämistä. Ja toiselta puolen: jos puolue, joka bolshevisoinnista tiellä vasta ottaa ensi askeleitaan, ei saa hetkeksikään unohtaa johtonsa kehittämistä ja lujittamista, vaan sen täytyy yhä suuremmassa määrässä toteuttaa

demokratiaa puolueen sisällä. Koetellamalla, selittämällä ja vakaumukseen vaikuttavalla "hieromisella" kehittää puolueen jäseniä.

Lopuksi muutamia sanoja **kansainvälisen johdon osuudesta**. Toverit Kreibich ja Thalheimer kirjoittavat V kongressia vastaan tähdätyissä artikkeleissaan, että Kominternin venäläinen johto tahtoo syrjäyttää länsimaiden puolueiden johdosta itsenäiset henkilöt, sadakseen Moskovaan käsin johtaa näitä puolueita. Samassa yhteydessä väitetään, että kysymys Trotskin "persoonasta" V Kongressissa ratkaisi sen seikan, kuka länsimaiden puolueiden johdosta heitetään ulos ja kuka saa jäädä. Täytyy sanoa, että tällaisella selittelyllä on samallainen sivumaku kuin me olemme ennen lukeneet liberaalisista katulehdistä.

Molemmat toverit puhuvat Kominternissa vallitsevasta pulasta, ja varoittavat länsimaiden puolueita valitsemasta Venäjän työväenliikkeen tietä. Minusta näyttää, että se, mitä nämä toverit nimittävät venäläiseksi on, oikeastaan vallankumouksellista. Tällainen epäbolshevistinen kannanotto on hyvin epäilyttävä "riippumattoman kommunismin" merkki. Tämän lajin kommunisteja me olemme viime aikoina esim. Ruotsissa ja Norjassa nähneet. Mikä on "riippumaton kommunisti"? Hän on opportunisti, joka sanoo itseään kommunistiksi ja ehkäpä uskookin sitä olevansa, mutta todellisuudessa tappelee kommunistista Internatsionaalia vastaan. Sellaiset henkilöt Skandinaviassa joutuivat Kommunistisen Internatsionaalin ulkopuolelle, emmekä me heitä riveisämme tarvitse.

Toverit Thalheimer ja Kreibich antavat Kommunistisen Internatsionaalin johdolle ja ennenkaikkeaa siinä johdossa oleville venäläisille tovereille sen neuvon, että näiden pitäisi johtaa sillä tavalla, että tulisivat itse siinä tarpeettomiksi. Siis neuvon venäläisen

johdon itselopettamisesta Kommunistsessa Internatsionaalissa. Vieläpä he vetoavat siinä Leninin sanoihin, että venäläisen liikkeen johtoasema (hegemonia) kansainvälisessä liikkeessä olisi vain ohimenevää laatua. Voi olla oikeinkin. Mutta ensiksikin on kysymys tämän johtoaseman lakkauttamisesta otettu vähän liian aikaisin päiväjärjestykseen. Toiseksi, ei Leninkään ole puhunut venäläisten tovereiden pois sulkemisesta Kominternin johdosta, sen jälkeen kun johtoasema kansainvälisessä liikkeessä ei enää ole Venäjällä. Sitten vasta meillä venäläisiä tovereita Toimeenpaneavassa Komiteassa onkin. Ja kolmanneksi, mikä on tärkeintä, Toimeenpaneavalla Komitealla tulee sittenkin olemaan johtava osuus, jos se kerta jää bolshevistikseksi Toimeenpaneavaksi Komiteaksi. Tätä Toimeenpaneavan Komitean johtavaa osuutta vastaan suuntaavat toverit Thalheimer ja Kreibich hyökkäyksensä. Mitä he kutsuvat "venäläiseksi", on juuri vallankumouksellinen, bolshevistikainen johto Kommunistsessa Internatsionaalissa.

Minun mielestäni on Toimeenpaneavan Komitean toiminnan arvosteleminen asiallisesti perusteltava. Viime aikoina on Toimeenpaneava Komitea esim. mitä tiukimmin sekaantunut Ruotsin puolueen V:n Kongressin jälkeiseen toimintaan. Oliko se oikein? Vai oliko se tarpeetonta ja väärin? Tähän kysymykseen täytyy teidän vastata.

Toinen kysymys on yhteyden parantaminen Toimeenpaneavan Komitean ja K.I:n osastojen (sektoreiden) välillä. Toverit, teidän täytyy yhteisesti löytää keino tämän yhteyden, ja molemminpuolisen tiedoituksen ja samalla koko Toimeenpaneavan Komitean työn paremmin järjestämiseksi. Mutta ei askeleakaan sinne päin, että Komintern "epä-bolshevisoituisi".

Ei siitä vielä ole kovin kauvan kun eräs Saksan puolueen johtaja kirjoitti, että "meidän tiemme" länsimaissa on toinen tie kuin Venäjän bolshevismi on... Niin toverit, te tiedätte mihin tämän johtajan tie vei, se vei suoraan helvettiin.

Työläisnaisten toiminnasta Suomessa

TYÖLÄISNAISTEN toiminnalla on nykyään Suomessa suuret vaikeudet voitettavanaan. Heidän mukaan tuloaan vaikeuttaa kapitalistisen riistoyhteiskunnan synnyttämät ennakkoluulot. Mutta myöskin sorrarolainen asemansa on heidät tehnyt välinpitämättömiksi. Porvaristo vainoo ja ahdistaa kaikkea leppymättömän luokkataistelun linjalla kulkevaa liikettä. Kommunistikainen puolue on täysin illegaalinen. V. 1923 elok. porvaristo hajoitti julkisen vallankumouksellisen puolueen, Sosialistisen Työväen Puolueen. Silloin hajoituksen mukana tuli myöskin lakkautetuksi puolueen yhteydessä toimineet naisten jaostot.

Porvariston isku silloin merkitsi vakavaa vauriota vallankumoukselliselle liikkeelle ja erikoisesti työläisnaisten keskuudessa — toistaiseksi. Ja kuitenkin se työ on suuri ja tärkeä; on kysymyksessä työtätekevien naisten joukkojen mukaan saaminen luokkataisteluun.

Naisten osuus tuotannollisessa palkkatyössä Suomessa on lisääntynyt v. 1914 jälkeen. Kun v. 1913 oli naisia teollisuudessa 27,8% koko teollisuuden palkkatyöväen lukumäärästä, niin heitä oli v. 1916 31,4% ja v. 1922 34,7%. V. 1922 tilaston mukaan työskenteli teollisuudessa 47,391 naista ja 86,887 miestä. V. 1920 työskenteli maataloudessa a) vuosipalvelijoina talon ruuas-

sa 42,044 naista, 22,103 miestä; b) muonamiehinä ym. omassa ruuassa 676 naista, 15,261 miestä; päivätyöläisinä omine asuntoineen 28,037 naista, 72,547 miestä; päivätyöläisinä ilman omaa asuntoa 45,565 naista 69,190 miestä. Maataloudessa palkkatyöläisinä yhteensä 116,322 naista ja 179,101 miestä.

Edellä esitetyt luvut osoittavat mm. seuraavaa: **teollisuudessa** työskentelevästä jokaisesta 100:sta työntekijästä on 35,2 naista, **maataloudessa** taas jokaisesta 100:sta vuosipalvelijasta, muonapalvelijasta, päivätyöläisestä kokonaista 42,7 naista.

Ammatillisiin järjestöihin kuuluu maassa 48,000 työläistä, joista työläisnaisia noin 10,000 eli siis noin 20% koko jäsenmäärästä. Maataloudessa työskentelevät nais- ja miestyöntekijät ovat heikoimmin järjestyneitä. Teollisuudessa ovat paremmin järjestyneitä käsiteollisuusammattit, missä naisia on paljon.

Edellä olevista vaikeuksista huolimatta tehdään työtä työläisnaisten joukkojen vetämiseksi järjestettyyn taisteluun ja työväenluokan etujoukon vaikutuksen alle.

Suomen Ammattijärjestön toimikunnan yhteydessä toimii naisten jaosto. Sen tehtävänä on 1) järjestää ja johtaa agitatsioita tehdasnaisten keskuudessa, 2) järjestää kamppailuja eri kysymyksistä työläisnaisten vetämiseksi ammatillisiin järjestöihin ja sen vaikutuksen piiriin sekä 3) järjestää **"naisten sivu"** Muutamissa ammattiliitoissa, missä on huomattavasti naisia, on keskuksessa ja paikallisissa osastoissa naisten jaosto, joka järjestää ja ohjaa työtä naisten keskuudessa.

Eri kysymyksistä toimeenpantuihin aksioneihin ovat nämä jaostot ottaneet aktiivisesti osaa, kuten taisteluun kansainvälisen ammatillisen yhteyden puolesta ja taisteluun Geneven Työkongressiin SA:n edustajan lähtämistä vastaan.

Myöskin tänä vuonna järjestettyyn kansainvälisen naisten päivän viettoon ottivat jaostot osaa. Yhteistyöskentely luokkataistelun kannalla olevien paikallisten naisten jaostojen kanssa kokosi naisten päivänä esitettyjen tunnuslauseiden taakse erikoisen huomattavasti suuremmat työläisnaisten joukot kuin v. 1924. Taistelutunnuksina oli: Työstä erotetut takaisin työhön. Sama palkka samasta työstä niin naisille kuin miehillekin ja punaorpojen ja valtiolisten vankien ja heidän perheittensä huoltaminen. Sosialidemokraattisten naisten järjestämiin kokouksiin muodostui osanotto "hävettävän mitättömäksi", kuten puolueen pää-äänenkannattaja mainitsi kokousuutisessaan.

Näissä naisten päivinä pidetyissä kokouksissa lähetettiin palavat taistelutervehdykset Venäjän vallankumouksellisille työläis- ja talonpoikaisnaisille, jotka neuvostovalvan eri aloilla rakentavat ja lujittavat sosialismin perusteita.

Työläisnaiset tekevät erikoisesti työtä punaorpojen ja valtiolisten vankien ja heidän perheittensä avustamiseksi. Hyvin monilla paikkakunnilla on sekä ammatillisten että v. 1923 jälkeen perustettujen legaalisten työväen komiteain yhteydessä toimikunta tai jaosto, joka tätä työtä tekee. Nyt suunnitellaan avustustyön laajentamista niin, että entistä suuremmat joukot myötämielisistä työväen kerroksista voisivat avustustyöhön tehokkaasti ottaa osaa.

Mutta merkittävä askel naisten keskuudessa on se, että äskettäin oli Helsingissä kaupunkia ja sen ympäristöä käsittävä **työläisnaisten edustajaliikkeen ensimmäinen konferenssi**. Kokous ei kokoonpanoltaan vielä sellaisenaan vastannut edustajaliikkeen periaatetta täydellisesti. Mutta pääperiaate oli sentään saavutettu — oli **työpaikoilta** valittuja edustajia sekä niiden joukossa myöskin järjestymättömiä ja puolueettomia. Viimeksi mainitut 50 edustajasta muodostivat 1/5 osan. Patsi työpaikoilta valittuja edustajia oli

myöskin eri työpaikkoja käsittävien ammattiosastojen valitsemissa edustajia sekä edustajia paikallisista keskusneuvostoista.

Edustuksen erilaisuus johtuu siitä, että luokkataistelun kannalla olevissakin johtavien työläisnaisten keskuudessa vielä kangertaa vanhan sos. dem. liikkeen organisaattoriset tottumukset, mitkä on hyvin vaikeasti pois kulutettavissa. Näiden vaikutus ei ole niinkään vähäinen, päinvastoin.

Porvariston jatkuvan terrorin johdosta on työ hitaasti päässyt edistymään. Mutta jokatapauksessa on työläisnaisten edustajaliikkeelle tie avattu.

Helsingin työläisnaiset, jotka vallankumouksessa v. 1918 viimeisinä lakkasivat taistelemasta Suomen valkoisia ja Saksan imperialistisia joukkoja vastaan, ovat nytkin vastukset voittaen, legaalisia mahdollisuuksia hyväkseen käyttäen, ensimmäisinä avanneet tien työläisnaisten joukkojen vetämiseksi taisteluun kapitalismin riistoa ja sortoa vastaan.

Nyt saavutettu tulos ei jää yksin helsinkiläisten toverien saavutukseksi. Tähän renkaaseen tulee liittymään toisia.

Moskovassa ksäk. 1925.

Hanna Malm.

Taistelijoille

Omistettu Lännen Vähemmistökansallisuuksien Kommunistisen Korkeakoulun ensimmäisen päästön tovereille

Te eläneet ootte hetket ja vuodet
joita vuossadat ei ole nähneet,
joita vuossadat tulevat innolla tutkii,
yhä löytäen ihmettä uutta.

Näät, aikojen mittaa ei aurinko arvaa,
ei sanoa voi sitä viisari kellon,
yks' tuntihan ihmisen harmaaksi saattaa
ja vuodessa vuossatakin eletään joskus.
Kun nousevat historian jättiläisvoimat,
yli maailman miljoonat iskevät yhteen,
kun riistetyt joukot messut heittää
ja tarttuvat kankeen ja teräkseen
ja käyvät taistohon, rinnoissa vuorien usko,
— se elonleikki totisesti on valtava, oival!

Ne hetket me eläneet oomme ja nähneet.
Ne hetket joita vuostuhannet vuottivat riistetyt orjat,
kuni ikävöi vapaudenhetkeä vanki.
Sen toivossa miljoonat kaatuivat, kuolivat —
— kuolivat ruumiissa riistäjän ruoskien arvet,
kaatuivat otsilla poltettu orjien merkki
ja astuivat hautoihin, joita ei kenkään tunne.

Ken tuntis ne tiet, polut mutkikkaat,
joita kulkenut on tämä työväenluokka.

Siitä kertoa voi verikentät,
maa nurmehinen,
missä kulkivat kuoleman vannut ristiin
rastiin.

Siitä kuiskivat kummut, iän kaiken rakkahat
meille.

Siitä kuiskivat kummut — päät paljastakaa,
käy ohitse henget historian —
— hetki muistoksi vainaille suokaa!
Ken luokkansa puolesta kaatunut on,
se totta on sankari verraton.
Se sankari ylväs, ken ryysyissään,
nälän kourissa värjyen tuskissaan,
ei valittain kohtaloaan,
vaan eespäin kuumassa vihassaan,
ajan hiekkahan on verellään
tien selvän viitonut meille.

Se tie oli ihana tie,
jos raskaskin,
— se olihan taistelun tie.
Mitä siitä, jos iskuja saatiinkin,
toki mitalla samalla maksettiin,
näimme voittojen päivät me myöskin.

Nyt taas on helppo niin hengittää,
nyt turvalliselta tuntuu,

kuin äidin vieressä piennä.
Siks nyt niin reipasna, pystyssä pää,
niillä joita porvarit kiroaa.
Siks hymyvät kuolemaan tuomitut,
nuo "valtiopetturit kurjat",
"maankavaltajat" ne hurjat,
joille rajan takana hirsipuu
ja teilauslava on tehty.
Ja kysyppäs laita miksi on näin,
he lauseen virkkavat yhden vain:
"O n v a p a a N e u v o s t o v a l t a!"

Ei konsana maata maireenpaa
ole löytänyt mieron miesi.
Ei kotitanhuilla milloinkaan
ole jalka noussut niin kepeään,
kuin aroilla, kunnailla näillä.
Sinä, veikkonen, tokkopa nähnyt liet,
miten virstantolppakin vanha,
täällä silmää veikeesti vilkuttaa,
salavihkaa kuin kuiskata tahtois':
"Mitä! meitäkö laskea mielit?
Elä miekkonen turhaa työtä tee,
elä yritä mahdotonta.
Pääs' harmaaksi käy, ikäs kesken saa
— niin laaja on Neuvostomaa,
tämä m e i d ä n j a t e i d ä n maa,
tämä rehtien raatajain maa."

Mutta paljon, paljon se maksanut on,
se on vaatinut lunnahat kalliit.
Meni Lenin, menivät tuhannet muut,
sanan, mielen ja miekan miehet.
Vain siksipä maa tää kallis on,
siksi suojan saa täällä turvaton,
kenen povess' on työläissielu.

Se porvariherroja kiukuttaa,
he vihansa valheeksi purkaa,
että nälkää, kurjuutta, kuolemaa
tämä maa vain antoi meille.
Niin — kärsitty kyllä on sitäkin,
mutta saatu on paljon muuta.
Työ leveän leivän tuotti myös.
Kun uurasti joukot rauhan työs,
meni puutekin "kolmea tietä".
ovet aukesi oppisaleihin,
urhot vaihtoivat pyssynsä kirjoihin,
moni oppiurille lähti.

Mutta mitäpä antoi "isien maa"?
Min matkaevään toittekaan
te tänne porvarimaista?
— Ens koulukonttina monella kai
on ollut kerjurin pussi.
Ens oppiläksynä nälkä ja kylmä,
sana töykeä rikkahan miehen.
Kun uinuivat untuvapatjoillaan
nuo hellityt herraslapset,
teitä herätti tehtahan visseli vaan,
teitä kutsui se työhön, raadantaan,
aamu-untansa herrat kun nukkui.
Mitä siitä jos luut oli rustoa,
mitä siitä jos jänteret heikot
— se olihan "massaa vaan".
Kelläpä sääli ollut ois
työorjan paariaslasta!

ja hengen ruuaks he tarjosi
vain pelkkiä perkeleitään,
ja taivahan ilon ja autuuden,
jos nöyränä kuollahan — nälkään.

Nämä herrat, pääpirut, saatanat,
sorakuoppihin meitä he murhas.
He raiskasi vaimomme, tyttömme,
he tappoivat lapsemme — kurjat!
— Kas siinä mit antoi porvarimaa. —

Mutta leivän, vapauden tarjos vain
t ä m ä m a a — sen työväenluokka!

*

Niin, paljon on nähty, koettu,
mut edess' on enempi vielä.

Vast äskenhän pääoma peijaisiaan
vietti — veriset oli ne juhlat.
Kakskymmentä miljoonaa murhattiin; —
lisää verta vain pääoma pyytää.
Siksi surma-asehet parhaimmat,
myrkkyykaasut nyt keksitään kauheimmat
— uutta kansojen murhaa varten.

Siks helvetinvoimat on valloillaan,
ne riehuvat kaikki nyt raivoissaan,
vuottavat juhliaan.

Ja luikurit valitusvirsiä veisaa,
ruikuttaen,
että on "rikos" ja "erhe" taistelu työväen-
luokan.

Nuo "toverit" —
poroporvarin veljet ja orpanat,
monin kerroin palkitut konnat,
jotka työväen veressä uinheet on
ja kätensä pessehet kansan eessä;
näät — edes on helvetin voimat!

Ei kersku se, ajan kutsun ken kuulee,
ymmärtää,
ajankello ett' hetkeä soittaa.
Hän vakaana päänsä paljastaa
— ei raukkana,
vaan niin kuni nöyrytyvi sankarisielu,
hetken kun tuntee ja tehtävän suuren,
tietäen, että on voitto työväenluokan.

Aika meitä jos uutehen taitohon vihkii,
voittohon, kuolemaan
tai elonleikkihin, riemuhun suurimpaan,
mitä suotu on elää ihmislapsen
— yks' kaikki, emme väistyä saa,
totisesti, on viimeinen isku työväenluokan!

Ja muistakaa: on taistelo elämää.
Vain siellä miss' ajanmeri ylväimmin meuruu,
missä iskevät yhtehen maailman jättivoimat,
kas siellä, siellä on elämää!
Siellä, missä kaatuvat raatajat ylväimät,
luokkansa puolesta verensä vuodattaen,
puhaltaen ulos sankarisielun väkevät urhot,
kas sepä on elonleikki oiva,
ei olkivuoteella kuolema kurja.

Siks, toverit, toivokaa,
ettei meiltä kenkiä riisuis
viimeisen kerran kädet hellät, kyyneltäin,
se ei sovi polvelle, etujoukkona
ken kulkee ajan tään.

Niin taistelkaa, iskekää
että vois sanoa tuleva kansa:
Ne voittivat maailman, itsensä unhottain.

Leningrad, 24.-VI.-25.

Santeri Mäkelä.

Kommunaardien muiston viisivuotispäivä

VIISI vuotta sitten, elokuun 31 p:nä 1920 tapahtui kauhea murhata-paus Pietarissa (Leningradissa). Sinä päivänä ohjasi lahtariston provokatsioni muutaman työläisluokkaan kuuluneiden nuorukaisten käsien kautta revolverin kuulat lävistämään oman luokkansa uskollisten ja toimeliaitten jäsenten rinnat. Sinä päivänä tulivat nuoren Suomen Kommunistisen puolueen eturivistä murhatuiksi Jukka Rahja, Väinö Jokinen, Tuomas Hyrskymurto, Konsta Lindqvist, Jukka Viitasaari, Ferdinand Kettunen, J. V. Sainio ja Liisa Savolainen.

Kun murhamiehet ampuivat omia luokka- ja puoluetovereitaan kuin metsäneläimiä, tovereitaan, jotka olivat taistelussa porvarillista maailmaa vastaan, niin heti oltiin selvillä siitä, että yhteistoimintaa oli olemassa "todellisten suomalaisten työläiskommunistien" nimeä käyttävain johtajain ja Suomen

lahtarien ohranan kesken, vaikka sitovasti ei voitu tätä todistaakaan. Nyt myöhemmin on täysin selvinnyt, että osa murhaoppositioonia johtavista aineksista oli Suomen ohranan ja osa Englannin ohranan palveluksessa.

Kun me nyt tätä taustaa vasten katselemme asioita, niin ymmärrämme tämän katalan Kainin teon merkityksen, sen että tarkoitus oli tuhota nuori Suomen Kommunistinen Puolue, joka juuri oli alkanut uudelleen järjestää proletariaatin voimia Suomen lahtaristoa vastaan.

Olot olivat siihen aikaan tavattoman vaikeat. Suomen porvariston agenttien oli helppo työskennellä. Venäjän proletariaatti ei ollut vielä jatkuvien kansainvälisen kapitalismin hyökkäyssotien ja omien sisäisten vihollisten lakkaamattomien häiriötekojen vuoksi jaksanut oloja saada tyydyttävälle kannalle. Oli suurta puutetta ravin-

nosta, vaatetuksesta, lämmitysaineista, oli ankaraa puutetta suorastaan kaikesta. Elämä tällaisissa oloissa muodostui raskaaksi. Moni maanpakolaisoloissa elävä tultuaan temmaistuksi pois varsinaiselta toiminta-alaltaan, mihin oli oppinut ja tottunut Suomessa ollessaan, ei löytänyt itselleen mielestään sopivaa tointa. Toiset taas olisivat tahtoneet "näkyville paikoille", mutta vieraisissa oloissa ja kielentaitamattomana ei siihenkään ollut aina mahdollisuuksia. Tällaisissa oloissa syntyi helposti tyytymättömyyttä ja mielet olivat varsin herkkiä ottamaan vastaan huonoja ja ilkeämielisiä kuiskauksia tovereistaan, varsinkin niistä, jotka olivat vastuunalaisissa tehtävissä. Näissä oloissa löysivät myös ohranan agentit ja provokaattorit otollisen maaperän työskentelylleen lahtariporvariston hyväksi. Sillä Suomen porvariston huolimatta siitä, että olivatkin monien heille edullisten seikkain sekä Saksan ja Ruotsin ammattisotajoukkojen avulla kyenneet selviytymään voittajina, lyömään sorakuoppiin kymmeniä tuhansia työläisiä ja pienviljelijöitä, ei voinut olla levollinen voitostaan, sillä porvaristo käsitti, että vallankumouksellinen luokkataistelu ei voinut pitkäksi aikaa hautaantua, vaan että luokkataistelu, katkerampi, terävämpi ja päämäärästään selvempi on pian uudelleen alkava ja sitä tulee järjestämään ja ohjaamaan osa taistelijoista ja johtavista voimista, jotka olivat pelastuneet Neuvosto-Venäjälle. Siksi Neuvosto-Venäjälle päässeet johtavat voimat oli saatava vaarattomiksi. Työ tämän tarkoituksensa saavuttamiseksi Suomen porvariston puolelta järjestelmällisesti alkoikin. Lahtarien provokaattorit ryömivät joukottain maanpaossa elävien suomalaisten sekaan. Ne lietsoivat vihamielisyyttä, synnyttivät erimielisyyttä valheellisilla utuillaan, hännäilivät ja yllyttivät. Valhe valheen perään lähetettiin kiertämään, jotka matkalla kasvoivat ja jotka kaik-

ki olivat suunnatut puoluejohtoa ja aktiivisia toimitsijoita vastaan. Syytettiin johtoa varkauksista, kavalluksista, vastavallankumouksellisuudesta, varojen tuhlauksesta omaksi hyväksi, toimetttömyydestä vallankumouksellisessa työssä, syytettiin yleensä kaikesta huolimatta siitä, että puolueen toiminta osoitti suurta toimeliaisuutta, parhainta pyrkimystä työskennellä proletariaatin ja maanpakolaisten hyväksi. Puolue oli lyhyellä toiminta-ajallaan ehtinyt luoda järjestöjä, syövyttää käsitystä maanalaisen vallankumouksellisen puolueen välttämättömyydestä, lujan kurin tarpeellisuudesta, uhrautuvaisuudesta. Mutta tätä vastaan porvariston kätyrit vimmatusti taistelivat, varsinkin maanalaista toimintaa vastaan. Heidän päävaatimuksiinsa kuuluikin esitys, että puolueen on toimintansa ja paperinsa esitettävä julkisissa kokouksissa. Kun tätä luonnollisesti ei voitu tehdä, koska se olisi vihollisille paljastanut toiminnan ja mukana olevat Suomessa työskentelevät vallankumoukselliset helposti saattanut ohranan käsiin, kelpasi tämäkin perättömien syytösten aiheeksi. Kaiken tämän lisäksi ehti puolue julkaista moniin kymmeneen nousevan poliittisen herätys- ja valistuskirjallisuussarjan sekä monia laajoja sotatieteellisiä kirjoja. Julkaistiin jokapäiväistä sanomalehteä, kuukausijulkaisua, oli järjestettyä toimintaa huollon, teollisuuden, valistus- ja sotilastyön aloilla eikä puolueen työ rajoittunut vielä näihin laajoihin tehtäviin, vaan suuntautui se kauas Inkerin ja Karjalan väestön keskuudessa suoritettaviin monenlaatuisiin tehtäviin. Työ ja toimeliaisuus kommunistiseksi puolueeksi järjestäytymisestä alkaen oli aivan hämmästyttävä voimiin ja vaikeisiin olosuhteisiin katsoen.

Mutta kaikesta tästä huolimatta parjauksen löyhkäävät purot juoksivat virtanaan. Porvaristo kiihoitti, usutti, porvaristo valmisti tekoaan. Ja vih-

doin porvaristo pääsi niin pitkälle, että kahdeksan työläistoveria murhauksi, yhdeksää lävistytti kuulilla, mutta jotka jäivät elämään.

Teko oli inhoittava ja roistomainen työläisluokkaan kuuluvien suorittamana, oli ennen kuulumaton työväenluokan historiassa.

Suomen porvaristo uskoi näin heittäessään työläisen työläistä vastaan saavansa vallankumouksellisten rivit epäjärjestykseen, saavansa köyhälistön kurin naurunalaiseksi, murskatuksi Suomen Kommunistisen Puolueen. Mutta se erehtyi. Päinvastoin puolueen rivit tiivistyivät, käsitykset selvenivät,

ja porvariston palveluksessa olleet luikkivat omiensa luo. Kauhutyöntekijät saivat ei ainoastaan Suomen vallankumouksellisten, mutta myös Neuvosto-Venäjän ja koko Kolmannen Internationaalien inhon, suuttumuksen ja tuomion osakseen. Kauhunteko selvitti mitä oli nyt tehtävä, että puolue voi täyttää vallankumouksellisen velvollisuutensa Suomen työtätekevää kansaa kohtaan ja velvollisuutensa Kommunistisen Internationaalien osastona.

Niin on sitten Suomen Kommunistinen Puolue kulkenutkin järkähtämättömästi eteenpäin.

Otto Vilmi.

Vuosi 1905 Suomessa

SUOMESSA ilmenivät vallankumouvuoden tapahtumat koko joukon toisissa merkeissä kuin Venäjällä. Samaa tsaria vastaan taistelu kyllä kohdistui, mutta erilaiselta pohjalta, erilaisin taistelutavoin ja työväelle myös erilaisin opetuksin. V. 1917—18 vasta räikeästi ilmeni, kuinka erilailla v. 1905:n läksyt oli opittu: Venäjällä voittoisa proletaarinen vallankumous, Suomessa murhaava tapoio, ja vasta sen jälkeen tuli Suomen työväelle tarve saada puolue, joka alkaisi opetella sitä, mitä tov. Lenin jo ennen v. 1905 piti Venäjän työväen silmäin edessä kirikkaana. Sitä kuinka marxilaisen vallankumouksen oppi ei Suomessa selvinnyt v:n 1905 kokemuksista, olisi tarkoitus selostaa seuraavassa. *)

Perustuslaki ristiriita

V. 1899—1905 koki Suomen kansa vasta tsaarillista kuritusta sellaisessa muodossa, että se synnytti vallankumouksellisia ajatuksia. Ja vastahan silloin muodostui se luokkakin, proletariaatti, joka nuo kumouksatokset voi omaksua ja toiminnaksi kehittää.

*) Kirjoitus on laadittu venäläistä julkaisua varten.

V. 1899 ilmaisi tsaari Helmikuun manifestilla, että oli aikomus tehdä loppu Suomen sisäisestä autonomiasta ja alkaa sovelluttaa valtakunnan lainsäädäntöä suoranaisesti Suomeenkin. Ennen kaikkea koski tämä sotilaskysymystä. Suomen oma sotaväki oli epäilyttävä, sen kun jokin vihollisvalta olisi voinut marssittaa Pietaria vastaan. Täytyi laittaa niin, että suomalaiset voisivat hajoittaa ympäri laajaa valtakuntaa suorittamaan sotalpalvelusta. Se olisi myöskin sopiva venäläistyttämiskeino. Lisäksi vaati tsarismi Suomea kantamaan tuntuvasti suurempaa sotilasaristuksen taakkaa niin miehistön kuin rahallistenkin rasiusten puolesta. Tärkein aihe kiihtyneeseen Suomen sorrantaan oli kuitenkin tsaarivallan yhä enemmän uusaikaisesti imperialistinen sisältö. Se tähtäsi sulan sataman saantiin Atlantin rannikolla ja Suomen yli kävi tie Pohjois-Ruotsiin ja Norjaan. Suomen rautatiet ovat selviä strategisia ratoja Pohjanlahden rannoille. Tätä asian puolta ei silloin Suomessa tajuttu. Alkaneita kuristuksia pidettiin jonkinlaisena "väärikkäsityksenä". "Hyvää tarkoittava" tsaarisuuriruhtinas oli joutunut — niin järkeiltiin — ilkei en neuvonantajain kynsiin eikä tiennyt asiain oikeaa laitaa. Epäili lojaalista Suomen kansaansa!

Suomen kansa oli silloin varsin lojaalinen valtakuntaa kohtaan. Ei yksin siitä syystä, että parimiljoonaisen kansan kapina satamiljoonaista valtakuntaa vastaan olisi toivoton, vaan siksi että Suomen kansa ei tuntenut kovin suurta haittaa holhouksenalaisesta asemastaan. Sen oma ylimystö, etupäässä ruotsinkielinen ja hyvin kansainvälinen aatelisto sekä tilanherrat ja ruukinpatruunat, hoiteli virkoja ja valtapainoja hyvässä sovussa tsaarin kanssa ja oli sillä aina edustajansa varsin korkeilla paikoilla tsaarin hovissa. Talonpoikainen kansa eli vanhoillaan tunteematta suurempaa poliittisen itsemääräämisen tarvetta. Sille, samoin kuin pikkuporvaristolle ja työväelle, oli lähinnä kansallisuustaitelu omassa maassa ruotsalaista byrokratiaa ja rahavaltaa vastaan. Ja siinä taistelussa oli se jopa saanut apuakin tsaarilta, joka kuten tunnettua kernaasti käytti hyväkseen tuollaisia kansallisia ristiriitoja. Työväenliike oli alkanut 1880-luvulla vaatimattomina porvarillisina sivistysseuroina. 1890-luvun puolivälissä ilmeni jo eräitä terävämpiä lakkoja ja työväen luokkatietoisuus alkoi herätä. V. 1899 perustettiin Suomen Työväenpuolue, joka 1903 otti sosialidemokraattisen nimen, mutta jonka toiminta ei vielä paljoa huolestuttanut vallanpitäjiä.

Porvaristo — uusi, suureksi osaksi suomenkielinen — alkoi kuitenkin tuntea perustuslaillisen valtiojärjestyksen tarvetta laajemmalti, kuin mitä tarjosi silloinen autonomia. Olihan esim. tullipolitiikka kokonaan hallitsijan hoidettavana ja saattoi Suomen porvaristo siis vain hovitietä tässä suhteessa valvoa etujaan. Suomella oli oma tullitariffinsa ja keisarikunta saattoi milloin tahansa uhata Suomen teollisuutta tullikuristuksilla tsaarinvallan avulla. Samoin saattoi hallitsija valvoa Venäjän porvariston etuja Suomen porvaristoa vastaan, asettaa virkamiehiä, jotka eivät olleet Suomen valtalukon välittömästi käytettävissä. Näin oli porvaristolla aihetta oppositioniin ja pyrkimystä laajentaa perustuslaillisia oikeuksiaan. Ja kun tsarismi alkoi niitä supistaa, ajautui tämä porvaristo vastarintaan. Vastarintaan ajautui myös vanha byrokratia, kun tsarismi alkoi siltä vaatia tekoja, joita se Suomen kansan yleisen mie-

lipiteen mukaan ei voinut tehdä. Tällöin syntyi kuitenkin hajaannusta Suomen omistavien luokkien keskuudessa taktiikasta.

Vastarinnan miehet ja matelijat

Jo helmikuun manifestin julkaisemisesta syntyi ristiriita. Senaatin suomettarelaiset päättivät julaista, toiset kieltäytyivät. Niiden kannattajia alettiin nimittää perustuslaillisiksi ja vastarinnan miehiksi. Muodostui salainen johto, jota sittemmin alettiin nimittää "kagaaliksi". Vastarintaa tekevät virkamiehet eroitettiin ja tuli niistä marttyyrejä. Tilahe astui suomettarelaisia muka "pelastamaan mitä pelastettavissa oli" ja pitämään avoinna "siltaa" hallitsijan ja Suomen kansan välillä. Tällaisina "sillan rakentajina" alkoi ilmetä yhä epäilyttävämpiä aineksia, joiden ainoana motiivina oli virkakiipeily. Niitä vastaan kohdistettiin kansalaispainostus ja sittemmin terrori.

Aktivinen vastarinnan puolue

Kesäk. 16 p. ampui Eugen Shauman kenraalikuvernööri Bobrikovin ja jätti jälkeensä lojaalisen ja liikuttavan kirjeen tsaarille. Hän kuului Suomen vanhaan virkaylimystöön, joka menetti paljon etuoikeuksia uuden sortosuunnan kautta ja myös ensimmäisenä reageerasi sitä vastaan. Shaumanin teosta lukee alkunsa ryhmä, joka otti "aktiivisen vastarinnan ryhmän" nimen. Sen johtavaksi henkilöksi tuli maailmaa kiertänyt kirjailija Konni Zilliacus. Tämä puolue asettui yhteyteen Venäjän vallankumouksellisten, lähinnä sosialistikumouksellisten (eserrain) ja eri kansallisuuksien vallankumousryhmäin kanssa ollen m.m. Parisin kokouksen pääpuuhajia 1905.

Aktivistit alkoivat hommata aseita, auttoivat niiden — ja kirjallisuuden — kuljetusta Venäjälle sekä panivat toimeen terroristitekoja. Eräs suomettarelainen päämatelija, prokuraattori Soisalon-Soinin, surmattiin ja useita venäläisiä virkamiehiä vastaan tehtiin murhayrityksiä. Aktivisteilla oli asiamiehiä ja sympatioja ympäri maan ja järjestettiin heidän toimestaan runsas salaisen kirjallisuuden kuljetus maahan Ruotsista käsin,

jossa maasta karkoitettuja vastarinnan miehiä emigrantteina asui.

Proletaarin salatoiminta

Työväen keskuudessa sai vastarintaliike vahvaa jalansijaa. Osa työväenpuolueen jäseniä tyytyi passiivisen vastarinnan kannattamiseen, suorittaen siinä huomattavia palveluksia. Esim. 1901—02 asevelvollisuuslakot eivät olisi saavuttaneet läheskään sitä merkitystä, jonka ne saavuttivat — uutta venäläistä asevelvollisuutta ei saatu käyntiin — ilman sosialidemokraattien tarmokasta ja organisationikykyistä toimintaa. Osa puolueen jäsenistä piti kuitenkin tätä toimintaa virheellisenä. Eräät puhtaasti arkuusyistä, heidän mielestään ei työväen pitänyt riskerata "herrojen asian" vuoksi, vaan ajaa "omia asioitaan", joihin pidettiin vaatimatonta ammatillista, reformi- ja valistustoimintaa. Tämä katsantokanta vastasi siis jotenkin venäläistä ekonomismia. Toiset vastustivat perustuslaillisten mukana kulkemista luokkatietoisuussyistä: ei pitänyt työväen kulkea porvarillisten hännässä, vaan astua itsenäiseen vastarintatoimintaan tarkoin määritellen, milloin ja millä ehdoilla sopi olla yhteistoiminnassa.

Tietenkin tsarismi käytti näitä ristiriitoja hyväkseen ja kätyriensä kautta uskotteli Suomen köyhälle luokalle, että tsaari tarkoitti sille hyvää ja ainoastaan kuritti Suomen herroja. Ja kun nämä herrat köyhän kansan silmissä todellakin olivat kurinsa ansainneet, niin moni itsetiedoton köyhälistöläinen katseli jonkinlaisella vahingonilolla sitä kurinantamista. Maaseudulla lienevät Aunuksen kulkukauppiat levittelleet huhuja, että pian tulisi maitten jakaminen tilattomille — "niin kuin Venäjälläkin"!

Reippaamat proletaarit, jotka olivat aktiivisessa toiminnassa, alkoivat kaivata jyrkempää ja tehoisampaa toimintaa. He järjestivät pikkuryhmiä, jotka auttoivat aseitten ja kirjallisuuden kuljettamista. Suorittivat myös terroristitekoja aktivistien avuksi ja saivat näiltä rahallista avustusta. Eivät kuitenkaan olleet mitään palkka-agentteja. Päinvastoin. Luokkatietoisina työläisinä oli heillä omat ajatuksensa Suomen herroista ja

olivat he valmiit kohdistamaan aktiivisen toimintansa näitäkin vastaan, kun tilaisuus tulisi. Aseita ja dynamiittia, joita he kuljettivat, pistivät he myös "kiven koloon" omiksi tarpeiksi. Muodostui jonkinlainen "proletaarikomiteakin", joka tätä toimintaa säännösteli. Työväenpuolueen johto ei tätä kuitenkaan asianmukaisesti ohjannut ja niin jäi se vaille sitä poliittista johtoa, joka olisi näistä aineksista voinut tehdä ammattivallankumouksellisia sillä tavoin, kuin niitä silloin kehitti bolshevikkiryhmä тов. Leninin johdolla.

1905:n jälkeen yritettiin Suomessa jonkun aikaa luoda tällaista proletaaris-vallankumouksellista salatoimintaa vastuunalaisella johdolla, mutta työväenliikkeen laajaksi paisunut legaalinen toiminta, jonka tsarismi salli vississä puitteissa, veti nämä kumoukselliset voimat mukaansa, ja niin jäi Suomen työväki ilman vallankumouksellista puoluetta. Vielä 1917—18 ilmeni proletaarin vallankumouksellisuus vain vaistovaraisena punakaartilaisuutena sos.-dem. puolueessa ja tarvittiin raskas vallankumoustappio, ennen kuin muodostui Suomen Kommunistinen Puolue.

Maakysymys

Eriytyisen otollisen maaperän olisi vallankumouksellinen toiminta löytänyt Suomen maaseudulta. Tosin oli jo ammoisista ajoista ollut vapaita talonpoikia ja oli niitä näihin aikoihin toista sataa tuhatta, joukossa varsin pieniäkin. Mutta maaseutuväestön valtava enemmistö oli alustalaisia, jotka elivät feodaalisessa riippuvaisuussuhteessa maanomistajista, osaksi kartanoherroista ja suurtalonpojista mutta myös keskiväestöstä. Näiden joukossa oli ensinnä n. 70,000 torpparia, päivätyövelvollisuudella ja luontaissuorituksella verojansa maksavia vuokraajia. Osa näistä oli keskitalonpoikain veroisia viljelijöitä, joilla oli palkollisia ja jotka möivät tuotteitaan. Mutta suurin osa oli korpeen raivatuilla uutistiloilla eläviä köyhäläisiä, jotka suorittivat n. puolet työajastaan lisätyönä maanomistajan pelloilla. Neljännesmiljoona oli tilatonta väestöä, joka asui mäkitupalaisina omissa tai maanomistajan tölleissä viljellen perunamaataan ja tehden tilapäistöitä.

Satakuntatuhatta oli keskiaikaisen palkollis-säännön määrämässä orjuusasemassa.

Kun metsäteollisuus pääsi Suomessa vauhtiin ja maatalous alkoi kehittyä karjataloudeksi, ylipäänsä kapitalistiseksi, ei alustalaistyövoima ollut enää maanomistajille edullinen. Torpparien ja mäkitupalaisten puunotto ja laiduntamisoikeus eivät sopineet kapitalistiseen talouteen. Maanomistajat kieltäytyivät antamasta uutistilojen paikkoja sekä ryhtyivät häätämään torppareita. Täten saivat he ilmaiseksi haltuunsa näiden raivaamat pellot, sillä omistavien säätyjen säätämät lait olivat käyneet vuokraajaväestölle yhä epäedullisemmiksi. On erittäin kuvaavaa, että bobrikovilainen senaattikin ehdotti maanvuokralain uudistuksessa juuri näinä vuosina, että lyhin vuokra-aika olisi 10 vuotta, mutta säätivät "isänmaalliset" säädyt sen — 1:ksi vuodeksi. Tällaisen sorronalaisen maalaisväestön keskuudessa saivatkin kirkonkyläisten käsityöläisten edustamat työväenaatteet kannatusta, mutta varsinaiseen vallankumoustoimintaan ei se liike vielä kyennyt.

Tammikuun verisunnuntain vaikutus

Allekirjoittanut, joka silloin oli työväenlehden toimittajana Tampereella, sattui juuri niiksi päiviksi Helsinkiin. Tammik. 22 p. 1905 huomasin, ollessani matkalla työväentalolle, että kansaa alkoi kerääntyä Yliopilastalon edustalla olevaan puistiksoon. Tiedustelin syytä mutta työmiehet olivat salaperäisiä. Juoksin työväentalolle, jossa sain kuulla, että oli tarkoituksena panna toimeen mielenosoitus, kun Pietarissakin kuului olevan jotain. Tahdottiin estää tsarismia saamasta sotilaallista apua Suomeen sijoitetuilta joukoilta. Kun palasin kansanjoukkoon, oli se juuri lähdössä liikkeelle. Aleksanterinkadun täydeltä painui se senaatin toria kohti — Aleksanteri II patsaalle. Sitä kukittamalla olivat Suomen omistavat luokat osottaneet mieltään Nikolai II vastaan. Olihan A. II 1863 uudelleen elvyttänyt Suomen säätyeduskunnan ja muutenkin myöntänyt reformeja. Hänen muistonsa kunnioittaminen oli siis jonkinlainen legaalisen mielenosoituksen tapai-

nen. Vain aniharvat olivat lukeneet Stepianiakin, Krapotkinin y.m. salaisista kirjoista ruotsinkielellä, mikä mies "vapauttajasaari" oli todella ollut. On kuvaavaa, että tämä mielenosoitus, jossa proletaariset aktivistit olivat toimivoimana, saattoi tehdä tällaisen virheen. Sitten kävi väkijoukko osoittamassa mieltään erälle matelijasenaattoreille ja lehdistöille. Se lauloi vuoroon Työväen marssia ja Maammelaulua! Lopulta kohdistui mielenosoitus — yläluokan ravintoloita vastaan, joiden akkunoita kivitettiin rikki. Vielä kuvaavampaa silloisille oloille on, että tämä mielenosoitus yritettiin vähän myöhemmin selittää — provokatsiooniksi. Helsingin raastuvanoikeudessa syytettiin kahta poliisikätyriä sen toimeenpanemisesta. Tällä tavoin hämättiin Suomen kansan silmissä näin tärkeän mielenosoitusyrityksen todellinen merkitys. Oli ollut aikomus eräissä muissakin paikoissa panna toimeen mielenosoituksia, mutta kun niitä toimeenpanemaan lähetettyillä ei ollut päteviä puoluelaitoksilta lupaa, eivät puoluehenkilöt antaneet heille apuaan, vaan jopa estivätkin heitä. Näin jäi verisunnuntain vietto Suomessa sekavaksi, edesvastuuttomaksi mielenosoitusyritykseksi.

Ansaitsee mainita, että v. 1901 oli Helsingin "Työmieheissä" ollut A. B. Mäkelän kirjoittama pakina, jossa kerrottiin omituinen "uni". Kirjoittaja oli olevinaan Venäjällä, jossa sotaväki ja työlläiset seisovivat vastakkain. Työlläiset kokosivat kiviä. Katselija sanoi: "huonoja kivet aseiksi". — "Aina parempia kuin adressit", vastasi venäläinen työmies, viitaten Suomen kansan alamaisiin adresseihin tsaarille. Ja hän jatkoi: "katsos miten niihin vastataan". Samassa räsähti yhteislaukaus sotaväen puolelta. Suomalainen sanoi lähtevänsä kotiin. Venäläinen sanoi: "mene vaan, mutta pitäkää edes senverran mököä, etteivät ne verikoirat pääse sieltä meidän kimppuumme". Näin oli osuvasti tulkittu suomalaisten alkeellisin velvollisuus Venäjän vallankumousta kohtaan: edes estää sotaväen lähettäminen Suomesta Venäjän vallankumouksellisia vastaan. Edelläkerrotusta näemme, kuinka vaillinaisesti tänäkin vielä v:n 1905 alussa ymmärrettiin.

Äänioikeustaistelu

Suomen köyhälistö oli jo työväenliikkeen alkuyritteistä asti vaatinut osallisuutta omistavain luokkain edustuslaitokseen. Vain porvarissäätyyn oli erällä veromaksavilla työläisillä äänioikeus, mutta se oli aivan merkityksetön, kun ääniasteikko (25—10 ääntä) antoi omistaville luokille ehdottoman vallan. Työväenpuolue olikin 1903 päättänyt boikoteerata vaaleja julistaen, ettei se pidä säätyeduskunnan säätämiä lakeja itseään velvoittavana. Tämä oli ankara moraalinen isku säätylaitokselle, joka koko maailman silmien edessä juuri silloin "edusti Suomen kansaa", ja nostattikin se omistavien luokkien raivon Työväenpuoluetta vastaan.

V:n 1904 vaaleissa oli kuitenkin eräissä paikoin — Tampereella, Turussa, Oulussa — rikottu samana vuonna pidetyn puoluekokouksen päätöstä ja annettu perustuslaillisten valita kolme sosiaalidemokraattia porvarissäätyyn. Säätykokous oli v:n 1904 lopulla laatinut "suuren anomuksen", jossa luetteli tsarismiin laittomuudet Suomen oikeuksia vastaan jaanoi niiden poistamista. Laadittuun anomukseen eivät säädyt ryhtyneet varsinaiseen valtiopäivätyöhön, valiokunnissa kyllä valmisteltiin asioita, mutta täysistunnoissa ei mitään päätetty, "ei ollut säännöllisen valtiopäivätyön edellytyksiä".

Tämä säätyjen jarrutus tsarismia vastaan — joka olisi tarvinnut rahoja Suomen kansalta — saattoi työväenpuolueen ristiriitaiseen asemaan, jota se ei kyennyt ratkaisemaan. Osa puolueen jäsenistä kannatti jarrutusta, kun taas toinen osa tahtoi, että säädyt käsittelevät ainakin äänioikeusasian. Varmaa puoluepäätöstä ei tästä ollutkaan, mutta jäi asia siihen, että perustuslaillisimmatkin sosiaalidemokraatit vaativat, että ensimmäinen asia, jonka säädyt jarrutuksen lopettuaan käsittelevät, on oleva yleisen äänioikeuden myöntäminen porvaris- ja talonpoikaissäätyihin.

Säätyjen häpeäpäivä

Huhtikuun alussa alkoi levitä huhu, että oli tekeillä kompromissi tsaarin ja Suomen herrojen kesken. Viimemainitut luopuisivat jarrutuksesta ja myöntäisivät tsarismille so-

tilasvaroja ja tsaari peruuttaisi muutamia räikeimpiä laittomuuksia. Jonkun verran lievennystä bobrikovilaiseen diktatuuriin olikin tullut uuden kenraalikuvernöörin Obolenskin aikana. Sanomalehtisensuuria oli helpotettu ja maanpakolaiset olivat saaneet palata valtiopäiville.

Huhu kiihdytti kovin työväen mieliä. Juuri oli ympäri maan pidetty valtavia äänioikeusmielenosoituksia ja oli työväki ottanut osaa perustuslaillisten mielenosoituksiin laittomia oloja vastaan. Kun sitten levisi tieto, että säädyt pitäisivät istunnon huhtik. 14 p. ennen kuin hajaantuisivat, riensi edustajia eri osista maata Helsinkiin. Aamupäivällä pidettiin voimakas mielenosoitus ja ilalla kokoonnuttiin Säätytalon ympärille. Koko alue ja lähikadut olivat työväkeä täynnä. Säätyjen parvekkeilla oli selostajia, jotka vähän väliä kävivät kansanjoukolla tiedottamassa, mitä herrat tekevät. Jännitys kohosi kohoamistaan sitä mukaa kuin äänioikeusasian käsittelystä tuli tietoja. Hyvähuodoilla tervehdittiin äänioikeuden puolesta puhuneita ja voimakkailla "alashuudoilla" kirottiin vastustajia. Tuli jo tieto, että papit ja talonpojat olivat hyväksyneet yleisen äänioikeuden; niissä oli Suomenmielinen enemmistö ja tunsivat ne lähimmin kansan painostuksen. Porvarissäädyssä olisivat perustuslailliset suomenmieliset voineet saada äänioikeuspäätöksen, mutta niidenkin määräävät piirit selittivät, että "ei ole säännöllisen valtiopäivätyön edellytyksiä". Aatelisto hylkäsi kylmästi äänioikeusasian. Mutta tsaarille myönsivät säädyt 10 milj. mk. sotilasrahoja". Kansan raivo oli suuri ja valmistauduttiin jo hyökkäämään Säätytalon sisään, jolloin herrojen olisi käynyt huonosti, mutta sen estivät eräät työväenpuolueen miehet selittämällä, että sellainen palvelisi nyt herrojen asiaa, sillä venäläinen sotaväki sekaantuisi leikkiin, joka tulisi työväelle liian kalliiksi.

Suomen omistavat luokat menettelivät tällöin harvinaisen typerästi. Ne olisivat helpolla hinnalla voineet ostaa itselleen varsin laajojen kansanjoukkojen jonkinlaisen suosion ja olisivat tällä voineet tehdä reklaamia itselleen ulkomailla. Nyt ne sensijaan antoi-

vat itseään vastaan asean, jota työväenpuolue käytti tarmokkaasti hyväkseen. Herrat olivat antaneet rahaa tsaarille, Suomen sortajalle, ja sylkäsivät Suomen kansaa silmille.

Kesän ja syksyn mielenosoitukset

Venäjällä kehittyivät vallankumoustopahumat ja seurattim näitä yhä kasvavalla mielenkiinnolla Suomessakin. Vaikka työväenlehdet saattoivatkin sensuurin takia ilmaista sympatiaansa vain hyvin laihasti, ymmärsi työväki kyllä, mistä oli kysymys. Ja miehstä mieheen kulkivat tiedot ja vallankumoushenkiset mielenilmaukset ympäri maan. Kaikkinaisia esitelmätilaisuuksia käytettiin, mikäli voitiin. Eikä se vaikeata ollutkaan, sillä santarmien käytyreitä oli harvassa ja suomalaiset viranomaiset suvaitsevaisia.

Mielenosoituksia pantiin myös toimeen ja alettiin niitä syksypuoleen pitää poliisille ilmoittamatta. Niin esim. Tampereella, jonka venäläinen poliisimestari ei uskaltanut ryhtyä toimenpiteisiin mielenosoittajia vastaan. Salaista toimintaa ilmeni yhä rohkeammin ympäri maata ja aselaiva "John Graftonin" karilleajo Vaasan saaristossa hermostutti kovin venäläisiä vallanpitäjiä. Näin valmistui mieliala loka-marraskuun tapahtumia varten.

Venäjän suurlakon vaikutukset

Taaskin on kuvaavaa Suomen "vallankumouksellisen" liikkeen heikkoudelle se, että Suomen rautatieläiset eivät Pietarissa yhtyneet yleiseen suurlakoon. Heidän keskuudessaan väitettiin kyllä, etteivät venäläiset sitä tahtoneetkaan, vaan oli rautatie Suomeen pidettävä avoinna. Päämotiivi oli ilmeisesti kuitenkin tunne, että tuo asia ei kuulu meille, suomalaisille.

Kun tästä tuli tieto Suomeen, lähettivät suuret työväen kokoukset sähkösanomia Suomen aseman henkilökunnalle Pietariin, vaati näitä täyttämään velvollisuutensa. Samalla innostuttiin ympäri Suomen pitämään mielenosoituksia. Pääasiana niissä oli protesti kansalaisvapauksien kuristamista vastaan ja äänioikeusvaatimus, joka nyt esiintyi vallankumouksellisena kansalliskokousvaatimuksena.

Kansalliskokous voi, voimasuhteiden vuoksi, Suomessa tulla kysymykseen vain siinä tapauksessa, että tsarismi Venäjällä olisi todella kukistettu. Ja sillä edellytyksellä Suomen työväki sen välitöntä toteuttamista saattoikin vaatia. Ohjelmavaatimuksena se tietenkin saattoi esiintyä edeltäpäinkin, ja tulikin se Suomen työväen yleiseksi tunnukseksi tähän aikaan. Niin vihattu oli säätylaitos, että työväki ei voinut vaatia sen kokoontumista, ei edes sitä suvainnutkaan. Suurlakko- viikon alussa kiertikin Suomessa hurjia huhuja tsarin kukistumisesta, Pietari Paavalin linnan hajottamisesta maan tasalle yms. Ja vaikka päinvastaisia tietoja levitettiin, ei niitä uskottu, tai oltiin ainakin vakuutetut siitä, että vallankumousliike yhä kehittyisi eteenpäin. Helsingissä ei työväki kyllä aluksi asettanutkaan kansalliskokousvaatimusta välittömästi. Mutta Tampereella se asetettiin. Ja annettiin myös Helsingin kansan tehtäväksi valita väliaikainen hallitus. Tämän vaatimuksen toi lähetystö Helsinkiin ja hyväksyi sen siellä työväki. Tampereella oli sen hyväksynyt perustuslaillistenkin kokous.

Vaikea problemi.

Mainitsen tämän kysymyksen jo näin aikaisin, koska se aiheutti vallankumousviikolla Helsingissä kärjistyneen tilanteen, joka olisi johtanut aseelliseen yhteentörmäykseen venäläisen sotaväen ja Helsingin työväen kesken. Ei kuitenkaan ollut kenraalikuvernöörin ohjeiden eikä Suomen omistavain luokkain etujen mukainen tällainen ratkaisu. Viimemainittujen oli tärkeätä saada oikeutensa tunnustetuksi ja säätyeduskunta kokoon. Ja kun Pietarissakin vallanpitäjät koettivat sovittelamalla voittaa aikaa, täytyi kenraalikuvernöörin Suomessa menetellä samoin.

Työväenjohtajat asetti tsarin vallan kukistumattomuus ja kenraalikuvernöörin uhkaus ryhtyä aseellisiin toimenpiteisiin peräytymisen vaikean kysymyksen eteen. Ja tätä kysymystä ne eivät kyenneet ratkaisemaan. Eikä sitä kysymystä jälestäpäinkään perinpohjaisesti selvitetty. Selviämiskeinoja harkittaessa esittivät eräät porvarispiirit: suomettarelaiset, joiden peli oli pelattu, ja osa radikaalimpaa porvaristoa sellaista ratkaisua, joka

sai nimen "laillinen kansalliskokous". Sen mukaan piti säätyjen kokoontua vain luovuttaakseen valtansa yleisellä äänioikeudella kokoonkutsutulle kansalliskokoukselle, jolla vasta olisi valta puhua Suomen kansan nimessä. Mutta tällaista ratkaisua eivät työväen edustajat hyväksyneet.

Venäläisten virkavaltiaiden puolelta uskotettiin työväen tahtovan, että tsaari omavaltaisesti, sivuuttaen säädöt, kutsuisi kokoon kansalliskokouksen. Tätä ei kuitenkaan lakon johto hyväksynyt. Perustuslailliset eivät taas hyväksyneet sellaista ratkaisua: että tsaari rikkoisi Suomen perustuslakia ja yksin määräisi, millaisella äänioikeudella Suomen kansalliskokouksen pitäisi kokoontua.

Tässä asiassa ei ristiriitaa vielä olisi aiheuttanut välitöntä aseellista sekaantumista kenraalikuvernööriin puolelta. Mutta sellainen uhkasi tulla, kun lakon johto määräsi väliaikaisen hallituksen vaalin toimitettavaksi rautatien torilla marrask. 4 p. Koska tsaarin manifesti Suomen kansalle jo oli saapunut, selitti kenraalikuvernööri hallituksen vaalin olevan suoranaisen sodanjulistuksen valtakuntaa vastaan ja uhkasi pommittaa Helsinkiä. Tä-

män vältti lakon johto sillä, että liimautti katujen kulmiin pienen selityksen, että — vaali esitettäisiin hallitsijan vahvistettavaksi! Tällaiseen häpeälliseen hätäkeinoon täytyi turvautua, kun ei ollut rohkeutta peräytyä avoimesti — tai ottaa esiintymisensä seuraus, aseellinen yhteenotto.

Eräässä santarmiraportissa, joka on äskettäin Venäjällä julkaistu, selostetaan sotaväen suhtautumista tsaristiselta kannalta. Väitetään sen olleen valmiina. Asialla on kuitenkin toinenkin puoli. Olihan tämän sotaväen, varsinkin meriväen keskuudessa tehty vallankumoustyötä, jonka tulokset näkyivät mm. niissä vaatimuksissa, jotka se esitti näinä aikoina. Lakon alkupäivinä ilmoittivatkin vallankumouksellisten sotilaiden edustajat työväelle, että sotaväki ei tulisi ampumaan työväkeä. Tämä synnytti liioiteltuakin varmuuden tunnetta työväessä ja saattoi sen uhittelemaan sotilasvaltaa enemmän kuin voimasuhteitten kannalta oli varaa.

Mutta olemme näin joutuneet tapahtumain edelle. Palatkaamme lakon alkuun.

Jatk.

Fascistien salainen toiminta

SIKÄLI kuin työtätekevä väestö jossakin maassa on herännyt itsetietoiseen luokkataisteluun, alkanut vaatia määräysvaltaa maan hallintoon ja yhteiskunnallisten olojen järjestelyyn sekä uhata kapitalistien vallan kukistamisella, on kapitalistiluokka turvautunut erikoisten luokkakaartiensa apuun. Se on alkanut luoda n.s. fascistien luokka-armeijaa, jota Suomessa nimitetään Suojeluskunnaksi. Suomessa ja Italiassa ovat kapitalistit julkisesti järjestäneet tuon luokka-armeijansa — suojeluskunnan nimellä Suomessa ja fascistijoukkojen nimellä Italiassa. Eräissä toisissa maissa ovat kapitalistit aseistaneet luokkakaartejaan luotetuimmista ja luokalleen uskollisimmista aineksista enemmän tai vähemmän salaisesti

ja käyttämättä siihen välittömästi veroilla koottuja valtion ja kuntien varoja.

Vaikka kapitalistien hallussa on koko valtiokoneisto, vakinainen sota-armeija, julkiset sekä salaiset poliisi- ja santarmijoukot, ja vaikka se niiden avulla harjoittaa julkeata pakkovaltaa työtätekevään väestöön nähden, ei se sittenkään tunne luokkaherruuttansa turvaksi. Se ei ole voinut täydellisesti luottaa vakinaiseen armeijaansa, vaikka sen upseeristo on porvaristolle uskollista, koska vakinaisen armeijan miehistön valtava enemmistö on riistonalaisen työtätekevän luokan jäseniä. Poliisi- ja santarmijoukot, vaikka nekin ovat verrattain suuret, eivät ole pystyneet rauhoittamaan kapitalistiluokan vallan-

menetyospelkoa. Ja siksi järjestää se erikoisia asestettuja luokkakaartejaan, jotka ovat tähdätyt nimenomaan riis-tonalaista palkkatyöväestöä ja työtäte-kevää talonpoikaistoa vastaan. Vain luokkakaartinsa turvissa katsoo kapita-listit voivansa pitää kurissa kapinoi-maan pyrkivät työläiset ja talonpojat ja kukistaa mahdolliset kapinayritykset.

Mutta niissäkin maissa, jossa porva-ristolla on julkiset luokkakaartinsa, ei se ole tyytynyt yksinomaan julkiseen fascistiseen toimintaan. Se ei ole jät-tänyt salaista toimintaansa vain varsinaisen salapoliisiarmeijansa huoleksi. Julkisen luokkakaartinsa ohella ja sis-ällä on se järjestänyt salaisen fascisti-toiminnan, jonka se ulottaa kaikkialle: työväestön keskuuteen tehtailta ja muil-la työpaikoilla, työtätekevään ja enim-min riistetyt talonpoikaiston keskuu-teen maaseudulla, käsityöläisten, alem-man virkamiehien ja koko horjuvan keskiluokan mielipiteitten ja toiminnan urkkimiseksi. Fascismin salaiset ja teh-täväänsä kouluutetut kätyrit häärivät jo nykyään kaikkialla.

Porvaristo ja sen sosialidemokraat-tiset apurit manaavat lehdissään työ-läisten salaista toimintaa — pitävät suurta ääntä kommunistien salaisesta "soluttamisesta" ja varoittavat työläi-siä visusti pysymään erossa kaikesta salaisesta toiminnasta. Suuriäänisesti he selittävät kuinka demokraatti-sissa länsimaissa, jommoisia heidän vakuuttelujensa mukaan ovat kaikki kapitalistivaltiot — Suomi luonnollises-ti ennen kaikkea mukaan luettuna — ei tarvita minkäänlaista salaista toimin-taa, koska on yleinen ja yhtäläinen ää-nioikeus, kaikki ovat tasa-arvoisia lain edessä, lait laaditaan "kansanvaltaisessa" parlamentissa, oikeuden käyttö on julkinen, on kokoontumis-, puhe- ja painovapaus jne. Mutta samaan aikaan kehittää porvaristo laajaa salaista fas-cistista järjestöään, ulottaen sen imu-haarat kaikkia mahdollisia teitä myö-

ten riistonsa alaisen työtätekevään vä-estön keskuuteen.

Kussakin tehtaasa ja työpaikassa on työnantajan käytettävissä salaiset fas-cistiset asiamiehensä, jotka antavat ur-kintatietonsa ja toimintarapaorttinsa isännällensä ja asianomaiselle fascisti-järjestön elimelle. Ne harjoittavat saa-miensa ohjeitten mukaisesti agitatsio-nia porvarien hyväksi, urkkivat tie-toonsa työläisten mielipiteet ja pyrki-vät johtamaan fascistielimen antamien ohjeitten mukaiseen toimintaan. Varsi-naista agitatsionia suorittavat fascisti-agentit esiintyvät sosialidemokraatteina — joskus "polueettomina". Urkin-taa harjoittamaan asetetut kätyrit te-keytyvät myöskin kommunisteiksi saa-dakseen tietoonsa onko työpaikalla kommunistista toimintaa ja mitä se on, antaakseen ilmi siihen osalliset ja siten estääkseen kaiken työläisten järjeste-tyn yhteistoiminnan isäntiä vastaan. Tuollaiset fascistiaagentit ovat rehellisil-le työläisille vaarallisia olioita. Vaikka ne eivät nauti varsinaista palkkaa niin ne kuitenkin tietävät saavansa isännil-tään sitä enemmän välillisiä etuja, mitä tarpeellisimmiksi ja tarmokkaimmiksi he toiminnassaan voivat osoittautua. Ja jos eivät löydä ilmiantoaiheita niin osaavat tekaista tarpeellisia syytöksiä, joitten uhrin valitsevat työläisten kes-kuudesta.

Porvari-intelligenssin ja sanomaleh-timiesten kesken on fascismi järjestä-nyt erikoisia ryhmiä suorittamaan kom-munistivastaista agitatsionia suullises-ti ja kirjoittamaan kommunistivastaisia hälyyttäviä kirjoituksia. Myöskin papit on asetettu harjoittamaan samaa agi-tatsionia etupäässä naisten ja yhteis-kunnallisista oloista välinpitämättömän väestön keskuudessa. Fascismi käyt-tää hyväkseen kaikki keinot pelotel-lakseen kommunismilla, sadakseen yleisen mielipiteen nostatetuksi kommu-nismia vastaan, koska Komintern ja kommunistiset puolueet ovat ainoa va-kava uhka pääoman herruutta vastaan.

Porvaristo tietää, että ainoastaan Komintern — siihen kuuluvat puolueet kussakin maassa pystyvät järjestämään työtätekevän väestön taisteluun kapitalistista riistoa vastaan ja siten kukistamaan työnriistäjän herruuden.

Sosialidemokraattiset puolueet sen sijaan ovat fascismin ei ainoastaan vaarattomia, mutta hyvänä apuna taistelussa kommunismia ja vallankumouksellista työväestöä vastaan. Niinpä fascistien "Taisteluliiton III Internationaalea vastaan" Genevessä pitämässä kansainvälisessä konferenssissa Saksan fascistien edustaja lausui, että "Kommunistivastainen taistelu oli Saksassa toteutettu sosialistien avulla, koska eroitus sosialistien ja kommunistien välillä maassamme on riittävän syvä ja taistelua viimeainittuja vastaan voidaan käydä kansallisella pohjalla. On todettava että sosialistit Saksassa ovat suorittaneet onnellista kehitystyötä, ensiksikin he ymmärtävät bolshevistisen vaaran kansalliselta näkökannalta, ja toiseksi sen tosiasian, että bolshevikit ovat heidän vaarallisimpia kilpailijoitansa".*) Eikä ole mitään syytä epäillä etteivät monen muun maan, mm. Suomen fascistit täydellisesti yhtyisi Saksan fascistiedustajan lausuntoon.

Kaikkialla — eikä suinkaan vähemmän Suomessa — ovat johtavat sosialidemokraatit tehneet fascisteille arvokasta apupalvelusta. Sosialidemokraattisten puolueitten johtajat ovat myyneet itsensä kapitalismille, jota fascismin suojelee, he ovat sitoneet politiikkansa ja kohtalonsa niin tiukasti kapitalismin kahleisiin, että fascismin voi teettää heillä mitä haluaa. Esimerkkejä ja todisteita siitä voisi luetella kaikkien maitten sosialidemokraattisista puolueista. Alkaen itsestään Mussoliniinista, joka myöskin on ollut sosialidemokraatti, ja samoten läpi kaikki maat —

me löydämme sosialidemokraattisten puolueitten johdossa Noskeja, Scheidemanneja, MacDonaldeja, Millerandeja, Vanderveldeja, Brantingeja, Tannereita ja Ryömiä, jotka ovat kapitalistien tukalimpina aikoina istuneet ministerituoleilla pelastamassa porvarien riistojärjestelmää taikka muulla tavoin olleet avustamassa fascistien taistelua kommunismia ja riiston raivostuttamaa työväestöä vastaan.

Olisi väärin kuvitella, että sosialidemokratia vahingoittaa fascismin julkiesti sitä vastaan harjoittamallaan agitatsioonilla. Päinvastoin tekee sosialidemokratia fascismin parhaita palveluksia juuri fascismin vastaan näennäisesti ylläpitämällään "taistelulla". Tuolla menettelyllään sosialidemokratian johto parhaiten pettää työläisiä — pitää työväestössä yllä sellaista harhaluuloa, että sosialidemokraattinen puolue muka tosissaan taistelee fascismin ja kapitalismin vastaan. Siten pitää sosialidemokratia talutusnuorassaan vielä huomattavia työläisjoukkoja, saaneen kierällä tavalla tukemaan johtajien katalaa politiikkaa, joka loppujen lopuksi on tähdätty orjuutettua työtätekevää väestöä vastaan ja parhaiten tukee herravallan pystyessä pysymistä.

Taistellen kommunismia ja vallankumouksellista työväenliikettä vastaan, esiintyy sosialidemokratia fascismin aseenkantajana. Ja samalla se tarjoaa tietoisille fascismin käytyreille oivallisen tilaisuuden harjoittaa sosialidemokratian nimessä kiihoitusta kommunismia ja kaikkea vallankumouksellista työväenliikettä vastaan. Siksi saattavat fascismin tietoiset agentit myöskin tehtailla ja työmailla sekä ammatillisissa järjestöissä esiintyä sosialidemokraatteina ja saavuttaa vähemmän harkintakykyisen ja sosialidemokraattisten johtajain auktoriteettiuskon vallassa olevain työläisten tukea ja myötätuntoa, sitä paremmin mitä ovelammin osaavat uskotella olevansa oikeita työläisten etujen valvojia. Ja taitavien fascistien

*) Asiakirjat tuosta konferenssista on satumatulta joutunut fascistileirin ulkopuolelle.

johtajiensa opastamina ne osaavat. Sellainen työläisten pettäminen ei olisi mahdollista elleivät sosialidemokraatit taistelisi kommunismia vastaan ja siten asettuisi luokkataistelussa porvarien puoleiselle rintamalle. Ja jos sosialidemokraatit todella taistelisivat köyhälistön puolesta kapitalismia vastaan niin eivät he samaan aikaan voisi taistella kommunismia vastaan, koska kommunistit aina ja kaikkialla ovat vannoutuneita herravallan kukistajia, minkä seikan myöskin porvarit ja fascistit niin vakuuttavasti ovat todistaneet.

Vaikka porvarit yleensä välttävät oikean todistuksen antamista sosialidemokratian sille suorittamista apupalveluksista — paitsi sellaisissa suljetuissa tilaisuuksissa, joista se ei luule tietojen tippuvan oman leirinsä ulkopuolelle, ei se aina voi iloansa hillitä. Niinpä Suomenkin porvarit ovat aivan viime päivinä hellästi silitelleet sosialidemokratian johtavan koplan päitä niiden syksyllä pidettävälle puoluekokouksellensa laatiman sotilasohjelman johdosta, koska ohjelmassa selvästi asetutaan fascismiin kannalle "maan puolustukseen" nähden ja osoitetaan kuinka Suomen (kapitalistisen Suomen) ainoa vihollinen on työläisten ja talonpoikain Neuvostovaltain Liitto, jota vastaan on kaikin voimin varustauduttava.

Auktoriteetti-usko sosialidemokraattisiin johtajiin istuu vielä ihmeellisen lujassa työläisten aivoissa. Johtajat ovat taitavasti osanneet sitä kasvat-
taa, sillä koko heidän taktiikkansa on asetettu palvelemaan tuota pyrkimystä. He eivät uskalla ottaa ainoatakaan askelta, jonka epäilevät vähentävän auktoriteettiansa työläisten silmissä. Toisaalta he koettavat kaikin tavoin painaa alas työläisissä esiintyvät itsenäisen alotteen ilmiöt, koska itsenäinen esiintyminen nostattaisi työläisten oman voiman ja kyvyn tuntoa ja siten vähentäisi johtajain auktoriteetin ar-

voa ja merkitystä. Ja niin on laajat työläisjoukot yhä saatu ajattelemaan johtajain aivoilla — oikeammin kykenemättömiksi ja haluttomiksi mitään itsenäisesti harkitsemaan — tyytyväisesti pureskelemaan niitä fraaseja ja jesuiittamaisia vakuutteluja, joita johtajat esittelevät.

Vain tältä pohjalta lähtien on ymmärrettävissä miksi Suomen sosialidemokraattien johtava kopla on katsonut mahdolliseksi laatia tulevalle puoluekokoukselleen fascistisen sotilasohjelmaehdotuksen. Ja vain johtajain auktoriteetti-uskon vahvuus voi aiheuttaa, että sosialidemokraattisten harhaluulojen ja johtaja-aukto-riteetti-uskon vallassa vaeltavat työläiset saattavat tuollaisenkin fascistiohjelman omaksua. Jos sellainenkin on mahdollista, niin ovat sosialidemokratian johtajat esittäneet fascisteille kenraalinäytteen siitä kuinka mahtavia palveluksia he pystyvät kapitalismille suorittamaan. Sillä onhan tuollainen palvelus fascismille mitä suuriarvoisin, koska se tähdäyty fascismiin ja koko porvarillisen maailman päävihollista ja orjuutetun työväestön väestön vähä-
vinta tukea — työläisten ja talonpoikain Neuvostoliittoa vastaan. Se on tällä hetkellä sitäkin tärkeämpi kun niin monien maitten työläiset ovat lähettäneet lähetystöjensä ottamaan oikeita tietoja Neuvostovallan oloista ja siten särkeneet fascistien ja sosialidemokraattisten johtajain yhteisvoimin Neuvostoliiton ympärille kutoman valheverkon. Se on ajoissa suunniteltu vastaisku sille vaikutukselle, janka Suomen työläisten Neuvostovaltaan suunnitteleman lähetystön tutkimustensa tuloksista aikoinaan antama raportti tulisi vaikuttamaan Suomen työväestöön. Ja se antaisi fascisteille sopivan lähtökohdan suojeluskunta- ja kommunistien urkintakihoituksen laajentamiselle sosialidemokratian nimes-
sä ja sosialidemokraattisesti ajattele-
van työväestön väestön kannatuk-

Mitä jokaisen ammattiliiton jäsenen tulee tietää

Liittojen tarkoitus ja tehtävät

SSSR:n ammatilliset liitot muodostavat yhtenäisen järjestön, joka on kehitty-nyt proletaarisen valtion vapaissa olo-suhteissa. Tämä on luonnollisesti perusteel-lisesti muuttanut SSSR:n ammatillisten liitto-jen asemaa ja tehtäviä. Samaan aikaan kuin kapitalistisissa maissa ammatillisiin jär-jestöihin liittyneellä työväestöllä on vastas-saan porvaristo, joka hallitsee aineellisia rik-kauksia ja valtiokoneiston voimavälineitä, ovat ammattiliitot meillä Neuvostovallan suuremman luovan taloudellisen työn osanottajia.

Taistellessaan työnantajia vastaan, joita Neuvostovallassa on uuden talouspolitiikan aikana kehittyneet, on meidän ammattiliitoil-lamme etuoikeutettu asema, koska työte-kevään käsissä on poliittinen diktatuuri sekä taloudellinen herruus.

Kansainvälisen proletariaatin avustaminen

Ammattiliittomme ovat asettaneet tehtä-väkseen luokkataistelun kehittämisen koko maailman mittakaavassa ja kommunistisen järjestelmän toteuttamisen, käyttäen proleta-riaatin diktatuuria väliasteena.

Ammattiliitoillamme on Yleisvenäläisen Am-mattiliittojen Keskusneuvoston kautta yhtey-s Punaisen Ammatillisen Internationaalin (Profinternin) ja sitä tietä koko maailman proletariaatin kanssa. Samalla on SSSR:n ammattiliitoilla välitön yhteys vastaavien tuotantoalojen ulkomaalaisten ammattiliitto-jen kanssa, ottamalla osaa kansainvälisiin ammattiliittojen edustajakokouksiin, konfe-rensseihin ja neuvotteluihin sekä kansainvä-lisiin yhtymiin ja edustaen niissä luokkatais-telun sekä sosiaalisen vallankumouksen peri-aatteita.

Kommunismien koulu

Ammattiliittomme, asettaen lopulliseksi päämääräkseen työväenluokan täydellisen vapauttamisen taloudellisesta riiston ikeestä sekä henkisestä orjuutuksesta, suuntaavat koko toimintansa täsmälliseen sopusointuun työväenluokan yleisten etujen kanssa, anta-matta yksityisten henkilö- ja ryhmäharras-tusten päästä etualalle.

Liittomme pyrkivät kasvattamaan jäseniän-sä socialistisessa hengessä, kehittämään jä-sentensä luokkatietoisuutta ja yhteistunnet-ta.

Mikä on ammattiliitto

Ammattiliitto on kunkin tuotantoalan palkkatyöläisten pysyväinen yhdistäjä hei-dän pyrkiessään parantamaan taloudellista asemaansa ja ohjaamaan koko toimintansa proletariaatin poliittisen puolueen johdon alaisena suuren päämäärän saavuttamiseen — työväenluokan täydelliseen vapauttami-seen ja luokattoman kommunistisen yhteis-kunnan muodostamiseen proletariaatin dikta-tuurin avulla.

Tätä tehtäväänsä liitot toteuttavat:

1) Kaikin tavoin suojellen kunkin tuotan-toalan työläisten ja palveluskuntalaisten ta-loudellisia ja oikeudellisia etuja. Yksityisen teollisuuden ja kaupan kasvaessa nepin kau-della, tekevät yksityisten tuotanto- ja liike-laitosten omistajat yrityksiä työläisten riistä-miseksi, vähentämällä heidän taloudellisia ja oikeudellisia etujaan. Eikä ole mahdotonta etteivät valtion teollisuuslaitoksetkin määrä-tyissä tapauksissa rikkoisi työläisten oikeuk-sia. Yhdenmukaisesti valtiiovallan elimen — Työasiain Kansankomisariaatin kanssa suo-

sella. Se on yksi parhaimpia näytteitä siitä kuinka läheistä — yhteisestä pääkortteerista ohjattua — on sociali-demokraattien ja fascistien julkinen ja salainen toiminta, joka aina ja kaik-

kialla johtaa lopullisesti samoihin tu-loksiin, vaikka näennäinen ristiriita säilyy entisellään.

K. M. Evä.

jelevat ammattiliitot työläisten oikeuksia Työlakien kokoelman perusteella.

2) Parantakseen jäsentensä aineellista tilaa, ammattiliitot valmistavat ja käytäntöön saattavat sellaiset työolosuhteet, jotka takaavat elinmahdollisuuden, normaalin työajan, työn suojeluksen, sekä erilaisia varoja muodostaen avustavat työläisten oikean varustamisen aikaan saamista.

3) Saattavat jäsentensä keskuudessa käytäntöön lujan työkurin, kohottaen työn tuottoisuutta, kasvattaen järjestämistottumusta ja valmistuen työläisten keskuudesta hallinnollisia ja taloudellisia ohjaajia. Ja tämä on erittäin tärkeä tehtävä työväen vallan maassa, jossa koko valta ja johto kuuluu työtätekeville, joitten käsissä on sekä taloudellinen että hallinnollinen isännöys. Työn tuottavuuden kohottaminen, työkuri j.n.e. enentää tuotteiden määrää ja parantaa työtätekevään taloudellista asemaa.

4) Ammattiliitot kohottavat jäsentensä sekä yleistä että ammattillista ja poliittista tietoisuutta, järjestävät ammatti-tekniillistä opetusta omalla alallaan, yhteistoimin puolueen ja Neuvostovallan elimien kanssa. Näitä toimenpiteitä toteuttavat ammattiliitot yhteistoiminnassa Kansanvalistuskomisariaatin ja sen paikallisten elimien kanssa, järjestäen lukutaidottomuuden poistamiskouluja, kursseja, klubeja, teknikumeja, työläisten iltakouluja j.n.e.

5) Edustajainsa kautta ottavat liitot osaa käytännölliseen työhön neuvostoelimien toiminnan eri aloilla, etupäässä kansantalouden alalla.

6) Kunkin tuotantoalan valtion laitosten taloudellisen toiminnan ohjaamisessa ovat ammattiliitot mukana, valaisten taloudellisen rakennustyön kysymyksiä ja samanaikaisesti ottaen osaa käytännölliseen työhön. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että esim. tehdas-työpaikkakomiteat voisivat ja että niiden tulisi sekaantua laitoksen taloudellis-hallinnolliseen toimintaan, koska sellainen voisi rikkoa työn ja tuotantosuunnitelmien normaalista suoritusta.

7) Liitot ottavat osaa tuotannon säännötelyyn erinäisissä yrityksissä, ollen valtioval-

lan elimien apuna työn kulun säännöstelemisessä niissä, ja

8) järjestävät työläisnuorison luokkakasvatusta. Sillä nuoriso on kaiken tulevaisen yhteiskunnallisen elämän sekä koulutettujen työvoimien lähde, josta vastainen toiminta tulee pulppuamaan. Tätä nuorisoa tulee ammattiliittojen kasvattaa järkähtymättömässä luokkahengessä, opettaen sitä kykeneväksi suorittamaan suuren tehtävänsä.

Yhdessä Venäjän Leniniläisen Kommunistisen Nuorisoliiton kanssa suorittavat ammattiliitot tämän tehtävän.

Liittojen kokoonpano

Ammattiliittomme ovat kokoonpannut tuotannollisen periaatteen mukaisesti: kussakin tuotantolaitoksessa on vain yksi liitto.

Liittoon voivat kuulua kaikki työläiset ja palveluskuntalaiset, jotka alistuvat liiton sääntöjen alaiseksi ja työskentelevät samalla tuotantoalalla, joko sen perustaikka apulaislaitoksissa ja yrityksissä, riippumatta heidän virastaan ja tehtävistään. Liittoon otetaan myöskin ammatti-tekniillisten koulujen oppilaat. Liittoon yhtyminen on vapaaehtoinen. Yhtyminen liittoon voi tapahtua joko kollektiivisesti, s.o. kokouksen päätöksellä, taikka yksilöllisesti. Kuitenkaan ei kollektiivisessa yhtymisessä saa pakoittaa yksityisiä henkilöitä liittoon yhtymään.

Liitot ovat vain palkkatyötä tekeviä varten

Ammattiliitot ovat puhtaasti luokkaelimiä, eivätkä voi ottaa riveihinsä muita kuin palkkatyön tekijöitä. Ammattiliittojen säännöt kieltävät jäseneksi pääsyn yksityisiltä omaisuuden, osuuksien ja konsessionien omistajilta, vuokraajilta ja yhtiöitten jäseniltä, jotka ovat osallisia likeyritysten voiton jakoon, sekä yksityisten yritysten hallinnollis-tekniillisiltä henkilöiltä, joilla on oikeus ottaa ja eroittaa työläisiä ja palveluskuntalaisia. On erikoisesti huomattava, että jäseneksi pääsy kielletään yksityisten yritysten hallinnollis-tekniillisiltä henkilöiltä. Miksi vain yksityisten yritysten? Siksi, että yksityisen yrityksen tirehtööri on samalla yksityisen kapitalistin välitön edustaja, joka huolehtii isäntän-

sä lisävoitosta, kun sen sijaan valtion työlaitoksen tärehtööri on vain palkkalainen, joka suorittaa yhtä yleisesti välttämätöntä tehtävää meidän talouselämässämme tarkoituksella kohottaa maan yleistä hyvinvointia.

Paitsi edellä esitettyä, sisältävät liiton säännöt kokonaisen joukon määritelmiä, jotka koskevat liiton kokoonpanoa. Pääasiallisimmat niistä ovat:

Ensiksi: kaikki liiton jäsenet, jotka ovat komennetut edustajina joihinkin puolue-, neuvosto-, taloudellisiin tai muihin järjestöihin suorittamaan vakinaista työtä, säilyttävät koko ajan jäsenyytensä siinä liitossa, johon aikaisemmin kuuluivat.

Toiseksi: Punaiseen Armeijaan mobilisoidut pysyvät edelleen koko mobilisomisajan sen liiton jäsenenä, johon kuuluivat, ja nauttivat kaikki jäsenyydestä seuraavat edut, mutta heidän ei tarvitse mobilisomisajalta maksaa jäsenmaksuja.

Kolmanneksi: väliaikaisesti työkykynsä menettäneet, henkilökunnan vähentämisen takia työpaikkansa menettäneet taikka jos se liikeyritys tai työpaikka, jossa ovat työskennelleet on joko kokonaan tai osittain lopetettu, liittoon kuuluneet jäävät edelleen sen jäsenyyteen ja vapautetaan koko työttömäksi ajaksi jäsenmaksujen suoritukselta, ollen velvollisia aikanaan rekisteröimään itsensä sekä liitossa että muissa asianomaisissa elimissä (Työpörrissä, Vakuutus-kassassa j.n.e.) ja

Neljänneksi: Työntekijän siirtyminen liitosta toiseen voi tapahtua siinä tapauksessa, että hän siirtyy yhdeltä tuotantoalalta toiselle, taikka jos se työlaitos tai liikeyritys, jossa hän työskentelee, kokonaisuudessaan siirtyy toiseen liittoon. Kummassakin tapauksessa liiton jäsen säilyttää jäsenenäoloaikansa ja vapautuu suorittamasta sisäänkirjoitusmaksua uuteen liittoon yhtymisestä. Yksityisesti siirtyessään on liiton jäsen velvollinen toiseen liittoon siirtymisestään tekemään ilmoituksen sille liitolle, johon kuului ennen siirtymistään toiselle tuotantoalalle kuuluvaan laitokseen.

Liiton jäsenen oikeudet

Kaikki liiton jäsenet nauttivat poikkeuksetta koko ajan liiton suojelusta ja tukea kaikissa elämän tilanteissa, milloin heitä uhkaa aineellinen tai oikeudellinen vaara.

Jokainen liiton jäsen on tasa-arvoisesti oikeutettu toisten liiton jäsenten kanssa valitsemaan tai tulemaan valituksi kaikkiin vastuunalaisiin johtajan tehtäviin niin liitossa kuin myöskin muissa elimissä liiton valtuutettuna, jos liiton edustus siellä on katsottu asianmukaiseksi.

Liiton jäsenen velvollisuudet

Ammattiliitoissamme ei ole oikeuksia ilman velvollisuuksia. Ja velvollisuudet kuuluvat jokaiselle jäsenelle. Niiden täyttäminen on välttämätöntä sekä liiton tarkoituksen saavuttamiseksi ja liittojärjestön lujittamiseksi kuin myöskin kaikkien liiton tehtävien toteuttamiseksi.

Jokainen liiton jäsen on velvollinen: 1) säännöllisesti maksamaan kuukautiset jäsenmaksunsa, 2) kaikilla mahdollisilla ja laillisilla keinoilla elävässä elämässä toteuttamaan liiton elimien määräykset ja päätökset, 3) alistumaan kaikkiin liiton proletaarisen kurin vaatimuksiin, 4) toteuttamaan kaikki kollektiivisen sopimuksen kohdat ja sisäisen järjestyksen ohjeet, 5) kaikissa riitaisuuksissa, jotka johtuvat työnantajain ja palkkatyöläisten välisistä suhteista taikka muista syistä, jotka koskevat työntekijäin elämää, olosuhteita ja oikeuksia, tulee liiton jäsenen kääntyä paikallisen ammatillisen jatsheikan puoleen, 6) täyttämään säännöllisesti ja täsmällisesti liiton antamat ohjeet ja velvollisuudet.

Jokaisen, ja varsinkin työväen järjestöjen toimintakyvyn perusehtona on toverillinen työkuuri. Sen laiminlyömisestä ja rikkomisesta liiton säännöt määräävät rangaistuksen.

Liitosta eroittaminen

Korkeimpana rangaistuksena liittokurin rikkomisesta on liitosta eroittaminen, jonka tarkoituksena on pitää liitto puhtaana hyödyttömistä ja vahingollisista aineksista. Tä-

män rangaistuksen alaisiksi joutuvat kaikki liiton jäsenet, jotka rikkovat liiton sääntöjä, eivät täytä kokousten taikka muitten liiton elimien päätöksiä taikka ehkäisevät liiton päätösten toteuttamista.

Automaattisesti joutuvat liitosta eroamaan

1) ne, jotka siirtyvät toisen tuotantoalan laitoksen työhön, 2) ne, jotka kokonaan menettävät työkykynsä ja siirtyvät sosiaalisen huollon taikka jonkun muun ylläpidon alaiseksi, ja 3) ne, jotka kolme kuukautta lyövät laimin jäsenmaksujensa suorituksen ilman välttämätöntä syytä.

Viime mainitussa tapauksessa liitto voi ottaa jäsenen takaisin jäsenyyteen, jos suorittaa rästiin jättämänsä jäsenmaksut ja sisäänkirjoitusmaksun. Sillä tavalla uudelleen jäsenyyteen otetun jäsenyyksensä liitossa laetaan vain siitä hetkestä alkaen, jolloin hän uudelleen otettiin liiton jäsenyyteen.

Liitosta eroon joutuneilla ei ole oikeutta saada takaisin suorittamiaan jäsenmaksuja taikka muita liitolle kannettuja maksuja.

Kuinka ammattiliitto muodostuu

Ammattiliiton korkeimpana elimenä on Yleisvenäläinen edustajakokous, joka kokoontuu vuoden tai kahden kuluttua. Edustajakokous muodostuu piirien, läänien taikka alueitten edustajakokousten tai konferenssien valitsemista edustajista, jotka on valittu aikaisemmin annettujen ohjeitten mukaisesti.

Edustajakokouksen tehtäviin kuuluu: 1) kuulla Keskuskomitean toimintaselostus ja määrittellä vastaisen toiminnan luonne ja suuntaviivat, 2) päättää liiton järjestöraKENPERIAATTEISTA ja niiden muuttamisesta, 3) vahvistaa tai muuttaa sääntöjä, 4) harkita ja päättää erinäisistä liiton toimintakysymyksistä (valistustyöstä, työn suojeluksesta, palkkatariffeista j.n.e.) 5) kuulla ja harkita vastaavien hallinnollisten ja taloudellisten elimien selostukset. 6) edustajakokous päättää liiton yleisestä periaatteellisesta suunnasta kansainvälisiin suhteisiin ja valitsee edustajansa kansainvälisiin edustajakokouksiin, 7) valitsee Keskuskomitean ja Revisionikomisssin.

Tarkoituksella saada kiinteämpi yhteys Keskuskomitean ja alempien järjestöjen kesken järjestetään edustajakokousten väliajoilla Yleisvenäläisiä konferensseja, joilla on oikeus tehdä päätöksiä kaikissa liiton elämää koskeissa kysymyksissä, jotka päätökset astuvat voimaan sen jälkeen kuin Keskuskomitea on ne vahvistanut.

Käytännöllisen työn ylin ohjaus edustajakokousten päätösten perusteella kuuluu Keskuskomitealle, joka edustajakokousten väliajoilla on korkeimpana elimenä.

Toiminnassaan on Keskuskomitea (tämä on luonteenomaista liittomme kaikille elimille) alistettu (vastuuvelvollinen) kahdelle taholle: toisaalta liiton Yleiselle edustajakokoukselle ja toisaalta liittojen väliselle elimelle — Ammattiliittojen Yleisvenäläiselle Keskusneuvostolle.

Keskuskomitea jakaantuu osastoihin, jotka suorittavat kunkin määrätyn alan ohjaamisesta liiton toiminnassa.

Alempina eliminä ovat: aluebyroo tai aluekomitea, lääninkomitea, piiri- ja alipiirikomitea, jotka ovat valitut vastaavissa edustajakokouksissa. Byroon nimittää Keskuskomitea. Näiden elimien tehtäviin kuuluu työn ohjaaminen ja suoritus omalla alueellaan liiton Yleisen edustajakokouksen, Keskuskomitean ja paikallisten edustajakokousten päätösten mukaisesti.

Tehdas-työpaikkakomiteat — liiton perusjärjestöt

Alimpana järjestönä ja liiton perusjatsheikkana on tehdas-työpaikka- taikka paikalliskomitea, joka yhdistää kaikki kunkin laitoksen tai yrityksen työläiset ja palveluskuntalaiset. Komitea valitaan kunkin yrityksen taikka laitoksen työläisten ja palveluskuntalaisten yleisessä kokouksessa tai edustajain kokouksessa, aikaisemmin määrätyn vaaliperusteen mukaan. Valintaan ottavat osaa kaikki työläiset ja palveluskuntalaiset, riippumatta siitä ovatko liiton jäseniä tai ei. Mutta valituksi voivat tulla ainoastaan liiton jäsenet.

Tehdas-työpaikka-paikalliskomitean tehtävät ovat: 1) työläisten olojen ja työehtojen parantaminen, 2) pitää huolta siitä, että lai-

toksen hallinto täyttää kaikki kollektiivisen työsopimuksen kohdat, järjestäen yhdenmu-
kaisuuden pohjalla hinnoitus-konfliktikomis-
sin, 3) lujittaa jäsentensä keskuudessa työ-
ja ammattikuria sekä juurruttaa jäseniin
luokkatietoisuutta, harjoittamalla yhteistoi-
min Neuvostovallan asianomaisten elimien
kanssa voimakasta valistustyötä, 4) pitää
huolta siitä, että kaikki jäsenet säännöllisesti
suorittavat jäsenmaksunsa, asettaen erikoiset
jäsenmaksujen kokoojat, 5) ottaa osaa kaik-
kien riitaisuuksien ratkaisemiseen, jotka työ-
läisten ja hallinnon välillä aiheutuvat kolle-
ktiivisen työsopimuksen, hyvän sisäisen järjes-
tyksen, ammattikurin j.n.e. rikkomisesta, 6)
ottaa osaa hallinnon harkitessa kaikkia tär-
keimpiä laitoksen tuotannon kysymyksiä,
7) järjestää yleisiin ja delegaattien kokouksiin
hallinnollisten elimien selostuksia, 8) ottaa
osaa työläisten ja palveluskuntalaisten otta-
miseen ja eroittamiseen kollektiivisen työsopi-
muksen määräysten perusteella, 9) tutkia
kaikki työläisten ilmoitukset sekä valitukset
j.n.e.

Delegaattilaitos

Delegaattilaitos tarkoittaa laajojen työläis-
joukkojen vetämistä liittoon ja taloudelliseen
rakennustyöhön, valmistaa ammatillisen työn
tekijäin uusia ryhmiä, juurruttaa ja lujittaa
jäsenten keskuudessa kurin ja vallankumouk-
sellisten luokkataistelujärjestöjen tuntemusta.

Delegaattien kokoukset:

1) kuuntelevat tehdas-työpaikkakomiteain ja

niiden komissien toimintaselostukset sekä
antavat vastaavia ohjeita, 2) kuunfelevat re-
vissionikomissin kertomuksen komitean raha-
varojen käytöstä sekä sen toiminnasta yleensä,
3) harkitsevat taloudellisten elimien kanssa
solmittavan kollektiivisen työsopimuseh-
dotuksen, 4) päättävät kysymykset jäsenten
liittoon ottamisesta ja eroittamisesta, 5) va-
litsevat jäsenet tehdas-työpaikkakomiteaan
ja komisseihin, 6) esittävät ehdokkaat talou-
dellisiin ja neuvostollisiin tehtäviin.

Varat, kirjanpito ja tarkastus

Liiton varat muodostuvat sisäänkirjoitus-
maksuista, kuukausittaisista jäsenmaksuista
ja muista tuloista. Koko varojen käyttö ta-
pahtuu tarkkojen arvioitten osoittamassa jär-
jestyksessä, liiton korkeimpien elimien vah-
vistaman tulo- ja menoarvion mukaisesti.
Kaikkien liiton järjestöjen toimitsijat tehdas-
komiteasta Keskuskomiteaan asti ovat tilivel-
vollisia sekä valitsijainsa edustajakokouksil-
le, konferensseille ja muille kokouksille että
myöskin liiton korkeimmille elimille.

Liiton elinten työn tarkastuksen suoritta-
vat revisionikomissit taikka liiton korkeim-
mat elimet. Tarkastuksen tuloksista on teh-
tävä selostus vastaaville järjestöille. Tar-
kastuksen alaisiksi kuuluvat ei ainoastaan ra-
havarojen käyttöä koskevat asiat, mutta koko
liittotoiminta. Tämä lisää huolellisuutta
ja jouduttaa kaikkien ammatillisten liittymien
toiminnan edistystä.

M. S t a m b l e r.

Dawes-suunnitelma

on nykyisen kapitalismin mielenkiintoisim-
pia problemeja. Siitä on paljon kirjoitettu
ja paljon puhuttu. Siksi lienee paikallaan
tässä lyhykäisestisesti esittää, millaisessa tilan-
teessa Dawes-plaani on syntynyt ja mikä
on sen pääsisältö.

Versaillesin rauhansopimuksen mukaan
oli Saksa pakotettu tunnustamaan olleensa
maailmansodan aiheuttaja, "syyllinen", ja
luovuttamaan voittajille (Englannille, Rans-
kalle, Belgialle, Italialle):

a) kaikki siirtomaansa, joista suurimman
osan anasti Englanti;

b) suuret metallurgiset ja kivihiiliteollisuus-
den keskukset Elsas-Lothringin ja Schles-
sian, edellisen Ranskalle, jälkimmäisen Puo-
lalle;

c) n.s. Puolan korridorin, joka jakaa
Preussin kahteen toisistaan erilliseen osaan:

d) Saksalle säilytettiin kaikki kustannuk-
set sodan voittajamaille aiheuttamien hävi-

tysten jälleenrakentamisesta. Näitä sotakorvauksia on nimitetty reparatsioonimaksuiksi.

Reparatsioonikomitean ja asiantuntijakomiteain (eksperttikomiteain) monien istuntojen jälkeen määriteltiin v. 1921 reparatsioonimaksujen loppusummaksi 132 miljardia kultamarkkaa (yli 60 miljardia ruplaa). Tämä summa on 44 % nykyisen Saksan kansallisuusomaisuudesta. Näin tavattoman suurta summaa ei tietysti mikään Saksan hallitus kykene voittajamaille maksamaan.

Määriteltiin, että Saksan on vuosittain maksettava 3,100 miljoonaa kultamarkkaa. Kun Saksa ei kyennyt tällaista summaa maksamaan valtasivat ranskalaiset sotajoukot Ruhrin, Saksan kivihiili- ja metallurgisen teollisuuden keskuksen.

Ruhrin valtaus rappeutti Saksan teollisuuden ja teki Saksan yhä maksukyvyttömämmäksi. Se vahvisti Ranskan asemaa, sillä jos Ruhr olisi jäänyt Ranskalle, olisi Ranskasta saattanut kehittyä Englannille vaarallinen kilpailija. Toisaalta Ruhrin valtaus lisäsi Ranskan pikkuporvariston verotaakkaa ja horjutti Ranskan rahataloutta niin, että Ranskan pulasta pelastuakseen täytyi turvautua Englannin ja Amerikan apuun. Nämä asettivat ehdoksi Ruhrin tyhjentämisen.

Lopulta Ruhrin alue tyhjenettiin ranskalaisista joukoista, ja liittolaisten eteen nousi kysymys, millä keinoin voisivat saada Saksan pakotetuksi suorittamaan reparatsioonimaksut. Kysymystä muokkaamaan muodostettiin ameikkalaisen pankkiirin, kenraali Dawesin puheenjohtolla Amerikan, Englannin, Ranskan ja Italian pankkiireista komitea, jonka työn tulokset liittolaisvallat sitten hyväksyivät.

Dawes-plaanin mukaan on Saksan maksettava reparatsioonimaksuja seuraavasti:

V. 1925—26	1,000 miljoonaa kultamarkkaa
" 1926—27	1,220 " "
" 1927—28	1,200 " "
" 1928—29	1,750 " "
" 1929—30 ja sitä seuraavina vuosina	2,500 milj. kultamarkkaa.

Siinä tapauksessa, että Saksan talous nousee hyvin, tullaan reparatsioonimaksujen summaa kohottamaan.

Reparatsioonimaksujen kokonaissummasta, 2,500 milj. kultamarkkaa, antavat Saksan rautatiet 950 miljoonaa, erikoinen teollisuusvero 300 milj., ja valtion budjetti, s.o. Saksan valtiokassan säännölliset verotulot 1,250 milj. kultamarkkaa.

Jotta nämä maksut saataisiin Saksalta kiskotuksi, asettaa Entente Saksan taloutta valvomaan viisi komissaaria: 1) komissaari, joka valvoo rautateitä ja teollisuusveron kantoa, 2) komissaari, joka valvoo Saksan rautateitä, 3) kultapankin komissaari, 4) komissaari, joka valvoo Saksan valtion budjettia ja 5) komissaari, joka ohjaa näiden neljän komissaarin, "agentin" toimintaa. Komissaarien valtuudet ovat asiallisesti aivan rajoittamattomat, ja niiden kautta on Saksalfa riistetty poliittinen ja taloudellinen itsenäisyys.

On selvää, että Saksan porvaristo tekee kaikkensa kiskoakseen nämä maksut työväenluokasta. 300 miljoonan markan erikoinen teollisuusvero kiskotaan osaksi työpalkkoja alentamalla, osaksi työpäivää pidentämällä, osaksi hintoja korottamalla, siis säilyttämällä kuluttajain, etupäässä pikkuporvariston ja proletariaatin kannettavaksi. Samoin valtion budjetista suoritettava 1,250 milj. ja rautateiden tuloista suoritettava 950 milj. kultamarkkaa tulee raskaimmin painamaan proletariaattia ja pikkuporvaristoa.

Kun plaanin edellyttämää Saksan suoritussummaa, 2,500 milj. kultamarkkaa ei voida vuosittain viedä pois Saksasta, on Saksaan jääpää osa Dawes-plaanin mukaan sijoitettava Saksan talouteen (ostettava saksalaisten pankkien, teollisuus- ja liikennelaitosten osakkeita).

Dawes-plaani muuttaisi siis Saksan englantilais-amerikkalaisen pääoman siirtomaaksi. Verotaakan lisäämistä, työpalkkojen alentamista, riiston lisääntymistä, työttömyyden lisääntymistä — sitä tarjoaa Dawes-plaani Saksan proletariaatille.

Suomen lahtarit luokkasodassa v. 1918

Poimintoja

Suomen sivistynyt porvaristo näyttölee mielellään vapaamielisen naamaria sekä kerskuu ihmillisyydellään varsinkin silloin, kun on puhe heidän luokkasodassa harjoittamistaan tulmuuksista. Heidän sotakirjallisuutensa saava visusti heidän todellisen minänsä, samalla kun vastustajasta maalataan piruja seinälle. Voimista, taisteluista ja tappioista puhuttaessa on asianlaita sama. Seuraavassa esitän muutamia poimintoja norjal. tohtori Johannes Heimbeckin kirjasta "Med Findlands vita" (Suomen valkoisten mukana). Tulokoon samalla manituksi ettei tohtori H. ole suinkaan punainen, sillä jo kirjansa alussa, puhuessaan tilanteesta ennen sotaa (siv. 17) sanoo hän työläisistä seuraavat mielikuvituksen runsautta kuvaavat sanat: "Punaisien murhaajien ja ryöväreiden murhaamien veri värjäsi kaikki" [ne. (Harv. all. kirj.)]. Tohtori H. tuomitsee punaiset työläiset mitä räikeimmin sanoin, mutta antaa hän kirjassaan meille kuitenkin valkoisten leiristä sekä meidän sotatoimistamme muutamia totuuden jyviäkin.

Sivulla 22 kertoo H. lahtarien veritöistä Varkaudessa, että siellä oli muodostettu punakaartilaisien keskuudessa n.s. "Kuoleman pataljoona", 200 miestä, jotka lahtarien valloitetuista Varkauden tulivat ammutuksi ja muista vangeista, joita oli 800—900, isäksi joka kymmenes. Suomalaisen tohtori Beckerin kertoo hän olleen Varkaudessa tuomitsemassa punaisia työläisiä kuolemaan (siv. 36) ja kertoi B. H:lle, että "suojeluskuntalaiset ensikertaa ampumassa ollessaan, eivät tahtoneet vankeja ampua, mutta nähtyään niiden helppoa on ottaa ihminen hengiltä, pitivät nesitä oikein haaskana kun sai olla mukana ampumassa". Muistikirjassaan pitivät he luetteloita, montoko ampuvat (siv. 37). Erään kerran on tri H. yrittänyt estää erään punaisen vangin ampumista, jolloin Vesilahdella myöhemmin kaatunut Saksasta 1918 helmik. saapunut ratsum. Ljungberg sanoi: "Sellaiset täytyy ampua". Lahtarien murharaivo on nojautunut nähtävästi seuraavaan H:n kirjassa olevaan

lauseeseen, joka visusti salataan kaikissa "Vapaussota" kirjoissa: "Meillä on määräys ampuu kaikki, jotka saadaan kiinni ase kädessä". Joku lukija ehkä ajattelee, että vain alemmat päälliköt olisivat syyllisiä punaisten murhaamiseen, ja ettei ketään ammuttu airtakaan ilman tutkintoa.

Tämä on erehdys. Sivulla 76 kertoo mainittu tohtori, että erään kerran tuotiin eversti Vilkmannin (nyk. kenraali Vilkkama) luo eräs venäläinen 20-vuotinen nuori mies, ja kun sotilaat kysyivät jotain tutkimuksen toimittamisesta, sanoi eversti vain lyhyesti sotilaille: "Ampukaa hänet"! Mies ammuttiin tutkimatta. — Venäläisiin ja Venäjään suhtautuminen on ollut sangen ylimielistä, — sillä norjalainen tohtorikin sanoo: "Venäjähän on nyt vain pieni pilkku Suomen ja Siperian välillä" (Siv. 136). "Suur-Suomen" luominen aina Siperiaa myöten on nähtävästi voimakkaana kangastellut lahtarien mielissä.

Palmusunnuntaina ampuivat lahtarit "sota-oikeuden tuomiolla" 11 punasta, joukossa venäläisiä aliupseereja (siv. 269—70). Joku Svensson (nähtävästi Uudenmaan kolm. ratsueskatroonasta) on tällöin ollut tuomarina.

Tampereella vangiksi saaduista punaisista, joita torilla seisojia 6000 miestä, sanoo H. että "joitakin vangeista lähetettiin pohjoiseen ja silloin tällöin osa ammuttiin" (siv. 250).

Monien muiden tekojen ohella tulkoon vielä kerrotuksi, millaista törkeätä ilvettä lahtarit pitivät vankiensä kanssa. Mainittu ulkomaa-lainen tohtori paljastaa sellaista-kin, jota kotoiset lahtarit visusti varovat julkisuuteen tulemasta. Hän kertoo, että lahtarit "riisuivat vangeilta housut ja muut vaatteet, artoivat väristä kylmässä ennenkuin ampuivat, (siv. 188). Sanoivat että housut on valtiolta varastettu, eivät tahtoneet ottaa vaatteita — verisinä".

Erään venäläisen komissarin ampumisesta Tornion jäällä kertoo kirjailija seuraavan keskustelun:

— Riisu pois turkkisi!

— Minkä tähden?

— Näetkös ystäväni, minä ammun sinut, ja sinulla on sängen hyvä turkki. Minä en tahdo uuden turkkini mukana saada reikää ja verta; ota sen tähden pois se ennenkun amummme. (siv. 189).

Kajoamatta muihin tapauksiin siirrymme tarkastamaan, miten tohtori arvosteli taistelujen kulku a. (Valkoinen terrori vaatii oman lukunsa).

"Länkipohjassa olivat punaiset pukeutuneet valkoisiksi, valkoinen side ("V" — Vaasa) käsivarressa, valkoinen urheilupaita ja lakki. He hyökkäsivät valkoisten kimppuun. Valkoiset luulivat omikseen ja pelästyivät niin, etteivät aluksi uskaltaneet ampua toistensa kanssa". Tohtori meni kysymään ratsumestari Ljungbergilta, mitä tapahtuu, jolloin L. sanoi: "Meidän omamme hyökkäävät kimppuumme". — Meillähän ei ole valkoista sidettä, joten he luulevat että me olemme punaisia". Valkoiset heiluttivat valkoisia nenäliinojaan ja huusivat: "Valkoisia"! Mutta he vastasivat kivääreistä yhteislaukauksella. Ljungberg sanoi: "Ne ampuvat niin kiroton hyvin, että niiden täytyy olla meikäläisiä. Minä en antanut ratsumiesten ampua omiamme, enkä sentähden vastannut tuleen".

Orivedeltä kerjoo H. seuraavasti: — — "haavoittuneet ja raportit kertoivat Orivedeltä, että me (lahtarit) hävisimme siellä rautatieaseman luona. Oli hyvä, että saimme pois haavoittuneemme niin pian kuin suinkin. Haavoittuneita oli pitkä rivi, 20—30 reessä puoli 7 illalla". Myöhemmin tuli "yhä pahemmin haavoittuneita ja useita haavoittumattomia, yksi oli aivan villinä. Siellä lepää monta haavoittunutta jälellä, joita emme saa lainkaan tänne, kun peräydyimme Orivedeltä". Sivulla 202 kertoo H., että eräs pataljoona hajosi eri suuntiin ja "useita tuli mielisairaksi". "Eräs mies lepäsi maassa mahallaan pää pensaaseen pistettynä". Lempälän-Vesilahden rintamalta kertoo tri, että eräessä komppaniassa oli muuan kapteeni ainoa elossa oleva päällikkö. "Lutnantti oli tullut hulluksi ja löi päätänsä tykkiin sekä tahtoi ampua itsensä" (siv. 178).

Messukylässä käydystä taistelusta lainattakoon seuraava kuvaus:

Eräs ruotsalainen vapaaehtoinen kertoi, että Messukylässä oli hyökkättävä tiheää kuula-

sadetta vastaan aivankuin raekuurossa. Hautausmaahan ja sairashuoneen tienristeyksessä hyökkäsi esille Vaasan pataljoona. Eräs tanskalainen vapaaehtoinen kertoi, että vaasalaiset olivat kolmessa ampumaketjussa toistensa takana, kun tuli määräys rynnätä. Kaksi takimmaista ketjua hyökkäsi, mutta ensimmäinen ei liikkunut mihinkään. Heitä oli noin 15—20 miestä. Eräs joka lähetettiin viemään etuketjuun määräystä, ryömi eteenpäin, kaivautui maahan minkä voi. Hän meni samassa liikkumattomaksi. Toinen lähetettiin. Hänetkin lakaistiin sillä punaisilla oli kuularuiskuasema suoraan edessä.

Kolmantena lähetettiin edellä mainittu tanskalainen. Hän haavoittui heti käteen, mutta pääsi kuitenkin platoonanpäällikön viereen, jolle huusi:

"Ettekö ole saanut määräystä?" Teidän tulee mennä eteenpäin! — Hän ei vastannut. Pää lepäsi maassa. Hän oli kuollut. Tanskalainen hiipi seuraavan miehen luo. Myöskin hän oli kuollut. Silmäsi edelleen. Jokainen oli kaatunut tai haavoittunut. Kuularuisku oli 'ehnyt kaunista työtä".

"Punaiset olivat muuten nokkelia kylläkin. Laboratoriorakennuksen ullakkoluukulle olivat he asettaneet ruiskun ja makasivat vain sekä ampuivat että paukkui" (siv. 238).

Ruotsalaisesta brigadista kertoo tohtori H., että heidän lähtiessään Kangasalta taistelevan Messukylään, huudahti kenraali Mannerheim lähellä Tamperetta hurraata ja soitatti "Porilaisten marssia". "Ensimmäisenä päivänä erään kentän yli hyökätessään kaatui ja haavoittui heistä noin 80". (siv. 27). Samaan aikaan kertoo hän punaisten hyökänneen etelästä ja että he (lahtarit) olivat vähällä tulla kokonaan lyödyiksi. "I pataljoona kärsi vaikeita tappioita pistinhyökkäyksessä" (siv. 223).

Lahtarien taistelumuoraalia kuvaa tohtori seuraavin sanoin:

Luopioisissa sain hoidettavakseni "useita suuria konnia, roistoja" (skurkar). "Eräs alkoi vavista hirveästi kun hänen tuli tähdätä niin ettei voinut laukaista; eräs kadotti tajunsa eikä muistanut missä hän on tai mitä tekee, kun kuulee laukausten vaihtoa jne" (siv. 267). "Useat olivat ampuneet etusormeensa päästäkseen rintamalta kotiinsa". "Tällaisia

Luokkasodan muistoja

Kirkkonummen taisteluista

YÖLLÄ 27/I — 18 vastaan lähti n. 70 lahtaria Helsingistä Kulosaaren kautta Sipooseen, päällikkönään jääkäri Väinö Armas P e t r e i u s. Heihin yhtyivät Sipoossa muodostetut Oljemarckin joukot, n.s. Vihreä pataljoona. Joukkojen päämäärä oli Syrjän kartano (Svidja) Sipoossa, jonne koontui eri tahoilta aluksi n. 200 m., joilla oli noin 100 kivääriä, osaksi luodikkoja. Päällikkönä oli ruotsal. reserviluutnantti V a r d. Sigurdsissa (Kirkkonummella) oli tähän aikaan (5/II — 18) jo kerääntynyt n. 400 m., joilla oli n. 100 sotilaskivääriä, 1 konekiv. sekä haulikkoja ja luodikkoja. Tätä joukkoa komensi luutn. Liljeberg.

Syrjän kartano on kahden radan välillä: Karja—Hyvinkää ja Karja—H:ki, joten taistelu voitiin alkaa molempien ratojen puolelta.

Tähän aikaan oli punaisia Kirkkonummella tarkistamattomien tietojen mukaan 280 m., joilla oli n. 125 kiv. ja 2 kk. Sipoossa tiedetään tällöin olleen vain n. 50 meikäläistä, joilla on ollut 10—15 kivääriä. Helmikuun alkupäivinä oli siis lahtareilla (Uudenmaan joukoilla) meihin nähden tuli-ylivoima, sillä vasta 8/II alkaen on meidän joukkojamme lähetetty Kirkkonummelle ja Sipooseen.

1/II valtasivat meikäläiset Tammisaaren, josta lahtarit pakenivat Sipooseen, yhdistyen edellämainittuihin joukkoihin. 4/II miehittivät uusmaalaiset (Virkkalan punakaarti) Virkkalan puhelinaseman ja vasta 10/II katkaisivat meidän miehemme puhelinyhteyden Syrjän kartanoon. Tällöin lähestyi piiritys-

ketju kartanoa, saapuen seuraavan päivän aamuna kartanon edustalle mukanaan 2 konekiv. Tällöin oli jo helsinkiläisiä joukkoja lähtenyt lahtareja piirtämään: m.m. pansarijuna lähti Sipooseen 8/II — 18.

Taistelu alkaa.

Sipooseen oli saapunut Uudenmaan punakaartilaisia n. 350 miestä, jotka tekivät hyökkäyksen kartanoa kohti. Kartano on korkeiden kallioiden välissä laajan kentän reunassa, joten sitä on helppo puolustaa etelästä, kaakosta ja lounaasta päin tulevalta hyökkääjältä. Puolustajain asemat oli hyvin valittu: Kartano harmaasta kivistä ja korkeat kalliot suojana. Lahtarit sijoittautuivat viljamakasiiniin, navettaan ja päärakennukseen.

10/ II — 18 valmistautuivat joukkomme valtaamaan Syrjän kartanon. Tällöin olivat miehemme saaneet lisäväkeä ja 3 kuularuiskua ent. lisäksi. Ekholmin taloon vietiin 2 k-ruiskua (n. 200—300 mtr. kirk. etelään); 2 k-ruiskua puistotien molemmin puolin ja 1 riiehen n. puolen klm. päähän kartanosta.

Kiivaan ammunnan aikana juoksivat punakaartilaisemme yhä lähemmä kartanoa, monet saapuivat kartanon pihamaalle johtavalle kuusiaidalle ja joku juoksi jo saunaan, hypäten ikkunasta sisälle, joten meidän miehiltämme ei kylläkään rohkeutta puuttunut voittaakseen taistelun.

Näin ei kuitenkaan käynyt. Jouduttuaan ammunnan alaisiksi eri tahoilla olevia lahtareja vastaan epäonnistui yritys vallata tätä

oli pataljoonassa n. 70. Monet pakenivat" (siv. 268).

Valkoisista jääkäreistä sanoo hän, että jääkärirykmentti Kangasalla oli vaaleanpunainen" ja useat "lähtivät vastahakoisesti taisteluun. Sangen paljon on heitä ennen pitkää sairaalassa; epäilivät kelpaavatko enää sotaan". Monet olivat ampuneet juuri vain oikeaan etusormeensa, päästäkseen pois taistelusta" (siv. 288).

Tässä eräitä poimintoja, jotka antavat meille valaistusta sellaisiinkin asioihin, jotka muutoin olisivat jääneet pitkiksi ajoiksi julkisuuteen tulematta. Ulkomaalainen tohtori on nähtävästi ollut siinä luulossa, että hänen kirjassaan olevat tiedot eivät ole salattavia. Meidän on kuitenkin osattava ottaa oppia erinäisistä tohtorin antamista tiedoista, joita lahtarien runsas suomenkielinen "vapaussota"-kirjallisuus ei meille tarjoa. K. Eriksson.

hyökkäämällä kartano. Kerrotaan 8 miestämmä kaatuneen ja joitakin haavoittuneen. Vihollisen tappiot ovat tunteettomat, mutta eivät ne liene niinkään suuret kuin meidän.

Täytyi ryhtyä järjestelmälliseen taisteluun, kerätä suurempia voimia, tuoda lisää koneita. Kaksi jälkimäistä voitiinkin toteuttaa viivyttämättä, mutta kykenevää taistelujohtoa ei ollut saatavissa. Helsinkiläiset työmiehet ottivat yrittääkseen.

Kerättiin punakaartilaisjoukkoja Lohjalta, Nurmijärveltä, Vihdistä, Rajamäeltä, Nummelasta, Ojakalasta y.m. yht. n. 2,500 mieheen, joilla piiritysketjua tiukennettiin. Näin suurta voimaa ei meidän ilmeisesti olisi tarvinnut keskittää noin 300—400 lahtaria vastaan, mutta tiedustelun puutteellisuuden vuoksi ei ollut riittäviä tietoja lahtarien asemista, miesluvusta, aseistuksesta, varusteista j.n.e. Ei se osottautunut enää tarpeelliseksi, sillä lahtarit olivat jo pelästyneet punakaartilaisien rohkeutta ja pyytäneet apua Sigurdsissa olevalta luutnantti Liljebergiltä. Tämä ei kuitenkaan sitä luvannut vaan kehoitti heitä peräytymään Sigurdsiin, jonka lahtarit sitten eräänä yönä kaikessa hiljaisuudessa tekivätkin. Syrjän kartanon miehitti n. 50—60 meikäläistä.

Piirittäjien virhe oli siinä, etteivät he moninkertaisella ylivoimallaan puristaneet piiritysketjua kireämmäksi ja asettaneet väijytystä pakenemisen estämiseksi. Tämän taitamattomuuden johdosta täytyi alkaa uusi piirittäminen Kirkkonummella Sigurdsin kartanossa majailevia keskittyneitä lahtareita vastaan. Tulokoon tässä mainitaksi, että rintamalta tehtiin tällainen esitys 2 eri kertaa Uudenmaan piiriesikunnalle, joka vaati sen huomioonottamista yleisesikunnassa joka kuitenkin jätti sen huomioonottamatta edelläkerrotulla seurauksella.

Sigurdsin valtaus

Syrjästä peräydyttyään oli lahtarien lukumäärä Sigurdsissa noin 500—600 miestä,

joilla oli jo kiväärit. Meillä oli miehiä noin 5 kertaa niin paljon sekä lisäksi joitakin tykejäkin, ruiskuja, panssarijuna y.m.

Helmik. loppupuolella kehittyi Sigurdsin, Ingelsin ja Kvarnbyn piiritys. Lahtarien asemia ammuttiin tykeillä ja olivat osumat lahtarien omien kirjojusten mukaan "hyvin tähdättyjä". Yksi pommi putosi Kvarnbysissä navettaan jossa 12 lehmää kuoli. Ingelissä oli hyökkääjien tykki n. 300 mtr. päässä lahtareista eräässä torpassa, ja kun lahtarit olivat juoksuhaudoissa eivät he päässeet peräytymään tykki- ja ruiskutulen alta. Lahtarit menettivät kaatuneina useita miehiään, yksi pommi hävitti kartanon keittiön, koulurakennuksen kartanon läpi putosi pommi j.n.e.

Hyökkääjien tykit olivat hyvin suojatut ja ammunta tuli yhä tarkemmaksi. Seitsemäs pommi osui jo maanalaisen kasematin risukattoon, 8:s teki aukon valliin ja tappoi sekä haavoitti useita lahtareja; 9:s laukaus pudotti soraa ja kiviä juoksuhaudassa olevien niskaan, jolloin yksi lahtari haavoittui ja soran alle hautautui 2. (Tappioluettelo lahtarien omasta kirjallisuudesta). Asemat tulivat kestävämmiksi; oli peräydyttävä.

Sigurdsin pommitus

Tarkkaa oli hyökkäjäin ammunta Sigurdsissakin. Kasvihuone-asemaan osui pommi, peittäen yhden lahtarien soran alle. Yhteys oli katkennut ja epätoivo valtasi piirityt. Luultiin luutn. Liljebergin kaatuneen, kun puhelinyhteyskin oli katkennut. Tämä saapui kuitenkin Sigurdsiin Kvarnbystä peräytymisen jälkeen, ja alkoivat lahtarit suunnitella pakoja sekä antautumista. Peräytyminen ja pako tapahtuivatkin sitten 27/II-18 Makelon saarelle jossa tapahtui antautuminen. Osa lahtareja lähti kuitenkin luutn. Liljebergin johdolla karkuretkille, onnistuikin pakomatallaan. Vangiksi antautui n. 300 lahtaria, jotka tuotiin Helsinkiin ja sijoitettiin ruotsalaiselle reallyseolle.

K. E r i k s s o n.

Mors ultima rerum

Kirjailijatar Hilda Tihtä joutui punikkina 1918 lahtarien vangiksi. Ne kohtelivat häntä niinkuin raakalaiset ainakin. Lopulta raahasivat Suomenlinnaan, jossa "ansaittu palkka" väikkyi hänen päänsä päällä. Jännittävässä oloissa onnistui hänen kuitenkin paeta, ja pelastui hän pitkien vuosien sala-olon jälkeen Neuvostoliiton alueelle. Hän on kirjoitellut pätkiä Suomenlinnassa olonsa ajoilta. Jukaisemme alla seuraavan, jossa kuvastuu kappale "parias"-punikkien elämää ja "valkoisen" sankarin sieluntila.

Vankileirin ohitse kulki joka päivä sadotain miesvankeja lapiot olalla. Ensi aikoina luulin että heidät vietiin hyödylliseen työhön, ja iloitsin suuresti, että toveriparat saivat edes päivisin olla crossa ummehtuneesta ilmasta, liasta ja syöpäläisistä. Se hiukan oudostutti, että vangit olivat niin ylimääräisen kalpeita ja niin pelottavan vakavia kuin olisivat he kuuluneet luokkaan, joka Saksaan kelpaamattomana oli jätetty suomalaisten tapettavaksi.

Kun eräänä aamuna jälleen satakunta vankia lapiot olalla, hyvässä järjestyksessä marssi vankileirin ohitse, kysyin porttivahdilta, joka oli harras opetuslapseni, mihin työhön vankeja käytettiin.

— Niitä viedään hautoja kaivamaan, — kuului vastaus.

— Hautoja!

— Niin, toveri. Niitä pakoitetaan kuoppaamaan omia, nälkään ja kidutukseen kuolleita tovereitaan, — jatkoi vahti synkkänä.

Livistin selkä kyyryssä, näkö- ja kuulohermot tarkkoina metsiä pitkin vankijonon jälessä.

Saavuttuani sen hiekkakentän laitaan, johon tuhansittain työläisiä, miehiä, naisia, neitosia ja nuorukaisia on kuopattu, kyykistyin maahan ja aloin katsella.

Näin näyn, joka varmensi todeksi, ettei lapsena kuulemani hautausmaatarinat olleet pelkkää mielikuvite-tuotetta, vaan että niille löytyi vastikkeita elävästä elämästä.

Suomenlinnan hautausmaalla näin liikkuvia luurankoja, kuolleiden ruumiita ja näiden vaiheilla teuhaavia perkeleitä. Hoippuvia

luurankoja, jotka perkeleitten komennuksesta kaivoivat hautoja sadoille ihmisraadoille.

Tuossa muutamia kauheasti pöhöytyneitä ruumiita, silmät ulkona silmäkuopista, verestävä suu ammoltaan ja mustunut kieli ulkona suusta, ja jälleen ja jälleen toisia niskat nurin, selällään, vatsallaan, sikin sokin ... Ruumiita. Miesten, nuorukaisten, poikasten ruumiita, ihmisviljaa, työläisvainajia, Suomen kansalaisia, hyödyllisen työn tekijöitä, isiä, puolisoita, poikia, sulhoja ...

Aurinko paistaa täydeltä terältään, sini-autereinen on kuuma ilma, kaunis on kesäisen päivä. Niin kaunis ja tyyni.

Niin tyyni, vain hiekka rapisee luurankomiesten lapioidessa.

Häpeätaakan alle uupunutta tyyneyttä, kauhun valtaamaa auringon paistetta ...

Kuopat on kaivettu. Ärjättää käsky, ja luurangot tarttuvat paarmojen ympäröimiin kuolleisiin ja heittelevät niitä sorakuoppiin.

Loputtoman avaruuden ja kirkkaan auringon siunaamina peittyä paljon kärsineitten ihmislasten tomumaja maamon poveen.

Toimituksen ulkonainen puoli on päättynyt.

Mutta se jatkuu ...

Hirmunäytelmän johtaja, nuori kaunis mies, seisoo tovin ja katsoo kuin hyvin kauas etäisyyteen. Hänen kirkkaissa silmissään päleilee hätä ja tuska. Hän on järjestyttävien sielunliikkeiden valtaama. Katseen häntä ja odotan kumman tien hän valitsee: ihmisyydenkö vai ... Ei. Äkkiotteella hän karkaisee itsensä, ryhdistäytyy ja lausuu kovana:

Kirje pohjalaiselta talonpojalta

SAIN eräältä tuttavalta luettavaksi "Kommunistin" ja näin siitä, kuinka tärkeänä siellä pidetään talonpoikain olojen ja tarpeiden ymmärtämistä. Niin päätin pistää teille muutaman rivin, varsinkin kun tiedän siellä Inkerinmaalla ja Karjalassa olevan suomalaisia talonpoikia, jotka arvatenkin kernaasti haluaisivat kuulla jotain meidän, Pohjolan talonpoikain asioista.

Meillä oli aikoinaan sama sortaja, Venäjän tsaari. Sitä vastaan me taistelimme, niin kuin taistelitte tekin. V. 1917 kukistui tsaari. Sen jälkeen kävivät tiemme erilleen. Teillä jatkui vallankumous emmekä me oikein voineet sen kehitystä seurata, kun oli täällä kotimaassa oudot asiat. Jouduimme kansalaisotaan. Me Pohjan talonpojat olimme olleet siinä uskossa, että kun saamme maamme itsenäiseksi, niin silloin meille talonpojillekin koittaa vapaus. Ja siinä uskossa suuri osa talonpoikia v. 1918 lähtikin "ajamaan rysää maasta" — kuten herrat silloin meille uskottelivat. Kyllähän pian selvisi, että vastassa olikin vain oman maan työläisiä, mutta vasta myöhemmin alkoi Suomen talonpoika käsittää, että työväki tahtoi silloin perustaa työtä tekevän kansan vallan ja suistaa vallasta herrat.

Silloin voittivat herrat, kuten tiedätte, voittivat meidän, talonpoikain avulla. Ja me luulimme koittavan kansan vallan, luulimme ihan tien olevan avoinna talonpojan valtaan. Erehdyimme. Tsaarin virkaherrojen vallan sijalle tuli meille Suomen omien kapitalisti- ja virkaherrojen valta. Ja nyt me myös tiedämme, mitä se merkitsee. Veromme ovat kasvaneet kymmenkertaisiksi ja pidetään meillä yllä valtiokoneistoa, kuin olimme 30 miljoonan kansa eikä vain 3—4

miljoonan. Ulkomaan lähetystöjä meillä yhä lisätään ja niissä saavat herrasnuhikat hyväpalkkaisia "diplomaatin" virkoja. Muidenkin ylempien virkamiesten palkkoja korotetaan ja niille myönnetään suuria eläkkeitä. Lisäksi on elätettävänäme kaksi sotalaistosta — armeija ja suojeluskunnat, joissa molemmissa kansalle vierashenkinen upseeristo.

Onko sitten ihme että talonpojan elämä huononee huononemistaan. Ja kun työväki on jo miltei puhtaaksi kynitty, niin ettei siitä enää irti saa muuta kuin tullimaksut, joita sen täytyy elintarpeista suorittaa, ymmärrämme me, että talonpoika saa kantaa yhä kasvavien uusien verojen taakan. Kyllä tuntee talonpoika nahassaan, mitä on se herrojen kehuma "itsenäisyys". Heidän herruutetaan se on talonpojan niskalla.

V. 1923 kohtasi meitä kato. Silloin täytyi monen syödä velaksi, ja myydä metsänsä, kellä sitä vähän oli. Sen kadon jäljet tuntuvat yhäkin velkoina niskassamme. Suurella osalla meistä on yhä verorästit maksamatta ja verokarhut käy ympäri kuin kiljuvat jalopeurat. Sillä mistäpä maksaa tuhansien markkojen verot, joita on kerääntynyt vuosien kuluessa, kun kaikki menee kädestä suuhun — ja menisi paljon enemmänkin, kun vain mistä irti saisi. Viipurin puolelta kuuluu, että toista tuhatta talonpojan tilaa on mennyt maksamattomista veroista vasaramarkkinoille ryöstövoudin kautta. Eikä kulu pitkää aikaa, kun kuuluu sama vasaramusiikki Pohjolassakin talonpojan pirtin nurkalla.

Suurjuhut kyllä pitää puolensa. Niitä suujelee valtiovalta ja sen lait. Kunnallisverotuksessakin pitävät puolensa. Heillä on par-

— Mors ultima rerum!*)

Lainatulla lauseella hän tukahdutti ihmisyystunnon hennon taimen. Viisaalla lauseella hän luuli kuittaavansa tekojensa loppulaskun.

Mutta teot jatkuvat

Lasku ei ole kuitattu.

Kansojen syvät rivit eivät vielä ole esittäneet vuosisataisten pohjattomien kärsimysten loppulaskua.

Hilda Tihlä.

*) Kuolema on kaiken loppu.

haat maat, sen sijaan kun meillä köyhillä talonpojilla on karut ja hallanarat syrjäpuolet ja takamaat. Mutta siitä huolimatta meidän maat pannaan verotuksessa samaan vyöhykkeeseen ja luokkaan kuin suurtalolisten parhaat maat. Sitten arvioidaan meillä vielä erikoisesti "isännän palkka", josta saamme maksaa veroa maan lisäksi. Ja tässäkin meidät köyhät arvioidaan täydestä, kun taas suurtalolliset pääsevät verrattain helpolla, kun ottaa huomioon millaisen talon isäntä siinä kumpikin on.

Ilman sivuansioita emme voi ajatellakaan talon pitoa, ja viime vuosina ovat työansiot olleet huonot. Suuri työttömyys työväen keskuudessa on aiheuttanut sen, että ei ole tahtonut saada rahdin ajoa talvisin, ja minkä onkin saanut, se on täytynyt tehdä puolta halvemmalla kuin ennen. Tulla työhön omin eväin ja hevosen rehut mukana ja saada kuulla työväeltä, että tulemme herroille ilmaista työtä tekemään ja palkat ihan pilalle polkemaan. Ja mitä me sitten sellaisilla palkoilla voimme ostaa, kun ei mikään talonpojan tarvitsema tavara ole halventunut, päinvastoin!

Kun me näistä asioista puhumme ja neuvottelemme työväenkin kanssa, sanovat herrojen lehdet, että me olemme tulossa "kom-

munisteiksi". Sitäkö se sitten lienee, mutta varmaa on, että yhä useammat meistä talonpojista alkavat ymmärtää työväen olevan oikeassa, eikä me enää pelätä sitä kommunisti-nimitystäkään. Olisikohan se nyt ensi kerran kun herrat yrittävät talonpoikaa oudoilla sanoilla ja nimityksillä pelotella! Viime aikoina olemme kuulleet, että teillä alkaa siellä Neuvostomaassa taloudellinen elämä nousta, ja että talonpojankin asema paranee. Se on meille hyvin mielenkiintoisaa, meidän asemamme kun yhä huononee. Yhä enemmän ajattelemme, että mitähän ne herrat niitä Venäjän oloja niin kovin parjaa, — taitaa olla niillä omat syynsä pelätä. Meistä tuntuu yhä selvemmältä, että työväen kanssa sen on talonpojan oltava liitossa eikä herrojen. Meillä on täällä Maalaisliitto, joka oli ennen talonpoikain puolue, mutta jonka johtajat ovat nyt herrojen kanssa hallituksessa — eivätkä yhtään hommaa talonpojalle helputuksia.

Pyydän "Kommunistin" toimituksen saatamaan Inkerin ja Karjalan talonpojille Pohjan talonpojan terveiset! Vielä mekin herroin vallan kukistamme ja alamme työväen kanssa rakentaa omaa valtaa.

Pohjan talonpoika.

"Kommunistin" toimitustavasta on Amerikan "Työmiehessä" arvostelu. Arvostelija R. O. Letari — nähtävästi lehden toimittaja — sanoo lehtemme olevan "yksipuolisen". Hänen mielestään olisi se tarkotustaan vastaava, jos se "on tarkotettu puolue miehille ja taktiikkamestareille". Mutta "laajemmille kansankerroksille" ei se kuulemma käy. On liian paljon "kuivaa, vakavaa politiikkaa". "Kommunistin" toinen numero oli tälle meikäläisen lehden toimittajalle niin raskas, että tarvitsi "pitkänpuoleisen kävelyn raittiissa ilmassa sen päälle". Kolmas numero ei häntä myöskään miellyttänyt. Hänellä on sellainen käsitys työmiehistä, ettei luule monenkaan heistä välittävän tai tietävän mitään Saksan lokakuusta. Lopuksi suosittaa hän meille malliksi amerikalaisia porvarilli-

sia julkaisuja, joissa on — paitsi kaunokirjallisuutta, jota hän erikoisesti suosittaa — "talousosasto, vaatetusosasto, rahoitusosasto, moottoriosasto, lakiosasto" j.n.e. Ja hän vaatii meiltäkin, että antaisimme "neuvoja ja ohjeita kaikilta elämän aloilta".

Toimituksella on toinen käsitys. Kaikki kunnia monipuoliselle, kansantajuiselle julkaisulle, joka saavuttaa laajan joukkolevikin. (Oudostuttaa vain, että amerikalaiset toverimme eivät ole sellaista perustaneet.) Mutta tällä lehdellä on hieman toinen tehtävä. Se on k o m m u n i s t i n e n a i k a k a u s k i r j a, Venäjän Kommunistipuolueen Luoteistoimiston julkaisema. Eikä sen ohella äidinkielellämme lienekään muuta yleistä kommunistista aikakauskirjaa tällä eikä sillä puolen Atlannin. Sellaisena on sillä velvolli-

suuksia. Sen on kerrottava Venäjän vallankumouksesta ja seurattava vallankumouksen kehitystä kapitalistisissa maissa. Ja, päinvastoin kuin arvostelija, olemme sitä mieltä, että löytyy runsaastikin työmiehiä, jotka "päivän tehtyään raskasta työtä" haluavat tutustua niihin maailman liikkeisiin, joiden tarkoituksena on sitä työtä helpottaa panemalla alulle uusi järjestelmä. Ja ne tietävät myös, että "Saksan lokakuu" on siinä hommassa yhtenä pääportaana, kapitalistisen rintaman toisena suurena murtona, ja siksi ne halusivat tietää siitä enemmän kuin lehtemme vähäisellä tilalla voimme antaa. Samoin voimme antaa vain vähän näytteitä niistä runsaista henkisistä aarteista, joita vapautunut tieteellinen työ Neuvostomaassa luo.

Tällainen on toimituksen käsitys tehtävästään. Se tahtoo edelleen tuoda tietoja SSSR:stä ja selostaa maailman suuria tapahtumia leninismin valossa parhaiden leniniläisten avulla. Tuntemme itse, että tövösämme on puutteita. Toimituksessa ei ole ketään tiedossa, joka voisi käyttää runsaammin aikaa lehden hyväksi. Kaikki ovat kiinni muissa tehtävissä. Mutta arvelemme sentään — eri aloilla toimivain tovereitten avulla — voivamme tehdä lehtemme monipuolisemmaksi. Koetamme myös parantaa sitä tyyllillisesti, niin että se olisi maukkaampi lukea. Mutta silti luulemme, että toveri, joka koko numeron yhdelläkertaa aikoo ahmia, saa varustautua sen jälkeen pistäymään hieman kävelyllä. Vankka henkinen ateria vaatii sulatusaikansa niinkuin vankka ruumiinkin ravinto.

Kaunokirjallisuutta olemme aikoneet lehdessä julkaista. Mutta paljoa tilaa emme ole sille vielä saaneet, — muu on tuntunut olevan tärkeämpää. Mutta mitään rihkama-"makaasiinia" amerikalaiseen malliin emme ole aikoneet laittaa. Se on kokonaan eri juttu. Näkisimme mielellämme kaunokirjalliskansantajuisen lehden syntyvän Amerikassakin. Mutta muistutamme, että siihenkin nähden on voimassa Kominternin III:n kongressin ohje, ettei saa maksaa kovin suurta veroa porvarilliselle "journalistiikalle". Meidän on turha puhua vallanotosta ja pitämisestä, jos ei meillä ole muutamaa tuhatta työmiestä, jotka tahtovat vakavasti valmistautua tehtävänsä ja täyttää paikkansa luokkarintamalla. Arvelu että sellaiset asiat koskevat vain "puoluemiehiä ja taktiikkamestareita" on sosialidemokraattinen eikä kommunistinen. Tehtävänsä täysin perehtyneiden "ammattivallankumouksellisten" lisäksi tarvitaan suuret joukot työläisiä, jotka janoavat syvempää tietoa ja jaksavat sitä sulattaa. Lehtemme tarjoama luettava on vielä koko joukon keveämpää kuin täysipainoinen leniniläis-marxilainen teoria. Emme ole vielä päässeet niin pitkälle, että voisimme sitä suomenkielellä toimittaa. Tasomme on vielä liian alhainen. Mutta yrittää pitää.

Kuulisimme mielellämme tovereitten, varsinkin varsinaisten rivimiesten, aatoksia lehdetämme ja yleensä siitä, millä tavoin paraiten edistäisimme tosikommunistisen-leniniläisen tietoisuuden kohoamista.

Toimitus.

Uutta kirjallisuutta

— G. Sinovjev: **Venäjän Kommunistisen Puolueen** (b o l s h e v i i k i t) **Historia**. Suomentanut Juhani Latukka. Sivuja 264. Hinta kovissa kansissa 1 rpl. 75 kop.; pehmeissä kansissa 1 rpl. 45 kop.

Esipuheessaan ensimmäiseen painokseen kirjoittaa tov. Sinovjev itse:

"Venäjän Kommunistinen Puolue ei ole yksinomaan yksi puolueista. Historia on tahtonut, että V.K.P. (b) tulisi ihmiskunnan edistyksen mahtavaksi aseeksi ja maailman vallankumouksen tärkeimmäksi välineeksi. Sen merkitys on suuri ja mittaamaton ei vain Venäjän vaan koko maailman historiassa.

Eivätkä suotta nykyiset kansainvälisen työväenliikkeen parhaimmat älyt opiskele V.K.P:n kehityskulkua. Sitä suurempi velvollisuus on meidän, joitten tulee elää ja taistella V.K.P:n riveissä, tuntee se historia, oppia jokainen sen askel vaikealla tiellä voittoon, pienimmätkin episodit sen sankarillisesta taistelusta proletariaatin vapautumisen puolesta."

Parempaa yleistä suositusta, kuin nämä tov. Sinovjevin lauseet, emme tälle kirjalle voi antaa. Voimme vain lisäksi sanoa, että se meille suomenkielisille ilmestyy kipeimpien tiedonsaantitarpeittemme tyydyttäjäksi. Monet sadat, kenties jo tuhannetkin, suomenkieliset työläiset ja talonpojat opiskelevat opintoryhmissä, ja heillä tähän asti ei ole ollut minkäänlaista laajempaa käsikirjaa, josta olisivat voineet saada tärkeimmät tiedot V.K.P:n historiasta. Samaa voimme sanoa kaikista suomenkielisistä oppi- ja puoluekouluihastamme, joissa V.K.P:n historia on erikoisena oppiaineenakin. Pelkästään kuuluttuina on tietojen täytyntä jäädä hatariksi, mutta nyt ilmestyneen teoksen avulla on kulkakin itsellään tilaisuus tutustua puolueemme vaiheisiin, Venäjän työväenliikkeen ensimmäisistä ilmauksista, hajanaisesta kerhotoiminnasta, aina proletarisen vallankumouksemme voiton aattoon saakka.

Tov. Sinovjev on omistanut tämän historiategoksensa Kommunistiselle Nuorisoliitolle, työväenliikkeemme toiselle polvelle, joka niille perusteille, jotka V.K.P. on luonut ja paraillaan luo, joutuu rakentamaan kommunistisen yhteiskunnan.

Teoksensa alkuun on tov. Sinovjev liittännyt pari artikkeliaan Ieniniläisestä kutsunnasta, joka avasi uuden luvun puolueemme elämässä siinä mielessä, että varsinaiset työväen massat suurina joukkoina liittyvät puolueeseemme ollen alkuna sille, että työväenluokkamme kokonaisuudessaan työntäytyy puolueeseemme. Teoksen lopussa on myös liitteitä: 1) Venäjän sos. dem. puolueen ensimmäinen manifesti, 2) Venäjän sos. dem. puolueen Tr. K.K:n manifesti sodasta, 3)

V.K.P:n K.K:n manifesti puolueen 25-vuotispäiväksi, 4) tov. Sinovjevin artikkeli "Bolsheviikit ja proletariaatin hegemonia, 5) V.K.P:n ohjelma ja 6) V.K.P:n säännöt. Lisäksi on laaja asialuettelo, nimi- ja sisällysluettelo, jotka helpottavat teokseen yksityiskohtaisemmin tutustumista.

Jokaisen luokkataistelijan on tämä teos itselleen hankittava. Tilaukset osoitettava Kustannusosuuskunta "Kirjan" konttoriin osoitteella:

Ленинград, Набережная Жореса 4.

A—a.

— **Neuvostovalta ja työtätekevä nainen**, siv. 49, hinta 35 kop. — Kirjoittanut S. I. Lilina. Kirjassa käsitellään erittäin mielenkiintoisesti työtätekevään naisten asemaa kapitalistimaissa. Esitystä valaistaan tilastollisilla numeroilla eri maitten työtätekevään naisten asemasta. Sen jälkeen siirrytään käsittelemään tov. Leninin toimintaa työtätekevään naisten aseman parantamiseksi ja työtätekevään naisten osanottoa Neuvostovaltan rakennustyöhön sekä valistustyötä Neuvostovaltan työtätekevään naisten keskuudessa. Kirjan loppuosassa annetaan käyännöllisiä neuvoja työläis- ja talonpoikaisnais-delegaattien toiminnalle. Jokaisen työtätekevään naisen tulee tutustua tähän laatuun ainoaan suomenkielillä esitettyyn selostukseen. Puolue- ja valistustyön tekijöille se antaa hyvää ainehistoa. — K. M. E.

— **Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton perustuslaki**, sivuja 19, hinta 10 kop. Liittotasavaltojen perustuslaki on nyt saatavana suomenkielisenä. Tämä kirja on jokaisen kansalaisen hankittava, sillä se on kansalaisten ensimmäinen ja tärkein opas, joka osoittaa ne perusteet, joille Liittovaltiomme ja sen yksityisten kansalaisten suhteet valtiomme rakentuvat. Se osoittaa takeet eri liittovaltojen, eri kansallisuuksien ja kansalaisten keskinäisestä tasa-arvoisuudesta, jonka perusteella kaikki muut lait ja asetukset lepäävät. — K. M. E.